

ကိုဗစ်ဇာ

မြောက်ပိုင်းရှမ်း ရဲ့

လမ်းတွေပေါ်မှာ

နေပြီးမြင့် (ကျောက်မဲ)

စိုင်းမင်း (ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း)

ညီသူ

ပုံနှိပ်ခြင်း

ပထမအကြိမ် (၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ)

ထုတ်ဝေသူ

ဒေါ်စာခြည်ဦး (ရိုးမချယ်ရီစာပေ-၀၁၅၅၂)

ဖုန်း - ၀၉ ၄၂၀၆၁၀၀၁၄

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း - ကိုမြင့်လွင်ဦး

အုပ်စု

၅၀၀

တန်ဖိုး

၂၀၀၀ ကျပ်

မျက်နှာဖုံးနှင့်အတွင်းစာသားများကို

ဦးအေးဝင်း (အေးကမ္ဘာပုံနှိပ်တိုက်-၀၀၂၉၀)

ရန်ကုန်မြို့တွင်ပုံနှိပ်၍

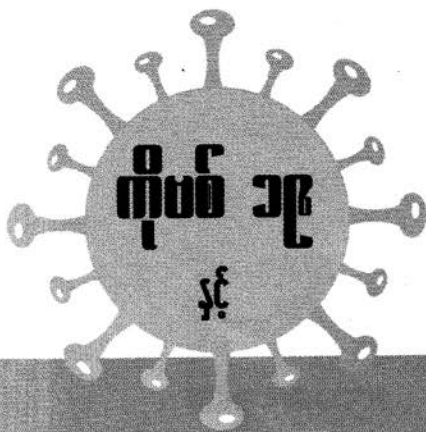
‘မြောက်ပိုင်းဂျွမ်း’ စာပေ

အိမ်အမှတ်(၂/၇၆၉)၊ အမှတ်(၂)ရပ်ကွက်၊

ရန်ကင်းရပ်၊ သစ်တောလမ်း၊

ရှမ်း/မြောက်၊ ကျောက်မဲမြို့။

ဖုန်း - ၀၉ ၄၀၃၇၂၈၅၂၀ မှ မြန်မာတစ်ပြည်လုံးသို့ ဖြန့်ချိပါသည်။

မြောက်ပိုင်းရှမ်း ရဲ့

လမ်းတွေပေါ်မှာ

နေဖြိုးဖြင့် (ကျောက်မဲ)

စိုင်းမင်း (ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း)

ညီသူ

အမှာ စကား

(၁)

အခက်အခဲ အမျိုးမျိုးကြားကပင် 'ကိုဗစ် ၁၉ နှင့် မြောက်ပိုင်းရှမ်းရဲ့ လမ်းတွေပေါ်မှာ' စာအုပ်ကို အောင်မြင်စွာထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ကိုဗစ် ၁၉ ရောဂါသည် ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးကို ဝရုန်း၊ သုန်းကားဖြစ်စေသော ရောဂါပင်ဖြစ်သည်။ ကိုဗစ် ၁၉ ကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ရပ်တန့်သွားခဲ့ပါသည်။ ယင်းအတွက် ကျွန်ုပ်တို့ စီစဉ်ထုတ်ဝေသည့် 'ကိုဗစ် ၁၉ နှင့် မြောက်ပိုင်းရှမ်းရဲ့ လမ်းတွေပေါ်မှာ' စာအုပ် ထုတ်ဝေမှုမှာ လည်း နောက်ကျခဲ့ရပါသည်။

(၂)

ယခုစာအုပ်မှာ 'မြောက်ပိုင်းရှမ်း' စာပေ၏ ပွဲဦးထွက်လက်ရာ ဖြစ်သည့်အတွက် အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် စီစဉ်ထုတ်ဝေပေးထားပါသည်။

အသက်အန္တရာယ်၊ ဖမ်းဆီးအရေးယူခံရနိုင်သည့် အန္တရာယ်များ ရှိသည်တိုင် ကွင်းဆင်း၍ အကောင်းဆုံးရေးသားပေးခဲ့ကြသည့် စာရေးဆရာ များနှင့် မျက်နှာဖုံး ဒီဇိုင်းကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ရေးဆွဲပေးခဲ့သည့် ဆရာမြင့်လွင်ဦး တို့ကိုလည်း အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း ပြောကြား လိုပါသည်။

စာဖတ်ပရိတ်သတ်များ ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုး မဖြစ်စေရန် စာအုပ်တန်ဖိုးကို လည်း သင့်၊ တင့် မျှတမှုရှိအောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးထားပါသည်။

(၃)

စာကောင်း၊ ပေမွန်များကို ဆက်လက်ထုတ်ဝေနိုင်ရန် ကြိုးစား ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

စာဖတ်သူ မိဘပြည်သူများ စိတ်၏ချမ်းသာခြင်း၊ ကိုယ်၏ ကျန်းမာ ခြင်းများဖြင့် ပြည့်စုံနိုင်ကြပါစေကြောင်း ဆုတောင်းမေတ္တာပို့ပါသည်။ ။

မြန်မာပြည်ငြိမ်းချမ်းပါစေ။

မေတ္တာဖြင့်

စုစုနိုင်

(စီစဉ်၊ ထုတ်ဝေသူ)

'မြောက်ပိုင်းရမ်း' စာပေ။

ကျောက်မဲမြို့၊ ရမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း။

၁၅-၆-၂၀၂၀

ဇြောက်ပိုင်းရှမ်းရဲ့ လမ်းတွေပေါ်မှာ

နေဖြိုးမြင့် (ကျောက်မဲ)

(၁)

၃၊ နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၁၉။

ဝေလီ၊ ဝေလင်း အခါသမယ။ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၏ ဆောင်းရာသီသည် ခိုက်ခိုက်တုန်အောင်ချမ်းအေးနေပေသည်။

မန္တလေး-မူဆယ် ပြည်ထောင်စုလမ်းအပိုင်းတွင် ပါဝင်သော နောင်ချိုမြို့နှင့် ကျောက်မဲမြို့ကြားတွင် နာမည်ကျော်တံတားတစ်စင်းရှိသည်။ ဂုတ်တွင်းတံတား။

တံတားပေါ်တွင် ယာဉ်တစ်စင်း ဖြတ်သန်းမောင်းနှင်နေသည်။ မန္တလေးဘက်မှ မူဆယ်ဘက်သို့ ဦးတည်မောင်းနှင်နေသည့် ၁၂ ဘီးယာဉ် ဖြစ်သည်။ ယာဉ်ပေါ်တွင် တင်ဆောင်လာသည့် ကုန်ပစ္စည်းကား၊ နွားများ ဖြစ်သည်။

အဆိုပါယာဉ်သည် နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့က မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး

မိတ္တီလာမြို့မှ ထွက်ခွာလာခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်စင်းတည်းတော့ မဟုတ်။
ငါးစင်း။

ဂုတ်တွင်းတံတားပေါ် ဖြတ်သန်းနေသည့်ယာဉ်က တတိယမြောက်
ယာဉ် ဖြစ်သည်။ သူ့ရှေ့မှာ နှစ်စင်း။ သူ့နောက်မှာ နှစ်စင်း။ တစ်စင်းနှင့်
တစ်စင်း နီးကပ်စွာမောင်းနှင်လာကြခြင်းဖြစ်သည်။ ကုမ္ပဏီတစ်ခုက တရုတ်
ပြည်သို့ တရားဝင်တင်ပို့သည့်နွားများကို တင်ဆောင်မောင်းနှင်လာကြခြင်း
ဖြစ်သည်။

သူတို့မှာလည်း ကုမ္ပဏီက ထုတ်ပေးလိုက်သည့် တရားဝင်စာရွက်
စာတမ်းတွေပါသည်။

(၂)

ဂုတ်တွင်းတံတားကို ကျော်လာသည်။ တတိယမြောက်ယာဉ်ကို
မောင်းနှင်သူက ကိုအောင်မြင့်။

ယာဉ်ကို ဂရုတစိုက်ဖြင့် မောင်းနှင်နေရင်း နံဘေးထိုင်ခုံ၌ ထိုင်နေ
သည့် တပည့်ဖြစ်သူ ယာဉ်နောက်လိုက် မောင်မျိုးကို တစ်ချက်ကြည့်လိုက်
မိသည်။ တပည့်ကျော်မောင်မျိုး ငိုက်မြည်းနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

“သူလည်း ပင်ပန်းနေရှာမှာပဲ ၊ ငိုက်ပါစေလေ” ဟု ကိုအောင်မြင့်
စိတ်ထဲက ပြောလိုက်သည်။

“သီပေါနားရောက်ရင်တော့ ခဏနားရင်း နံနက်စာ စားမည်”
ဟုလည်း ကိုအောင်မြင့် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

ရှေ့ မလှမ်းမကမ်းတွင် သူတို့အဖွဲ့က ၁၂ ဘီးယာဉ် နှစ်စင်းကို
လှမ်းမြင်နေရသည်။ အဆိုပါ ယာဉ်နှစ်စင်းနှင့် မျက်ခြေမပြတ်စေရန် သတိထား
မောင်းနှင်နေသည်။ ထို့အတူ နောက်က နှစ်စင်းနှင့် အဆက် မပြတ်သွားဖို့
လည်း သတိထားရသည်။

ဂုတ်တွင်းလမ်းအပိုင်းကို ကျော်လာပြီ။ ကျောက်မဲမြို့နယ်၊ နောင်ပိန် ကျေးရွာနားရောက်လာသည်။

အရုဏ်ဦး အလင်းရောင်သည် ရှမ်းရိုးမ ရင်ခွင်ထဲကနေ တိုးထွေပြီး သွက်လာသည်။

အလင်းရောင် အနည်းငယ်ရှိလာသည့်အတွက် စုံမီးများကိုပိတ်ကာ အောက်မီးများသာဖွင့်၍ မောင်းနှင်လာခဲ့သည်။

“ဘယ်နားလေးရောက်နေပြီလဲ ကိုအောင်မြင့်”

အရုဏ်ဦး အလင်းရောင်နှင့်အတူ တပည့်ကျော် မောင်မျိုးလည်း နီးထလာခဲ့ပြီ။

“အေး . . . နောင်ပိန်ကျော်လာပြီဟာ၊ ဟိုမှာလေ . . . ရှေ့နားက ခုင်ကွဲတောင်ပဲ။ မင်း ငိုက်နေတာတွေ့လို့ ငါက စကားလှမ်းမပြောဖြစ်တာ။ ဒီလမ်းပိုင်းကို မြန်မြန်ဖြတ်သွားနိုင်မှဖြစ်မယ်ကွ။ သီပေါရောက်မှ ခဏနားပြီး မနက်စာ၊ စားကြတာပေါ့ကွာ”

“ဟုတ် . . . အစ်ကို”

နှစ်ယောက်သား ထွေရာလေးပါး စကားတွေပြောရင်း ကိုအောင်မြင့် က ယာဉ်ကို သတိဖြင့် မောင်းနှင်လာခဲ့သည်။

မောင်းရင်းကပင် နောက်ကြည့်မှန်မှတစ်ဆင့် နောက်ယာဉ်တွေကို လှမ်းကြည့်မိပြန်သည်။ နံပါတ် ၄ နှင့် ၅ ယာဉ်နှစ်စင်းလုံးကို မြင်ရသည်။ ချေ့မှာ မောင်းနှင်နေသည့် နံပါတ် ၁ နှင့် ၂ ယာဉ် နှစ်စင်းကိုလည်း မြင်နေရသည်။

(၃)

၂၀၁၇ အောက်တိုဘာလတွင် မြန်မာအစိုးရက တရုတ်နိုင်ငံသို့ ကျွဲ၊ နွားများ တင်ပို့ခြင်းကို တရားဝင်လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ယင်းသို့ ခွင့်ပြု

လိုက်သည့်အတွက် ကုန်သည်တစ်ဦးလျှင် တစ်ရက် ကျွဲ၊ နွား ကောင်ရေ တစ်ရာစီကိုတင်ပို့ခွင့်ရရှိခဲ့သည်။

၁၂ ဘီးယာဉ် တစ်စင်းစီတွင် ပျမ်းမျှအနေဖြင့် ကျွဲ၊ နွား အကောင် ၂၀ စီ တင်ဆောင်နိုင်သည်။ ယင်းအတွက် ယာဉ်အုပ်စု တစ်ခုလျှင် ၁၂ ဘီးယာဉ် ၅ စင်းစီ၊ အုပ်စုဖွဲ့၍ မူဆယ်သို့ မောင်းနှင်လာကြခြင်းဖြစ်သည်။ မူဆယ် ၁၀၅ မိုင်ကုန်သွယ်ရေးစခန်း ရောက်လျှင် တရုတ်ကုန်သည်တွေက နွားတွေကို ၎င်းတို့၏ ယာဉ်များဖြင့် ပြန်လည်သယ်ဆောင်သွားကြလေ့ရှိသည်။

သူတစ်ပါး၏ အသက်များကို ကုန်သွယ်ရောင်းချသည့် အလုပ်မှာ အကုသိုလ်အလုပ်ဖြစ်မှန်း ကိုအောင်မြင့်တို့၊ မောင်ဖျိုးတို့ကဲ့သို့သော ယာဉ်လုပ်သားများလည်း သိရှိ နားလည် သဘောပေါက်ထားပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် ယာဉ်လုပ်သားများဖြစ်၍ မည်သည့်ကုန်ပစ္စည်းကိုမဆို တင်ပို့၊ သယ်ဆောင် ပေးရန် တာဝန်ရှိသည် မဟုတ်လား။ ခေါက်ကြေး (ယာဉ်မောင်းနှင်ကြေး၊ ယဉ်နောက်လိုက်ခြင်းအတွက် ရရှိသည့် ငွေကြေး) ရဖို့ အလုပ်လုပ်ကြရသည် ပဲလေ။ မိသားစု စားဝတ်နေရေးရှိနေသည်ဖြစ်၍ အလုပ်ရွေးဖို့ဆိုသည်မှာ လည်း မဖြစ်နိုင်။ ယာဉ်လုပ်သားများ ပြောဆိုလေ့ရှိ သကဲ့သို့ ‘ခေါက်ကြေး အတွက် နှောင့်နှေး နေချင်၍ မရသည့် ဘဝများ’ မဟုတ်ပါလား။

(၄)

နေရောင်သည် ရင့်လာသည်၊ အရောင်တောက်လာသည်၊ သို့သော် ရှမ်းပြည်ဆောင်းက ပို၍ပင်အေးလာသည်ဟု ကိုအောင်မြင့်ထင်သည်။ မိမိတို့ ဘဝများအကြောင်းစဉ်းစားရင်း၊ အေးမြသည့်ဆောင်းရာသီ၏ ဒဏ်ကို အံတုကာ ယာဉ်ကို ဂရုစိုက်၍ မောင်းနှင်လာခဲ့သည်။ ရှေ့မှ သွားနေသာ ယာဉ်များနှင့် နောက်မှလိုက်ပါလာသည့် ယာဉ်များကိုလည်း နှင်းမှုန်တွေ ကြားမှာ မြင်တွေ့နေရသည်။

ဘေးမှာထိုင်နေသည့် မောင်မျိုးသည်လည်း စကားသံတိတ်သွားပြီး သမ်း ဘေး ဝဲယာကို ငေးကြည့်နေသည်ကို သတိထားမိသည်။ “သူ ဘာတွေ ဆွေးနေမည်လဲ၊ မြေပြန့်က ချစ်သူ ဗမာမလေး အကြောင်း တွေးနေမည်” ဟု ကိုအောင်မြင့် ထင်သည်။

မကြာခင် ကျောက်မဲမြို့ကိုရောက်တော့မည်။ ရင်ကွဲတောင်ခြေနားကို ဖြတ်ပြီ။

ယာဉ်ကို ယခင်ထက်ပို၍ ဂရုစိုက်ပြီး မောင်းနှင်နေမိသည်။

“ဒိုင်း ... ဒိုင်း ... ဒိုင်း”

(၅)

“ဒိုင်း ... ဒိုင်း ... ဒိုင်း”

“ဟာ ... အစ်ကိုရေ ပစ်ကုန်ပြီ ပစ်ကုန်ပြီ” ဟု မောင်မျိုးက အော်သည်။

မောင်မျိုးက အော်ရင်း ကားရှေ့ရှိ အကာကွယ်(ဒက်ရှ်ဘုတ်) အောက်နားတွင် ခေါင်းငုံ့၍ ပုန်းနေသည်။

ယာဉ်ကိုတော့ သေနတ်ကျည်ဆန် ထိမှန်ခြင်းမရှိပါ။ သို့သော် သွက်ပေါ်လာသည့် အသံတွေက သေနတ်သံတွေမှန်း ကိုအောင်မြင့် သိသည်။ ကြောက်စိတ်ဝင်လာသည်။

စတီယာရင် ကိုင်ထားသော လက်တွေ တုန်တုန်ရင်ရင် ဖြစ်လာ သည်။ ရှေ့ကသွားနေသည့် ယာဉ်နှစ်စင်းက ခပ်လှမ်းလှမ်းသို့ပင် ရောက်နေပြီ။

ကိုအောင်မြင့် စဉ်းစားသည်။ ဆင်းပြေးရမည်လား၊ မောင်းပြေးရမည် လား။ စဉ်းစားနေဆဲမှာပင် ညာဘက်ခြေထောက်က လီဘာကို ဖိနှင်းမိလျက် သားဖြစ်သွားပြီ။

ကြောက်စိတ်ကြောင့် လမ်းဘေးသို့ထိုးကျမသွားစေရန်၊ တစ်ဖက်

ယာဉ်ကြောထဲ ရောက်မသွားစေရန် သတိထား၍ မောင်းမည်ဟုလည်း ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ စဉ်းစားပြီး နောက်ကြည့်မှန်ထဲက တစ်ဆင့် နောက်က ယာဉ် နှစ်စင်းကို လှမ်းကြည့်မိသည်။ နံပါတ်စဉ် ၄ ယာဉ်ကိုမြင်ရသည်။ ကြည့်နေဆဲမှာပင် နံပါတ်စဉ် ၄ ယာဉ်က လမ်းညာဘက်သို့ ထိုးကျရပ်တန့်သွား သည်ကိုမြင်ရ၏။ သေနတ်သံတွေလည်း တိတ်သွားသည်။ နံပါတ် ၄ ယာဉ်ဆီ သွားကြည့်ဖို့ ကိုအောင်မြင့် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ယာဉ်ကို အရှိန်လျှော့ပြီး လမ်းဘေးမှာ ထိုးရပ်လိုက်၏။

“ဟေ့ကောင်၊ ထ... ထ... အနောက်က ကား၊ လမ်းဘေးထိုး ဆင်းပြီးရပ်သွားတာ၊ အဆင်ပြေလား၊ မပြေလား သွားကြည့်ရအောင်...”

ဒတ်စ်ဘုတ်အောက်မှာ ပုန်းကောင်းနေဆဲဖြစ်သည့် မောင်မျိုးကို ပြောလိုက်သည်။

“ဟာ... အစ်ကိုကလည်း ဒီလောက် သေနတ်တွေနဲ့ ပစ်နေတာ၊ ကျွန်တော်တို့ကို လာမှန်ရင် ဘယ့်နယ့်လုပ်မလဲ”

“ဒီကောင်ကွာ၊ အေး... မင်းကြောက်ရင်လည်း ဒီမှာပဲ ကားကိုစောင့် နေ၊ ငါသွားကြည့်လိုက်ဦးမယ်” ဟု ပြောပြီး ကားပေါ်မှဆင်းလိုက်သည်။

(၆)

လမ်းဘေးထိုးကျနေသည့် နံပါတ် ၄ ယာဉ်၏ ဒေါင်ဘာဘက်အခြမ်း (ညာခြမ်း)က တံခါးမှန်တွေ ကွဲနေသည်ကိုမြင်ရသည်။

ရှေ့ လေကာမှန်တွင်လည်း ကျည်ဆန်ဖောက်ဝင်ထားသည့် အရာ များကိုတွေ့ရ၏။ အခြေအနေ မကောင်းနိုင်ဟု ကိုအောင်မြင့် တွေးလိုက်မိသည်။ ယာဉ်နှင့်အနီးဆုံးနေရာထိ တိုးကပ်သွားမိသည်။ ယာဉ်ညာဘက်ခြမ်း ခြေနင်းခုံပေါ်တက်ပြီး၊ ယာဉ်မောင်းနေရာကိုကြည့်မိသည်။

ယာဉ်မောင်းထိုင်ခုံတွင် ပက်လက်လှန်နေသည့် မောင်နီကို မြင်လိုက်

ရသည်။ သူ့ဘေး ထိုင်ခုံမှာ ဘေးတစ်စောင်းအနေအထားဖြင့် လှဲနေသူက
ဟာဉ်နောက်လိုက် ကိုထွေး။

မောင်နီ၏ ခန္ဓာကိုယ်မှာ သွေးတွေ စိုရွဲနေသည်။ လူကလည်း
ငြိမ်သက်နေပြီ။ ကိုထွေးက ဗိုက်ကို လက်ဖြင့် ဖိရင်း ညည်းညူနေသည်။

“ကိုထွေး ကိုထွေး ဘာဖြစ်သွားသေးလဲ” ကိုအောင်မြင့် စိုးရိမ်တကြီး
ဖြင့်မေးလိုက်သည်။

“ရတယ်... ကိုအောင်မြင့်... ကျွန်တော့်ကို နှစ်ချက်ပဲမှန်တာ...
ကိုမောင်နီကိုပဲ တစ်ချက်ကြည့်ပေး” ကိုထွေးက ဗိုက်ကဒဏ်ရာကို ဘယ်ဘက်
ဘက်ဖြင့်ဖိထားရင်း ပြန်ပြောလိုက်သည်။

ဒရိုင်ဘာထိုင်ခုံနေရာက မောင်နီကို သေချာကြည့်လိုက်မိသည်။
ခင်ဘတ်၊ လက်မောင်းနှင့် ခေါင်း ဘယ်ဘက်အခြမ်းမှာ သေနတ်ကျည်ဆန်
ဒဏ်ကဝင်သည့် ဒဏ်ရာများကိုတွေ့ရသည်။ မောင်နီသေဆုံးသွားပြီဟု
ကိုအောင်မြင့်ထင်သည်။

“မောင်နီက သေသွားပြီထင်တယ် ကိုထွေး။ မင်းလည်း သွေးတွေ
ဆွက်နေတာ မနည်းဘူး။ ခဏစောင့်နော်။ နောင်ပိန် လူမှုကူညီရေးအသင်း
ဒန်းနံပါတ် ငါ့ဆီမှာရှိတယ်။ အဲဒီအသင်းကို ငါဖုန်းဆက်ခေါ်လိုက်မယ်။ မင်း
အားတင်းထားနော် ကိုထွေး။ ကားဆီပြန်ပြီး ဖုန်းဆက်လိုက်ဦးမယ်”

ကိုထွေးခေါင်းညိတ်သည်။

(၇)

“မောင်မျိုး... ရေ ဟေ့... မောင်မျိုး ငါ့ဖုန်းလေး ယူပေးစမ်းပါကွာ၊
နောင်ပိန်က လူမှုကူညီရေးအသင်းကို ဖုန်းဆက်ခေါ်ရမယ်”

ဟာဉ်ဘေးမှာ ရပ်လိုက်ပြီး ကိုအောင်မြင့်က လှမ်းအော်ပြောလိုက်
သည်။

“ဟာ... ကိုမောင်နီတို့ ဒဏ်ရာရသွားလို့လား” ဟု မောင်မျိုးက မေးသည်။

“ဒဏ်ရာ ရရုံတင်ဘယ်ကမလဲ၊ မောင်နီက သုံးချက်တောင် မှန်ခံရတာ၊ သေသွားပြီထင်တာပဲဟာ။ မောင်ထွေး ကတော့ ဗိုက်မှာ ဒဏ်ရာရထားတယ်။ သူတို့ကို ကူညီဖို့ နောင်ပိန်က လူမှုကူညီရေးအသင်းပဲ အနီးဆုံးမှာရှိတယ်လေ။ အဲဒီအဖွဲ့ကို ဖုန်းဆက်ခေါ်ရင် လာကြမှာပါ” ဟု ပြောလိုက်သည်။

ကားဒက်ရှ်ဘုတ်ပေါ် တင်ထားခဲ့သည့်ဖုန်းကို မောင်မျိုးက ယူပြီး ပေးသည်။ facebook မှာ နောင်ပိန် လူမှုကူညီရေးအသင်း ဖုန်းနံပါတ်ကို ကိုအောင်မြင့် တွေ့ဖူးသည်။ တစ်ချိန်မှာ လိုအပ်နိုင်သည်ဟုတွေးပြီး ယင်းဖုန်းနံပါတ်ကို ကိုအောင်မြင့်က ဖုန်းထဲမှာ မှတ်သားထားခဲ့သည်ပဲ။

အသင်းအမည်အပြည့်အစုံက ‘ကမ်းလင့်လက်များလူမှုကူညီရေးအသင်း(နောင်ပိန်)’ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ကိုအောင်မြင့်က ယင်း အသင်းထံ ဖုန်းဆက်ပြီး အကျိုးအကြောင်းပြောလိုက်သည်။

“ဟုတ်ကဲ့၊ ဟုတ်ကဲ့၊ အခုချက်ခြင်းလာခဲ့ပါ့မယ်” ဟု ကမ်းလင့်လက်များလူမှုကူညီရေးအသင်း(နောင်ပိန်)မှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောသည်။

ခဏအကြာတွင် အဆိုပါအသင်းမှ တာဝန်ရှိသူများ ၎င်းတို့၏ ယာဉ်ဖြင့် ရောက်လာသည်။ ကိုအောင်မြင့် တွေးထင်ထားသည့်အတိုင်းပင်၊ မောင်နီမှာသေဆုံးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သေဆုံးသူ မောင်နီနှင့် ဒဏ်ရာရရှိသူ ကိုထွေးတို့ကို လူမှုကူညီရေးအသင်း အစီအစဉ်ဖြင့် ကျောက်မဲဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ ယင်းအသင်း၏ ဆက်သွယ်အကူအညီပေးမှုအရ သိပ်မကြာခင်မှာပင် ကျောက်မဲနှင့် နောင်ပိန်တို့မှ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ အခင်းဖြစ်နေရာသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသည်။

ဖြစ်စဉ်ကို စစ်ဆေးခြင်း၊ သက်သေခံပစ္စည်းများဖြစ်သည့် ကျည်ဆန်

ခွဲများ သိမ်းဆည်းခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ကြသည်။

လက်နက်ကိုင်ထားသော အမည်မသိ လူတစ်စုက ၁၂ ဘီးကား ၅ စင်း ပါသည့် နွားတင်ကား(နွားကား) ယာဉ်တန်းကို ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ စောင့်ဆိုင်းကာ သေနတ်များဖြင့် ပစ်ခတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယာဉ် ငါးစင်းလုံးကို မပစ်ခြင်းအတွက်တော့ ကံကောင်းသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ပစ်ခတ်မှုဖြစ် ဝဉ်ကြောင့် နံပါတ် ၄ ယာဉ်မှ ယာဉ်မောင်းဖြစ်သူ မောင်နီမှာ နေရာတွင် သေဆုံးခဲ့ရသည်။

ဒဏ်ရာရရှိသူ ကိုထွေးမှာလည်း ကျောက်မဲ ဆေးရုံတွင် ကုသမှုခံယူ ခနစဉ် သေဆုံးသွားခဲ့ပြန်သည်။

(၈)

မန္တလေး-မူဆယ် လမ်းအပိုင်းတွင်ပါဝင်သည့် နောင်ချို-ကျောက်မဲ- သီပေါ-လားရှိုး လမ်းပိုင်းတွင် ကျွဲ၊ နွားတင်သည့် ယာဉ်များကိုလမ်းနံဘေးမှ ချောင်းမြောင်းပစ်ခတ်ခြင်းများ မကြာခဏပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။ ကျွဲ၊ နွား ဘင်ထားသည့်ယာဉ်များ၏ နံဘေးမှ ဆိုင်ကယ်ဖြင့်ကပ်လိုက်၍ ယာဉ်ကို ရပ်ခိုင်း ကာ ယာဉ်ပေါ်ပါသူများကို ဆိုင်ကယ်ပေါ်က လူများက သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ် ဘာမျိုးလည်းရှိသည်။

ယင်းသို့သော အကြမ်းဖက်မှုမျိုးကို အမည်မခံဝံ့သည့် လက်နက် ကိုင်အဖွဲ့များက အကြိမ်ကြိမ်ပြုလုပ်နေခြင်းဖြစ်သည်။

ပစ်ခတ်မှုများကြောင့် ယာဉ်မောင်း၊ ယာဉ်နောက်လိုက်များအပြင် ယာဉ်ပေါ်တွင်လိုက်ပါလာသည့် နွားထိန်းများလည်း သေဆုံးရလေ့ရှိသည်။ နွားထိန်း ဆိုသည်မှာ ယာဉ်ပေါ်တွင်ပါလာသည့် ကျွဲ၊ နွားများအား၊ အစာကျွေးခြင်း၊ ရေတိုက်ခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများကို အခကြေးငွေယူ၍ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးသူများကို ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွဲ၊ နွားများကို တရုတ်နိုင်ငံသို့ တရားဝင်ပို့ဆောင်ပေးနိုင်မှု မရှိခင်က ယခုကဲ့သို့ ပစ်ခတ်လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်မှာ မရှိသလောက် ရှားပါးသည်။

ထိုစဉ်က ကျွဲ၊ နွားများအား တရုတ်ပြည်သို့ပို့ဆောင်ရောင်းချနိုင်ရန်အတွက် မှောင်ခို၊ ကယ်ရီလမ်းကြောင်းဖြစ်သည့် နောင်ချို-ကျောက်မဲ-သီပေါ-မူဆယ် လမ်းကြောင်း ကို အသုံးပြုကြသည်။

လမ်းကြောင်းပေါ်ရှိ စစ်ဆေးအဖွဲ့များ၊ သက်ဆိုင်ရာ ဂိတ်များကို ကျွဲ၊ နွား မှောင်ခိုတင်ပို့သူများက လစဉ်ကြေး ပေးဆောင်ထားကြသည်။ လမ်းကြောင်းတစ်လျှောက်ရှိ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ အချို့ကိုလည်း ဆက်ကြေး ပုံစံဖြင့် ငွေကြေး ပေးဆောင်ရလေ့ရှိသည်။

ကျွဲ၊ နွားများကိုမူ ညအချိန်တွင် သယ်ဆောင်ဖြတ်သန်းကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွဲ၊ နွား များကို ယာဉ်ပေါ်တင်ဆောင်ခြင်းမရှိဘဲ ခြေလျှင်မောင်း၍ ခေါ်ဆောင်သွားကြခြင်းဖြစ်သည်။

အဖွဲ့အသီးသီးကို ပေးရသည့်ငွေကြေးမှာ နိုင်ငံတော်သို့ တရားဝင် ပေးဆောင်ရသည့် ငွေကြေးထက် များပြားနေမှန်း ကျွဲ၊ နွား တင်ပို့သူများက နောက်ပိုင်းတွင် သိရှိလာကြသည်။ သို့အတွက် တရုတ်နိုင်ငံသို့ ကျွဲ၊ နွားများ တရားဝင်တင်ပို့ခွင့်ရနိုင်ရန် ကြိုးစားလာကြသည်။

သို့အတွက် စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ၂၀၁၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ (၉)ရက်နေ့တွင် အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၄၉/၁၀၁၃ ဖြင့် ကျွဲ၊ နွားများကို ပြည်ပသို့ တရားဝင် တင်ပို့ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ယင်းသို့ တင်ပို့ခွင့်ပြုသည့်အတွက် တရားမဝင်လမ်းကြောင်းတွင် ငွေကြေး တောင်းခံနေသူများမှာလည်း ဝင်ငွေမရှိ ဖြစ်သွားခဲ့ရသည်။ ယင်းနောင်ပိုင်းတွင် ကျွဲ၊ နွား တင်ပို့သည့်ယာဉ်များကို ပစ်ခတ်သည့်ဖြစ်စဉ်များ ဖြစ်ပွားလာခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် အမည်မသိလက်နက်ကိုင်များက ကျွဲ၊ နွား တင်ပို့သည့် ယာဉ်တိုင်းကို ပစ်ခတ်နေသည့်တော့ မဟုတ်။

(၉)

“တချို့ကလည်း ခက်တယ်ဗျ၊ တရားဝင်တင်ပို့သူတွေနဲ့ ရောယောင် ပြီးတော့ တရားဝင်လိုလို အယောင်ဆောင်ပြီး ကျွဲ၊ နွားတွေကို မှောင်ခိုသယ် ကြတယ်။ အဲဒီလို သယ်နေကြတာကိုလည်း လက်နက်ကိုင်တွေက သိတယ်။ သိတော့ ခါတိုင်းလို ဆက်ကြေးလိုက်တောင်းတယ်။ ပေးတဲ့သူတွေကတော့ ခမ်းသာရာ ရကြတာပေါ့။ မှောင်ခိုလဲ သယ်သေးတယ်။ ဆက်ကြေးလည်း မပေးချင်ကြတဲ့ သူတွေကျတော့လည်း ပစ်ခတ်ခံရတဲ့ အဖြစ်ဆိုးနဲ့ ကြုံရ ပြန်ရော” ဟု ကျွဲ၊ နွား တင်ပို့မှုလုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်သူ ကိုညီဇော် က ပြောသည်။

တရားမဝင် တင်ပို့ရောင်းချသူများသည် အထောက်အထားအတု များ၊ စာရွက်စာတမ်းအတုများဖြင့် စစ်ဆေးရေးဂိတ်များကို ဖြတ်သန်းခြင်း သို့မဟုတ်) စစ်ဆေးရေး အရာရှိများကို လာဘ်ငွေထိုးခြင်းများ လုပ်ဆောင် လေ့ရှိကြသည်။ သို့သော်လည်း လက်နက်ကိုင်များကိုမူ ငွေပေးရန် နှောင့် နှေးကြန့်ကြာခြင်း၊ နှမြော တွန့်တိုခြင်းများ ရှိနေကြသည်။

“ရောမ ရောက်နေတာကို ရောမလို မကျင့်ချင်ကြသူတွေပေါ့ ဗျာ” ဟု ကိုညီဇော်က ပြောသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်(မြောက်ပိုင်း)၊ မူဆယ်မြို့ရှိ နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေး ဝခန်းမှတစ်ဆင့် တရုတ်နိုင်ငံသို့ ၂၀၁၈ ခုနှစ် မေလ (၁)ရက်နေ့မှ (၁၅)ရက်နေ့ အတွင်း ကျွဲ၊ နွား၊ ဆိတ် တင်ပို့မှုမှ အခွန်ငွေ ကျပ်သိန်းပေါင်း (၁၇၀၀)ကျော် ချရှိခဲ့ကြောင်း မူဆယ်(၁၀၅)မိုင် ကုန်သွယ်ရေးစခန်း၏ စာရင်းများအရ သိရ သည်။

ယင်းသို့ အခွန်ငွေ ရရှိလာသော်လည်း ၂၀၁၈ ခုနှစ်ဝန်းကျင်က ထောင်၍ နောင်ချို-ကျောက်မဲ-သီပေါ-လာရှိုး လမ်းပိုင်း၌ ကျွဲ၊ နွား တင်သည့် ၁၀ ဘီးယာဉ်၊ ၁၂ ဘီးယာဉ်များအား အမည်မသိ လက်နက်ကိုင်များက

သေနတ်ဖြင့်ပစ်ခတ်မှုများ ဆက်တိုက် ဖြစ်ပွားလာခဲ့သည်။

ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) ပြည်ထောင်စုလမ်းမကြီး တစ်လျှောက် တွင် ကျွဲ၊ နွား တင်ယာဉ်များအပြင် ကုန်တင်ယာဉ်ကြီးများ၊ အိမ်စီးကား ငယ်များ၊ ခရီးသည်တင်ယာဉ်များကိုလည်း တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ အချို့က လက်နက်ပြစ် ခြိမ်းခြောက်ကာ ငွေတောင်းခံခြင်း၊ ခရီးသည်များအား ယာဉ်ပေါ်မှဆင်းခိုင်းကာ ယာဉ်များအား မီးရှို့ခြင်းတို့ကိုလည်း ပြုလုပ်တတ် ကြသည်။

ပြည်ထောင်စုလမ်းမကြီး ကွတ်ခိုင်-မူဆယ် လမ်းပိုင်းရှိ နမ့်ကွက် ကျေးရွာဆေးခန်းရှေ့တွင် ၂၀၁၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်ညပိုင်းက ကုန်တင်ယာဉ်နှင့် အိမ်စီးယာဉ်အပါအဝင် စုစုပေါင်း ယာဉ် ၉ စင်း မီးရှို့ဖျက် ဆီးခံခဲ့ရသည်။ လုံးဝမီးလောင်ကျွမ်းသွားသည့် ယာဉ် ၇ စင်းမှ ယာဉ်မောင်း၊ ယာဉ်နောက်လိုက်နှင့် ခရီးသည်များကို ကွတ်ခိုင်မြို့ရှိ လူမှုကယ်ဆယ်ရေး ကွန်ယက်နှင့် နယ်စည်းမခြား ပရဟိတအသင်း (သီပေါ)တို့မှ သွားရောက် ကယ်ဆယ်ပေးခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

ကျောက်မဲခရိုင်တွင် ၂၀၁၈ ခုနှစ်အတွင်း ကျွဲ၊ နွားတင်ဆောင် လာသည့်ကားများ သေနတ်ပစ်ခတ်ခံရမှု အမြားအပြားဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၄) ရက်နေ့က ကျောက်မဲမြို့နယ် နောင်ပိန်၊ နောင်ပြစ် ကျေးရွာအနီးတွင် နွား တင်လာသည့်ယာဉ် သေနတ်ပစ်ခံရ၍ အမျိုးသားလေးဦး ဒဏ်ရာရရှိခြင်း၊ မတ်လ (၁၀)ရက်နေ့က ကျောက်မဲမြို့နယ်၊ ပင်တိန်နှင့် လွယ်လမ်းရွာကြားတွင် နွား တင်ကား(၄)စင်း သေနတ်ပစ်ခံရ၍ အမျိုးသား(၁)ဦးနှင့် အမျိုးသမီး(၁)ဦး သေဆုံးပြီး အမျိုးသမီး(၁)ဦး ဒဏ်ရာ ရရှိခြင်း၊ မတ်လ (၃၁)ရက်နေ့က ကျောက်မဲခရိုင်၊ သီပေါမြို့နယ် ကုန်းသာကျေး ရွာအုပ်စု၊ ဆီဆုံကျေးရွာအနီး ပြည်ထောင်စုလမ်းမကြီးပေါ်တွင် နွားများတင် ဆောင်လာသည့် (၁၂) ဘီးယာဉ် သေနတ်ပစ်ခံရ၍ အမျိုးသား(၁)ဦး သေဆုံးခြင်း၊ မေလ (၈)ရက်နေ့က ကျောက်မဲမြို့နယ်၊ ကြံခင်းကျေးရွာအနီး

မောင်ဖုန်းတောင် အဆင်းတွင် နွား တင်လာသည့် ယာဉ်တစ်စင်း သေနတ်ပစ် ခံရ၍ အမျိုးသား(၁)ဦး သေဆုံးပြီး (၂)ဦး ဒဏ်ရာရခြင်း။ ဇွန်လ (၁၁) ရက် နေ့က ကျောက်မဲမြို့နယ်၊ မန်တန်းကျေးရွာအနီးတွင် နောင်ချိုဘက်မှ ကျွဲ နွားများ တင်ဆောင်လာသည့် (၁၂)ဘီးယာဉ် (၅)စင်းအဖွဲ့ သေနတ်ပစ်ခံရ၍ အမျိုးသား (၂)ဦး ဒဏ်ရာရရှိသွားခြင်း။ ဇွန်လ (၂၈)ရက်နေ့က ကျောက်မဲ မြို့နယ်၊ နောင်ပိန်ကျေးရွာနှင့် ပင်တိန်ကျေးရွာအကြားတွင် သေနတ်ပစ်ခံရ၍ အမျိုးသား (၂)ဦးသေဆုံးခြင်း။ ကျောက်မဲမြို့နယ်၊ ပူးခါးကျေးရွာအနီးတွင် ဂေါက်တင်ဘာလ (၈)ရက်နေ့က သေနတ်ပစ်ခံရသဖြင့် အမျိုးသား (၂)ဦး သေဆုံးခဲ့ခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

(၁၀)

၂၀၁၉ နိုဝင်ဘာ ၅ ရက်က ကျောက်မဲနှင့် စခန်းသာကြားတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ကိစ္စက ဝမ်းနည်းစရာ အဖြစ်အပျက်ပင်ဖြစ်သည်။

ယင်းနေ့က ကျွဲ များတင်လာသည့် သုံးဘီးယာဉ်တစ်စီးကို အမည်မသိ လက်နက်ကိုင်သူများက ချောင်းမြောင်းပစ်ခတ်သည်။ ယာဉ်မောင်း အမျိုးသားကို ထိမှန်ခြင်းမရှိ။ ယာဉ်ကိုသာ ကျည်ထိသည်။ သို့သော် ယာဉ်မောင်းက ကြောက်လန့်တကြား မောင်းပြေးသည်။ သို့အတွက် ယာဉ်မောင်း ဖြစ်သူ ယာဉ်ပေါ်မှပြုတ်ကျသည်။ ရရှိသည့်ဒဏ်ရာဖြင့် ယာဉ်မောင်း ကွယ်လွန် ခဲ့သည်။

ကိုပိန်၏ အဖြစ်အပျက်မှာမူ ပို၍ပင် ရင်နာစရာကောင်းလှသည်။ ကိုပိန်သည်လည်း နွားကားမောင်းသည့် ယာဉ်မောင်းတစ်ဦးဖြစ်သည်။

၂၀၁၉ အောက်တိုဘာလအတွင်း၊ သီပေါ-လားရှိုးကြား၊ ကား သမ်းဘေးရှိ စားသောက်ဆိုင်တွင်ဖြစ်သည်။ ကိုပိန်သည် စားသောက်ဆိုင် တွင် ကားကိုရပ်နားပြီး နောက်ကလိုက်လာကြသည့် ၎င်းတို့အဖွဲ့မှ ယာဉ်များ

ကို စောင့်ဆိုင်းနေသည်။ ထိုစဉ် ဆိုင်ကယ်စီးလာသော လူငယ်နှစ်ဦးက ကိုပိန်ဆီရောက်လာသည်။ ကိုပိန်ကို စစ်ဆေးမေးမြန်းမှုတွေလုပ်သည်။

၎င်းတင်လာသော နွားများသည် တရားဝင်အထောက်အထားဖြင့် အခွန်ဆောင်၍ တင်ဆောင်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းသည် ပိုင်ရှင်လည်း မဟုတ်ကြောင်း၊ နွားတင်ပို့သည့် ကုမ္ပဏီက ၎င်းတို့၏ အုံနာ(ယာဉ်ပိုင်ရှင် သူဌေး)၏ ယာဉ်များကို ငှားရမ်းသည့်အတွက် ယာဉ်မောင်းပေးရန် လိုက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း ကိုပိန်က လေးလေးစားစား ရှင်းပြသည်။ သို့သော် လက်နက်ကိုင် နှစ်ဦးကမူ သူတို့လိုချင်တာ မရ၍ ကိုပိန်ကို သေနတ်ဖြင့်ပစ်၍ ထွက်ပြေးသွားခဲ့သည်။

သေနတ်ပစ်ခံရပြီးနောက် ကိုပိန်က သူ့ဖုန်းဖြင့် အနီးဆုံး သီပေါမြို့ရှိ နယ်စည်းမခြား ပရဟိတအသင်းထံဖုန်းဆက်ကာ အကူအညီတောင်းခံခဲ့သည်။

ကိုပိန်သည် ၎င်း၏ မိခင်ဖြစ်သူထံသို့လည်း ဖုန်းဆက်စကားပြောခဲ့ပြီး ပြောခဲ့သမျှစကားတိုင်းကိုလည်း ဖုန်းပြောနေစဉ်အတွင်း အသံဖမ်းထားခဲ့သေးသည်။

၈ မိနစ်ကြာမြင့်သည့် ယင်း အသံဖိုင်ကို ကိုပိန်က သူ့ကိုယ်ပိုင် Facebook အကောင့်တွင် တင်ခဲ့သည်။

“အမေရေ... အမေရေ... သားကို သေနတ်နဲ့ ပစ်သွားကြတယ်”

“ဟယ်... ငါ့သား... ဘယ်နားကို ထိသွားတာလဲ၊ ဘယ်သူတွေက ပစ်သွားကြတာလဲ၊ အမေဖုန်းဆက်ပေးမယ်”

“ထိသွားတယ်... အမေရေ... ဘယ်သူတွေမှန်းတော့ သားလည်း မသိဘူး၊ ဒီတိုင်း ဆိုင်ကယ်စီးလာတဲ့ လူနှစ်ယောက်က စကားလာပြောပြီး ပစ်သွားကြတာလဲ၊ သီပေါက ကိုမျိုးတို့ လူမှုကူညီရေးအဖွဲ့ကို သား ဖုန်းဆက် အကူအညီတောင်းထားပြီးပြီ။ အဲ့ဒါ အမေ့ကို လှမ်းပြောပြတာ”

အသံဖိုင်ထဲမှ စကားသံအချို့ ဖြစ်သည်။

ကိုပိန်၏ အသံသည် ကြေကွဲဖွယ်။ ထို့အတူ ကိုပိန် မိခင်၏

င်းချိမ်စိတ်တို့ ထုံလွမ်းနေသော ကရုဏာသံကလည်း ရင်နှင့်စရာ။

ကိုပိန်၏ စကားသံများက မိခင်ကို နှုတ်ဆက်သည့် နောက်ဆုံးစကား နှင်းပင်ဖြစ်သည်ကို ကိုပိန် တစ်ယောက် သိမှ သိသွားပါလေစ။ ထိုနေ့တွင်ပင် ခုခိုထားသော သေနတ်ဒဏ်ရာများကြောင့် ကိုပိန် သေဆုံးသွားခဲ့ရသည်။

မိခင်ဖြစ်သူနှင့် ကိုပိန် တို့ စကားပြောခဲ့သည့် အသံဖိုင်သည် ကိုပိန်၏ ပုံဖြင့်တွဲလျက်) လပေါင်း အတန်ကြာသည်အထိတိုင် Facebook သွင် ပျံ့နှံ့နေခဲ့သည်။ လူအများအပြားက ယင်း အသံဖိုင်ကို ပြန်လည် နှုတ်(Share) ခဲ့ကြသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

(၁၁)

ကိုပိန်၊ ကိုမောင်နီ၊ ကိုထွေး အပါအဝင် သေဆုံး ဒဏ်ရာရခဲ့သူများ အတွက် မည်သူမျှ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုမရှိ။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများကို သည်း ယနေ့တိုင်ဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်းမရှိသေး။

နွား ကားများ ပစ်ခတ်ခံရတိုင်း တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့ များ၏ လက်ချက်ဟုလည်း ပြော၍ မရနိုင်။ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် သက်နက်တွေက ပေါများလှသည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအချို့ကလည်း ၎င်းတို့ ပစ်ခတ်ပြီး တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များက ပစ်ခတ် သယောင် ဖော်တာမျိုးလည်း လုပ်ဆောင်လေ့ရှိကြသည်။

ခရီးသွားယာဉ်များ၊ ကုန်တင်ယာဉ်ကြီးများ၊ အဝေးပြေးခရီးသည် ယာဉ်များထံမှ ဆက်ကြေးကောက်ခြင်း၊ ယာဉ်၏ဘီးများကို သေနတ်ဖြင့် ပစ်ဖောက်၍ လမ်းပိတ်ထားခြင်း၊ ယာဉ်များအား ဓာတ်ဆီလောင်း၍ မီးရှို့ခြင်း များကိုလည်း တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အချို့က လုပ်ဆောင်လေ့ရှိ သည်။ ယင်းသို့လုပ်ဆောင်သည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များမှာ KIA (ကချင်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ = Kachin Independence

Army)၊ AA (ရခိုင်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ = Arakan Army) MNDAA (ကိုးကန့်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ = Myanmar National Democratic Alliance Army) အဖွဲ့နှင့်

TNLA (Ta'ang National Liberation Army = တအာင်း-ပလောင် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့)တို့ ဖြစ်သည်။

၂၀၁၉ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် 3B (AA၊ TNLA၊ MNDAA) အဖွဲ့က မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ပြင်ဦးလွင်မြို့ရှိ တပ်မတော် ဗိုလ်လောင်းသင်တန်းကျောင်းကို ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ နောင်ချိုနှင့် ကျောက်မဲကြားရှိ ဂုတ်တွင်းတံတားကို မိုင်းခွဲဖျက်စီး၍ တံတားစောင့်နေသော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် တပ်မတော်သားများကို ရက်ရက်စက်စက် သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ကွက်ခိုင်းနှင့် မူဆယ်ကြားတွင် ကားအစင်းရေ မြောက်မြားစွာကို မီးရှို့ဖျက်စီးခြင်းများကိုလည်း လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသေးသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ AA အဖွဲ့ကို အစိုးရက ထိုးစစ်ဆင်တိုက်ခိုက်၍ ယင်းသို့ တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း TNLA အဖွဲ့မှ ပြောခွင့်ရသူက ဆိုသည်။

၂၀၁၈ အောက်တိုဘာလအတွင်းက ကျောက်မဲမြို့မှ ပရဟိတ ဆရာတော် တစ်ပါးဖြစ်သည့် ဓမ္မမေဒနီ ရွှေကျင် ကျောင်းတိုက်ဆရာတော် ဦးကလျာဏဝံသ ကို လူနှစ်ဦးက သေနတ်ဖြင့် ရ ချက်ပစ်၍လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ထို့အတူ လားရှိုးမြို့နယ်၊ ခေးနင်းကျေးရွာရှိ ခေးနင်းက ကျောင်းတိုက် ဆရာတော်အား အမည်မသိလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တစ်ခုက ၂၀၁၉ ခုနှစ်အတွင်း သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်သွားခဲ့ပြန်သည်။ ဆရာတော်ဘုရားများကို မည်သည့်အဖွဲ့က လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်သည်ကို ယနေ့တိုင် မသိရသေး။

(၁၂)

လက်နက်ကိုင်၍ မိမိတို့ အခွင့်အရေးများကို တောင်းဆိုရာတွင်

အပြစ်မဲ့ပြည်သူများကို အကြောင်းမဲ့ သတ်ဖြတ်ရန်လိုအပ်ပါသလားဟု
ဒေသခံများက မေးခွန်းထုတ်နေကြသည်။

လက်နက်ကိုင်၍ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်မှာ နှစ် ၆၀ ကျော်ခဲ့ပြီ။ သို့သော်
လက်တွေ့ကတော့ မကောင်း။ ပြည်သူများ ဆင်းရဲတွင်းနက်၍ အကြမ်းဖက်မှုများ
မိမ့်တိုးပွားလာခြင်းသာ အဖတ်တင်သည်။

ငြိမ်းချမ်းရေး မရှိသမျှ ပြည်သူများ အကြောင်းမဲ့သတ်ဖြတ်ခံရနိုင်
သည့် အန္တရာယ်ကလည်း ရှိနေနိုင်သည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးကလည်း လက်ရှိ
ကာလ (၂၀၂၀၊ ဇွန်) ထိ အလှမ်းဝေးနေဆဲ။

အကြမ်းဖက်မှု အန္တရာယ်က ကင်းဝေးပါစေ ဟုသာ ရှမ်းပြည်နယ်
မြောက်ပိုင်းနေ ပြည်သူများက ဆုတောင်းနေကြရသည်။

မြောက်ပိုင်းရှမ်းရဲ့ လမ်းတွေပေါ်မှာ ယမ်းငွေ့တွေ ကင်းစင်ဖို့ အဓိက
လိုအပ်သည့်အရာမှာ ငြိမ်းချမ်းရေးပင်ဖြစ်သည်။ ။

၁၁၉ နဲ့ မောင်ပုန်းတောင်

နေဖြိုးမြင့် (ကျောက်မဲ)

(၁)

ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ မန္တလေး-မူဆယ် ပြည်ထောင်စုလမ်း
 အစိတ်အပိုင်းဖြစ်တဲ့ ကျောက်မဲနဲ့ သီပေါမြို့ကြားမှာ နာမည် ကျော်တဲ့
 ဆောင်တစ်လုံးရှိပါတယ်။ သီပေါမြို့နယ်ထဲက မောင်ဖုန်းတောင် ပါ။
 ဆောင်က ကျောက်မဲမြို့ကနေ ၁၂ မိုင်ခန့်၊ သီပေါမြို့ကနေ ၁၀ မိုင်ခန့်အကွာ၊
 ဆောင်အမှတ် ၁၁၉ နဲ့ ၁၂၀ ကြားမှာတည်ရှိပါတယ်။ (ကျောက်မဲ-သီပေါက
 မြစ် ဝေးပါတယ်။)

မန္တလေး-မူဆယ် ပြည်ထောင်စုလမ်းမကြီးက မောင်ဖုန်းတောင်
 ဆောင်အပေါ်ပိုင်းကို ဖြတ်သန်းသွားပါတယ်။ မန္တလေးကနေ မူဆယ်ကိုသွား
 ဆောင် (တစ်နည်း ကျောက်မဲဘက်ကနေ သီပေါဘက်ကို သွားတဲ့ဘက်)
 ဆောင်ဘက်အခြမ်းမှာ ပေ ၅၀၀ လောက်နက်တဲ့ ချောက်ကြီးရှိပါတယ်။
 ဆောင်ကမ်းပါးထိပ်မှာ စေတီတစ်ဆူရှိပါတယ်။ စေတီ အမည်က 'ရွှေဘုန်း'

ပွင့်' ပါ။

မောင်ဖုန်းတောင်ရဲ့ အပေါ်ဘက်အပိုင်းနဲ့ အနီးစပ်ဆုံး ကျေးရွာကတော့ နောင်အန်းကျေးရွာဖြစ်ပါတယ်။ တောင်ရဲ့အောက်ဘက် အပိုင်းနဲ့ အနီးဆုံးကျေးရွာကတော့ ကြံခင်းကျေးရွာဖြစ်ပါတယ်။ ကြံခင်းကျေးရွာကို ရေပူစမ်း ကျေးရွာလို့လည်း ခေါ်ပါတယ်။ သဘာဝရေပူကန် ရှိလို့ ရေပူစမ်း ကျေးရွာလို့ ခေါ်တာဖြစ်ပါတယ်။ မောင်ဖုန်းတောင်ရဲ့ အတက်အဆင်း လမ်းဟာ အကျွေး၊ အကောက်တွေ ပေါများလှပါတယ်။ ကျောက်မဲ ဘက်ကနေလာပြီး မောင်ဖုန်းတောင် ဧရိယာထဲကို စတင်ဝင်ရောက်ပြီဆိုတာနဲ့ ပထမဆုံးတွေ့ရမှာ ကြီးမားတဲ့ အကျွေးတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ကုန်းဆင်းကျွေးပါ။ လမ်းဘယ်ဘက်ခြမ်းက နက်ရှိုင်းတဲ့ ချောက်၊ ညာဘက်ခြမ်းက မြင့်မားတဲ့ တောင်နံရံ။ ယာဉ်မောင်းတွေ သတိထားမောင်းနှင်ရတဲ့ နေရာပါ။ သို့ပေမယ့် ယာဉ်မတော်တဆမှုတွေလည်း မကြာခဏ ဖြစ်လေ့ရှိပါတယ်။ ကုန်တင်ကားတွေ အရှိန်လွန်ပြီး ချောက်ထဲကျလို့ လူတွေ သေဆုံးရတာတွေလည်း ဖြစ်လေ့ရှိပါတယ်။ ချောက်ရဲ့ အောက်ခြေမှာ ရထားလမ်းရှိပါတယ်။ မန္တလေး-လားရှိုး ရထားက ဒီနေရာကိုဖြတ်ပါတယ်။ လားရှိုးဘက်ကလာတဲ့ ခရီးသည်တင်ရထားက နေ့လယ် ၁၁ နာရီခန့်၊ မန္တလေးဘက်ကလာတဲ့ ရထားက ညနေ ၃ နာရီခန့်မှာ ဒီနေရာကိုဖြတ်သန်းလေ့ရှိပါတယ်။ တောင်ပေါ်က အရှိန်လွန်ပြီး ကျလာတဲ့ ကားတွေက ရထားလမ်းပေါ်ကျပြီး လမ်းပိတ်နေလို့ ရထားခရီးစဉ်နှောင့်နှေးရတာတွေလည်းဖြစ်ပွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် မောင်ဖုန်းတောင် ရောက်ပြီဆိုတာနဲ့ ယာဉ်မောင်းနှင်သူတိုင်းက သတိ၊ ဝီရိယထားပြီး မောင်းနှင်လေ့ရှိကြပါတယ်။

မောင်ဖုန်းတောင်လို့ခေါ်လာတာကတော့ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်ရှိပါပြီ။ သည့်မတိုင်ခင်က ဒီနေရာကို ဘယ်လိုခေါ်လဲဆိုတာကိုတော့ မသိရပါဘူး။

မောင်ဖုန်းတောင် သမိုင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မြန်မာ့တပ်မတော်၊ ခလရ -၂။ (အမှတ် ၂၊ ခြေလျင်တပ်ရင်း)ကနေအငြိမ်းစားယူခဲ့တဲ့ စစ်သားဟောင်းကြီး

ဒါ့အပြင် (အသက် ၇၅ နှစ်)က အခုလိုပြောပြပါတယ်။

(၂)

“၁၉၆၂ ခုနှစ်ဝန်းကျင်မှာ အဘတို့ရဲ့ အမှတ်(၂)ခြေလျှင်တပ်ရင်း
၁၀၀ -၂) စစ်တပ်ဟာ ရှမ်း/မြောက် ကျောက်မဲဒေသကို အပြောင်းအရွှေ့
နဲ့ရောက်လာခဲ့တယ်။

မောင်ဖုန်းတောင် သမိုင်းက ၁၉၅၉/၁၉၆၀ ခုနှစ်လောက်က
မြင်ခဲ့တဲ့ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကနေ စတင်ခဲ့တာပါ။ အဘတို့ ကျောက်မဲကို
အောက်မလာခင် (၂)နှစ်လောက်ကပေါ့။

မောင်ဖုန်းလို့ ခေါ်တဲ့ ယာဉ်မောင်းတစ်ယောက် မောင်းနှင်လာတဲ့ကား
တစ်စီး ဝစ်ကြောင်းတစ်ခုက စစ်သားတွေ လိုက်ပါစီးနင်းလာခဲ့ကြတယ်။ အဲ့ဒီမှာ
ကားပေါ်ပါလာတဲ့ စစ်သားတချို့နဲ့ ဒရိုင်ဘာ မောင်ဖုန်းတို့ ပြဿနာ ဖြစ်ကြပြီး
မောင်ဖုန်းက စစ်သားတွေအပေါ် မကျေမလည်နဲ့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြတယ်။
ပြဿနာ ဖြစ်ရတဲ့အကြောင်းအရင်းကတော့ ရှိလိမ့်မယ်။ အဲ့ဒီ အကြောင်း
အရင်းက ဘာလဲဆိုတာတော့ သေချာမသိရဘူး။

ပြဿနာ ဖြစ်တော့ အဲ့ဒီကားကို စီးနင်းလာတဲ့ စစ်သားတွေထဲက
အချို့တစ်ဦးက ဒရိုင်ဘာမောင်ဖုန်းကို ပါးတွေ့ရိုက်တယ်။ ရိုင်းရိုင်းစိုင်းစိုင်း
အောက်ဆံတယ်လို့ သိရတယ်။ ဒါကြောင့် ဒရိုင်ဘာမောင်ဖုန်းက စိတ်နာသွား
တာ။ ဒါနဲ့ မောင်ဖုန်းက သူ့ စပယ်ယာကို သူ့ကားဟွန်းသုံးချက်တီးရင်
အဲဒါနဲ့ တိုးတိုးတိတ်တိတ်မှာတယ်။ အခု မောင်ဖုန်းတောင်လို့ခေါ်တဲ့
အောင်ထိပ်ရောက်တော့ မောင်ဖုန်းက ကားဟွန်းသုံးချက်တီးတယ်။ စပယ်ယာ
က ကားပေါ်ကခုန်ချတယ်။ စပယ်ယာခုန်ချတာကိုမြင်တော့ ကားပေါ်က
စစ်သားတစ်ယောက်က စပယ်ယာကိုလှမ်းဆွဲတယ်။ လှမ်းဆွဲတဲ့ စစ်သားလည်း
ကားပေါ်ကနေ ပြုတ်ကျ ကျန်ခဲ့တယ်။ မောင်ဖုန်းနဲ့ ကျန်တဲ့ စစ်သားတွေ

ကတော့ ကားနဲ့အတူ ချောက်ထဲကျပြီး သေကုန်တာပေါ့။ မောင်ဖုန်းက စိတ်နာပြီး ကားကို ချောက်ထဲ မောင်းချသွားတာလေ။ အဲဒီ အချိန်ကစပြီး မောင်ဖုန်းတောင်၊ မောင်ဖုန်းကွေ့လို့ ခေါ်လာကြတာပါပဲ။ အဘတို့နဲ့ အပြောင်းအလဲလုပ်တဲ့ ဂေါ်ရခါးစစ်တပ်ကလူတွေကတော့ အဲဒီအဖြစ်အပျက်ကို မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့ကြုံရသူတွေပဲ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ ဂေါ်ရခါးစစ်တပ်က ဘယ်ကို ရွှေ့ပြောင်းသွားလည်းမသိတော့ဘူး။

၁၉၅၉၊ ၁၉၆၀ ကာလတွေမှာတော့ စစ်ကြောင်းတွေ တစ်နေရာနဲ့တစ်နေရာ သွားလာကြတဲ့အခါ၊ လမ်းပေါ်မှာတွေ့တဲ့ ကားတွေကိုပဲတာနဲ့ပြီး စီးနင်းတတ်ကြတယ်လေ။ မောင်ဖုန်းတောင်ဖြစ်စဉ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး တိတိကျကျ ပြောနိုင်သူကတော့ နှစ်ဦးရှိတာပေါ့။ စပယ်ယာရယ်၊ စပယ်ယာကိုလှမ်းဆွဲလို့ ကားပေါ်က ပြုတ်ကျခဲ့တဲ့ စစ်သားရယ်။ သူတို့လည်း ဘယ်ရောက်လို့ ဘယ်ပေါက်မှန်း မသိဘူးလေ။ အသက်ရှင်လျက်တောင် ရှိပါ့မလားမသိဘူး။ ရှိရင်လည်း အသက် ၉၀ ကျော် အရွယ်တွေဖြစ်နေလောက်ပြီ။ အဘတို့ တပ်က ဖွန်ပြည်နယ် သိမ်ဇရပ်ကိုပြောင်းရတယ်။ ၁၉၆၅ လောက်မှာ။ အဘလည်း တပ်ကထွက်ပြီး ကျောက်မဲမှာပဲ နေခဲ့တော့တယ်” လို့ အဘ ဦးဘစောက ပြောပါတယ်။

မောင်ဖုန်းတောင်သမိုင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောပြနိုင်သူ နောက်တစ်ဦးလည်း ရှိပါသေးတယ်။ သူကတော့ ကျောက်မဲမြို့မှာနေတဲ့ အဘဦးလွန်းဖေပါ။ အသက် ၈၅ နှစ်ရှိပါပြီ။ မောင်ဖုန်းတောင်သမိုင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အဘဦးလွန်းဖေ က အခုလိုပြောပြပါတယ်။

(၃)

“ကျွန်တော်ကတော့ ၁၉၇၉ လောက်မှာ ကျောက်မဲကိုစပြီး ရောက်တာပေါ့။ မောင်ဖုန်းတောင် အဖြစ်အပျက်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ တပ် (ခလရ

(၃) ဦး (ကျား ၂၊ မ ၁) သေဆုံးခဲ့ပါတယ်။ သီပေါဘက်က တက်လာတဲ့ ယာဉ်တစ်စင်းကို တိမ်းရှောင်ရင်း အခုလို ချောက်ထဲ ကျခဲ့တာလို့သိရပါတယ်။ ယာဉ်က ချောက်ထဲကျပြီး အောက်ခြေ ရထားလမ်းပေါ်ကို ကျရောက်ခဲ့ တာကြောင့် ရထားခရီးစဉ် နှောင့်နှေးခဲ့ရပါတယ်။ ကျောက်မဲမြို့နယ်၊ မီးသတ် တပ်ဖွဲ့နဲ့ သီပေါက နယ်စည်းမခြား ပရဟိတအဖွဲ့တို့က ကူညီကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းတွေ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြပါတယ်။

(၅)

ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း ကျောက်မဲနဲ့ သီပေါကြား၊ မိုင်တိုင်အမှတ် ၁၁၉ နဲ့ ၁၂၀ ကြားမှာ မောင်ဖုန်းတောင် ရှိပါတယ်။ တောင်ထိပ်မှာ စေတီလေးတစ်ဆူလည်း ရှိပါတယ်။ အခုတော့ လမ်းတွေချဲ့ထားလို့ ယာဉ်တွေ အဆင်ပြေစွာ သွားလာနိုင်ပြီဖြစ်ပါတယ်။

ဘာပဲပြောပြော သတိဆိုတာကတော့ ပိုတယ်လို့ မရှိပါဘူး။ ရှမ်းတို့ရဲ့ မြေ၊ မောင်ဖုန်းတောင်မှာ ဘေးကင်းစွာ သွားလာမောင်းနှင်နိုင်ကြပါစေလို့ ဆုတောင်းပေးနေမိပါတယ်။ ။

ကျောက်မဲ (သို့မဟုတ်) ထေ့နတ်သံကြားက
လှပတဲ့မြို့

နေဖြိုးမြင့် (ကျောက်မဲ)

(၁)

ရမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းရှိ ခရိုင်မြို့ကြီးတစ်မြို့ဖြစ်သော ကျောက်မဲမြို့သည် သိန္နီမြို့၊ သီပေါမြို့ တို့ကဲ့သို့ ရှေးဟောင်းမြို့တစ်မြို့ ဟုတ်ပေ။ မြို့သစ်တစ်ခုသာဖြစ်သည်။

ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၀၂ ခုနှစ်တွင် ကျောက်မဲမြို့ စတင်ဖြစ်တည် ဘာခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုနှစ် မေလ ၁၄ ရက်နေ့ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၆၄ ခု၊ ကဆုန် သဆန်း ၈ ရက်၊ သောကြာနေ့၊ နေ့လယ် ၁၂ နာရီတွင် သီပေါစော်ဘွားကြီး သာစောချယ်၊ လားရှိုး အရေးပိုင် မစ္စတာ သွန်မဆင်၊ ကျွဲကုန်းနယ်ပိုင်ကြီး ဦးခွန်ထွန်း၊ ကျောက်မဲကြီးကျေးရွာ နယ်ပိုင်ကြီး ဦးသံမူးတို့ စုပေါင်း၍ မြို့ကို နှုတ်ရိုက်ပေးခဲ့သည်ဟု သမိုင်းမှတ်တမ်းများတွင်ဖော်ပြသည်။

(၂)

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၂၁ ခုနှစ် (ခရစ်နှစ် ၁၈၅၉)ခန့်က ဗမာပြည် မဘက်မှ ကုန်သည်များသည် နွားဝန်တင်များ၊ လားဝန်တင်များဖြင့် တောတောင်များကို ကျော်ကာ ရှမ်းပြည်နယ် (ယခုကျောက်မဲမြို့နယ်)သို့ ကုန်စည်ရောင်းဝယ်ရန် ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသည်။ ယင်းကာလက ၎င်းတို့ လာရောက်ခဲ့သည့်လမ်းမှာ လူသွားလမ်းများသာဖြစ်သည်။

ရှမ်းပြည်နယ်သို့ရောက်ရှိလာပြီး ယခုကျောက်မဲမြို့ တောင်ဘက် ဘုရားလေးဆူနှင့် ကျွဲကုန်း ကျေးရွာအကြားနေရာတွင် စခန်းချခဲ့ကြသည်။ ၎င်းနောက် ယင်းနေရာတွင် ရှမ်းကုန်သည်နှင့် ဗမာကုန်သည်တို့ ကုန်စည် ဖလှယ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၆၀ (ခရစ် ၁၈၈၈)ခုနှစ်လောက်အထိ ယင်းနေရာဒေသကို 'ကျောက်မဲ' ခေါ်ဆိုခြင်း မရှိသေးပေ။

ရှမ်းဘာသာဖြင့် 'မဟိန်လမ်' ဟုသာ ခေါ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ 'မဟိန်လမ်' ဆိုသည်မှာ ဗမာလိုဆိုပါက 'ကျောက်တုံးမည်းများ တည်ရှိရာ တောင်ကုန်း' ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ယင်းတောင်ကုန်း၏ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် လုံတော၊ ကြိမ်တော ကြီးများကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းထားသည့် 'လုံပိုင်' ဆိုသည့် ရွာလေး တစ်ရွာ ရှိခဲ့သေးသည်။

ထိုရွာကလေးနှင့် နှစ်တုံမြို့(ယခု နှစ်တုံရပ်ကွက်) အကြားနေရာတွင် ဈေးသစ်တစ်ခုတည် ရန်နေရာရွေးကြသည်။ ဈေးတည်ဆောက်မည့်နေရာတွင် ကျောက်တုံးမည်းလေးများကို တွေ့ရှိရသည်။

ထို့ကြောင့် ယင်းနေရာကို 'ကပ်မဟိန်လမ်' ဟု ရှမ်းတိုင်းရင်းသား တို့က ခေါ်ကြသည်။ ရှမ်းဘာသာအားဖြင့် 'ကပ်' ဆိုသည်မှာ 'ဈေး' ဖြစ်၍ 'မဟိန်' ဆိုသည်မှာ 'ကျောက်တုံး' ကိုခေါ်ခြင်းဖြစ်ပြီး 'လမ်'မှာ 'မည်းနက် သည်' ဟု အဓိပ္ပာယ်ရလေသည်။ ဈေးသစ်နှင့်အတူ မြို့သစ်ကိုပါ တည်

နဲ့ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

လုံပိုင်ရွာ အကြီးအကဲနှင့် နမ့်တုံ မြို့ပိုင်တို့က မြို့သစ်ကို ၎င်းတို့ ပိုင်နက်တွင် တည်ရန် ဆန္ဒရှိကြသည်။ မြို့သစ်တည်ရန် အငြင်းပွားကြသည်။ ဒေသနက်ဆုံးတွင် ဒေသနက်ကြားရှိ ဈေးသစ်နေရာတွင် မြို့တည်ရန်ဆုံးဖြတ်ပြီး မြို့ အမည်ကိုလည်း 'ကျောက်မဲ' ဟု ခေါ်ဝေါ်ရန် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။

(၃)

ကျောက်မဲ သည် မန္တလေး-လားရှိုး မီးရထားလမ်းနှင့် ကားလမ်း ပေါ်တွင်တည်ရှိသည့် အချက်အခြာကျသော ခရိုင်မြို့ကြီးတစ်မြို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၆၀ ပြည့်နှစ် (ခရစ်နှစ် ၁၈၈၈)တွင် မန္တလေးမြို့ ကျောက်မဲမြို့သို့ ရထားလမ်းဖောက်သည်။ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၆၂ (ခရစ်နှစ် ၁၉၀၀) တွင် ပြီးစီးသည်။

ကျောက်မဲမြို့ မြောက်ဘက် ၅၅ မိုင်တွင် မိုင်းငေါ့မြို့၊ အနောက် မြောက်ဘက် ၇၅ မိုင်အကွာတွင် မိုးကုတ်မြို့၊ မိုင် ၇၀ အကွာတွင် မိုင်းလုံမြို့၊ အရှေ့မြောက် ၇၅ မိုင်အကွာတွင် လက်ဖက်မြို့တော် နမ့်ဆန်မြို့၊ အရှေ့ဖက် ၂၂ မိုင်အကွာတွင် သီပေါမြို့၊ ၆၇ မိုင်အကွာတွင် လားရှိုးမြို့နယ်တို့ရှိသည်။ ဆိုအတူ ကျောက်မဲမြို့ အနောက်ဘက် ၃၆ မိုင်အကွာတွင် နောင်ချိုမြို့၊ ၆၄ မိုင်အကွာတွင် ပြင်ဦးလွင်မြို့၊ ၁၀၉ မိုင်အကွာတွင် မန္တလေးမြို့တို့ တည်ရှိကြသည်။

ကမ္ဘာကျော် ဂုတ်ထိပ်တံတားမှာလည်း ကျောက်မဲမြို့နယ်အတွင်း တည်ရှိသည်။

ကျောက်မဲမြို့သည် အချက်အခြာကျသည့်နေရာတွင် တည်ရှိသည့် ခရိုင်မြို့ကြီးတစ်မြို့ဖြစ်သော်လည်း ကြီးမားသော စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများ မရှိ၊ ဘိန်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့များကို ဆက်ကြေးပေးရမည်စိုးသောကြောင့်

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ လာရောက်မှုမရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျောက်မဲမြို့ ရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အများစုမှာ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များကို ပုံမှန် ဆက်ကြေးပေးနေကြရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် လက်ဖက်အများဆုံးထွက်ရှိရာဒေသမှာ ကျောက်မဲ နယ်ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည် တန် တလျားမှ ကုန်ပစ္စည်းများမှာလည်း ကျောက်မဲမြို့သို့ ဦးစွာရောက်ရှိလာပြီး၊ ယင်းမှတစ်ဆင့် မိုင်းလုံနယ်၊ မိုင်းဂေါ့နယ် နှင့် သီပေါနယ်များသို့ ဖြန့်ဖြူးပေးလျက်ရှိသည်။

(၄)

ကျောက်မဲမြို့ တည်စက စပါးတစ်မျိုးတည်းကိုသာ စိုက်ပျိုးခဲ့ကြ သည်။ ယခုအခါ စပါး အပြင် ပဲ၊ ပြောင်း၊ ဂျုံ၊ ကြံနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက် များကိုလည်း စိုက်ပျိုးလာခဲ့ကြသည်။ မွေးမြူရေးနှင့် စက်မှု၊ လက်မှုလုပ်ငန်း များကိုလည်း လုပ်ဆောင်နေကြပြီဖြစ်သည်။

သီပေါစော်ဘွားကြီး ‘စင်ကြာဆိုင်’ ကိုယ်တိုင် စိန်ဖူးတော် တင်လှူ ခဲ့သည့် ‘ပြည်လုံးချမ်းသာ’ စေတီမှာ ကျောက်မဲမြို့၏ အထင်ကရ စေတီတစ်ဆူဖြစ်သည်။ ကျောက်မဲမြို့ခံများ ကိုးကွယ်သည့် ကိုးမြို့ရှင် နတ်နန်းလည်းရှိသည်။

ထင်ရှားကျော်ကြားသော ဘုရားစေတီများမှာ ပြည်လုံးချမ်းသာစေတီ၊ မကုဋ္ဌစေတီ၊ စိန္တာမုနိစေတီ၊ ရန်အောင်မြင်စေတီ၊ အင်ကြင်းတောင်စေတီ၊ ရွှေနတ်တောင်စေတီနှင့် အောင်မြေသာယာ ငြိမ်းချမ်းရေးကုန်းဘုရား တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများကိုသာ လက်ခံ၍ ပရိယတ္တိ စာပေပညာ သင်ကြားပေးသော ‘ကမ္ဘောဇ’ ရှမ်းကျောင်းကြီးနှင့် တအာင်း(ပလောင်) တိုင်းရင်းသားများကိုသာ လက်ခံ၍ ပရိယတ္တိ စာပေပညာသင်ကြားပေးသော

အောင်မြေသာကျောင်းတိုက် တို့ကဲ့သို့ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများလည်း ရှိသည်။ ထို့အတူ ရှမ်း၊ တအာင်း(ပလောင်)၊ ဗမာ စသည်ဖြင့် လူမျိုးမရွေး ပရိယတ္တိ စာပေညာသင်ကြားပေးနေသည့် အောင်ဆုပန် ကျောင်းတိုက်ကဲ့သို့ သော ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများလည်းရှိသည်။

ကျောက်မဲ-မန္တလေးသွား ကားလမ်းဘေး၊ စခန်းသာကျေးရွာ အနီးတွင် စခန်းသာ ဟော်ဟောင်းရှိသည်။ သီပေါစော်ဘွား ဆာစောခြယ်၏ နေရာသီ စံနန်းဖြစ်သည်။ စစ်အစိုးရလက်ထက်တွင် ယင်း အဆောက်အအုံကို မူးယစ်ဆေးဖြတ် စခန်းအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့သည်။ ယနေ့ကာလတွင် ယင်း အဆောက်အအုံမှာ ထိန်းသိမ်းမည့်သူ မရှိဘဲ ပျက်စီးလျက်ရှိသည်။

ကျောက်မဲ-သီပေါ သွားကားလမ်းဘေးတွင် ရေပူစမ်းကျေးရွာ (ဒေသခံများအခေါ် ကြောင်းကျေးရွာ) ရှိသည်။ သဘာဝရေပူများ ထွက်ရှိသည့် နေရာဖြစ်၍ ရေပူစမ်းကျေးရွာ ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ကျောက်မဲမြို့တွင် ရှမ်း၊ ဗမာ၊ ပလောင်၊ ကိုးကန့်၊ ကချင်၊ ကရင်၊ စသော တိုင်းရင်းသားများနှင့် တရုတ်နွယ်ဖွား၊ အိန္ဒိယနွယ်ဖွားများလည်း စည်းလုံးညီညွတ်စွာဖြင့် စုပေါင်းနေထိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာ အုပ်စုပေါင်း ၇၀ ရှိသည်။

မြို့နယ်အတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း ၃၄၉၂၄ စုတွင် စုစုပေါင်း လူဦးရေ ၁၇၃၂၇၀ ဦး နေထိုင်လျက်ရှိကြောင်း သက်ဆိုင်ရာကထုတ်ပြန်သည့် စာရင်းဇယားများအရ သိရသည်။

သို့သော်လည်း အညှီရောင်နယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် အတွက် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့က မဟုတ်သည့် ရောင်တော်ပြန်လက်နက်ကိုင်များ၊ ဝင်၊ ထွက်၊ သွား၊ လာနေကြသည့် နယ်မြေတစ်ခုဖြစ်သည်။ သို့အတွက် လုံးဝငြိမ်းချမ်းသော ဒေသတစ်ခုတော့ မဟုတ်ပါချေ။

ကျေးရွာ အချို့တွင် မူးယစ်ဆေးဝါးများကို မကြာခဏ ဆိုသကဲ့သို့

ဖမ်းဆီးရမိသည့် ဖြစ်စဉ်များရှိသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး သေဘာတူစာချုပ် (NCA=National Ceasefire Agreement) တွင် ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် ရှမ်းပြည်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကောင်စီ (RCSS=Restoration Council of Shan State)ကလည်း ကျောက်မဲ မြို့နယ်အတွင်း မူးယစ်ဆေးဝါးဖမ်းဆီးသည့်လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်လျက် ရှိသည်။ ဖမ်းဆီးရမိသည့် မူးယစ်ဆေးများနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆရသူများကို အစိုးရထံ လွှဲပြောင်းပေးလေ့ရှိသည်။

တအာင်း(ပလောင်) တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ TNLA (Ta'ang National Liberation Army) နှင့် RCSS တို့၏ တိုက်ပွဲ၊ မြန်မာ့တပ်မတော်နှင့် TNLA တို့၏ တိုက်ပွဲများလည်း ၂၀၁၄ မှ ၂၀၁၉ အထိ အကြိမ်များစွာ ဖြစ်ပွားမှုရှိခဲ့သည်။ ၂၀၂၀ တွင်မူ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားမှု သိသိသာသာ လျော့ကျခဲ့သည်။ စစ်ဖြစ်လျှင် ဒေသခံများမှာ အိုးအိမ်စွန့်ခွာပြီး ကျောက်မဲမြို့ပေါ်သို့ လာရောက် တိမ်းရှောင်ကြရသည်။

မွန္တလေး-လားရှိုး ပြည်ထောင်စုလမ်း အပိုင်းတွင် ပါဝင်သည့် ကျောက်မဲမြို့နယ်ထဲတွင် နွား များတင်ဆောင်လာသည့် ကားများကို အမည် မသိသူများက ပစ်ခတ်သည့်ဖြစ်စဉ်များလည်းရှိသည်။ ယင်းသို့ ပစ်ခတ်မှု ကြောင့် အပြစ်မဲ့ ပြည်သူများ သေဆုံးကြရသည်။

၂၀၁၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင်မူ ကျောက်မဲ၊ မြောက်ကုန်းရပ်ရှိ ဓမ္မမေဒနီ ရွှေကျင်ကျောင်းတိုက်ဆရာတော် ဦးကလျာဏဝံသအား အမည်မသိ လူနှစ်ဦးက သေနတ်ဖြင့် ၇ ချက်ပစ်၍ ထွက်ပြေးသွားခဲ့သည်။ ဆိုင်ကယ်ဖြင့် လာရောက် ပစ်ခတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ရရှိသည့် ဒဏ်ရာဖြင့် ဆရာတော် ပျံလွန် တော်မူခဲ့သည်။ ကျောက်မဲ တစ်မြို့လုံးနီးပါး ဆရာတော်၏ အန္တိမ ဈာပနကို လိုက်ပါပို့ဆောင်ရင်း အကြမ်းဖက်မှုကို ဆန့်ကျင်ကြောင်း ပြသခဲ့ကြသည်။

သေနတ်သမားနှစ်ဦးကိုမူ ယနေ့ထိ ဖမ်းဆီးရမိခြင်း မရှိသေးပါ။

(၅)

ကျောက်မဲမြို့ခံများမှာ ရိုးသားသိမ်မွေ့သူများ၊ စိတ်နှလုံးဖြူစင်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ အရသာရှိလွန်းသော အစားအသောက်များကို ဖန်တီးချက် ပြုတ်နိုင်ခြင်းမှာလည်း ကျောက်မဲသားတို့၏ ထူးခြားမှုတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။

ကျောက်မဲမြို့တွင် လက်ရာကောင်းမွန်လှသည့် စားသောက်ဆိုင် အများအပြားရှိသည်။ မိသားစု အနားယူနိုင်သည့် KTV ဆိုင်များလည်း ရှိသည်။

အစိုးရကျောင်းများအပြင်၊ ပုဂ္ဂလိကစာသင်ကျောင်းများ၊ စကားပြော သင်တန်းများ၊ ဂစ်တာသင်တန်းများလည်းရှိသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်ရှိ အခြားမြို့များနည်းတူ မူးယစ်ဆေးလည်းပေါသည်။ သက်ဆိုင်ရာက မူးယစ်ဆေး နှိမ်နင်းခြင်းကို အားကြိုးမာန်တက်လုပ်သည်။ သို့သော် မူးယစ်ဆေးက ပေါများနေဆဲ။

လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များရှိသော်လည်း မည်သည့်အဖွဲ့ကမှ ဧည့်သည် ကို နောက်ယှက်ခြင်းမရှိပါ။

ပစ်ခတ်မှုများမှာလည်း အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရ ခြင်းဖြစ်သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျောက်မဲမြို့လေးသည်၊ အေးချမ်းမှု၊ လှပမှု နှင့်သော မြို့လေးတစ်မြို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။

သို့အတွက် -

ကျောက်မဲမြို့က လှိုက်လှဲနှေးထွေးစွာ ကြိုဆိုပါသည် ခင်ဗျား။ ။

ယဉ်ကျေးသော တစ်စတော်ထား၊
သိမ်မွေ့သော TNLA နှင့်
ထိတ်လန့်နေသော သတင်းစာဆရာ

ညီသူ

(၁)

“ဟုတ်ကဲ့ဆရာ၊ ကျွန်တော် မေးပေးပါ့မယ်၊ ခဏလေးစောင့်ပါနော်၊ ကျွန်တော်လည်း ဒီနေ့မှ တာဝန်ကျလို့ပါခင်ဗျား။ ခဏစောင့်ပါဗျား။ ကျွန်တော် သွားမေးပေးပါ့မယ်”

၁၁၉၊ သြဂုတ်လ ၁၆ ရက်။ နေ့လယ် ၂ နာရီ။

ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ နောင်ချိုမြို့နှင့် ကျောက်မဲမြို့ကြား၊ နန္ဒလေး-မူဆယ် ပြည်ထောင်စုလမ်းပေါ်ရှိ ဂုတ်တွင်းတံတား လုံခြုံရေးစခန်း ကွင်းဖြစ်သည်။

သြဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့ မနက်ပိုင်းက မိုင်းခွဲဖျက်စီးခံလိုက်ရသည့် ဂုတ်တွင်းတံတားနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းယူရန် ကျွန်တော်ရောက်ရှိလာခြင်း ဖြစ်သည်။ စခန်း အဝင်ဝမှာ တပ်မတော်သား တစ်ဦးနှင့်တွေ့သည်။ သတင်းထောက် ဖြစ်ကြောင်း၊ သတင်းယူရန် လာရောက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း

ကျွန်တော်ပြောသည်။

“လိုက်ခဲ့ပါ။ ကျွန်တော်တို့ စခန်းတာဝန်ခံ ဗိုလ်ကြီးဆီ သတင်းပို့ပေးပါမယ်” ဟု ၎င်းကဆိုသည်။

စခန်းတာဝန်ခံဗိုလ်ကြီးနှင့် တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်က အကျိုးအကြောင်း ရှင်းပြသည်။

တံတားတည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းခွင်မှ တာဝန်ရှိသူများထံ သွားရောက် တင်ပြပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ စစ်ဗိုလ်လေးက ယဉ်ယဉ်မွန်မွန်၊ လေးလေးစားစားဖြင့် ပြန်လည်ရှင်းပြသည်။ စစ်ဗိုလ်လေး၏ အသက်သည် ၃၀ ကျော်မည်မဟုတ်ဟု ကျွန်တော်ထင်သည်။

ကျွန်တော့် လိပ်စာကတ်လေးကိုယူပြီး သူက တံတား စီမံကိန်းမှာ တာဝန်ကျနေသူများထံ သွားရောက်သတင်းပို့သည်။ သို့သော် အဆင်မပြေ။

“လောလောဆယ် ဖြေလို့ မရသေးဘူး။ လူကြီးတွေ လာမှာမို့လို့ လို့ ပြောပါတယ်ဗျ”

စစ်ဗိုလ်လေးပြန်ရောက်လာပြီးပြောသည်။ သူနဖူးမှာ ချွေးစတွေ။ သတင်းမရသော်လည်း စစ်ဗိုလ်လေးက ကျွန်တော်တို့ကို ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး လေးလေးစားစား ကူညီပေးသည့်အတွက် ကျေးဇူးတင်မိပါသည်။

နောင်ချို့မှ ဂုတ်တွင်းသို့ဆင်းလာစဉ်ကလည်း လမ်းမှာတွေ့သည့် ရဲဘက်ပွဲဝင်တွေက ကျွန်တော်တို့ကို မေးမြန်းသည်။ သို့သော် ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး လေးလေးစားစား မေးမြန်းကြခြင်းဖြစ်သည်။

(၂)

“ဓာတ်ပုံရိုက်လို့ရပါတယ်ဗျ။ ရိုက်ပါ။ ဒီရှုခင်းတွေ အရမ်းလှပါတယ်။ ရိုက်ပါနော်။ လွတ်လွတ်လပ်လပ် အေးအေးဆေးဆေးရိုက်ပါခင်ဗျား။ အကူအညီ လိုရင်လည်းပြောပါနော်။ ကျွန်တော့်ကိုတော့ ရိုက်လို့မရဘူး အစ်ကို။ ကျွန်တော်က ယူနီဖောင်း ဝတ်ထားတယ်လေ။ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေချိန်ဖြစ်လို့ သည်းခံ

ဒေးပါနော်။ မကြောက်ပါနဲ့၊ အေးအေးဆေးဆေး ဓာတ်ပုံရိုက်နိုင်ပါတယ် အစ်ကို”

ရုပ်ချောပြီး အပြောချိုသည့် TNLA(Ta'ang National Liberation Army = တအာင်း-ပလောင် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့) မှ တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက ကျွန်တော့်ကို ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး လေးလေးစားစား ပြောသည်။

၂၀၁၉။ စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်။ နေ့လယ် ၁၁:၀၀ နာရီခန့်။ နေရာက ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ တအာင်း(ပလောင်) ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ နမ့်ဆန်မြို့နှင့် မန်တုံမြို့ကြားရှိ အထင်ကရ နေရာတစ်ခုတွင်ဖြစ်သည်။ မန်တုံက နမ့်ဆန်မြို့ မြောက်ဘက် ၃၇ မိုင်အကွာတွင်ရှိသည့် မြို့ငယ်လေး ဖြစ်သည်။ ရပ်ကွက် သုံးခုသာရှိပြီး မြို့ခံအများစုက တအာင်း(ပလောင်) ဘိုင်းရင်းသားများဖြစ်သည်။)

မန်တုံမှ နမ့်ဆန်သို့အပြန် ကျွန်တော်နှင့်ဒေသခံ တအာင်း(ပလောင်) ဘိုင်းရင်းသားညီငယ်တစ်ဦးတို့က အဆိုပါ အထင်ကရနေရာကို ဝင်ရောက် လေ့လာသည်။

ယင်းနေရာမှ လှမ်းမျှော်ကြည့်လျှင် စိတ်နှလုံးကို ကြည်နူးချမ်းမြေ့ စေသည့် သဘာဝ အလှတရားတွေကို မြင်ရသည်။

ထို့အတူ TNLA တပ်သားတွေနှင့်လည်း နဖူးတွေ့၊ ဒူးတွေ့ ခတွေ့ရသည်။ မထင်မှတ်ဘဲ တွေ့ဆုံရခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်တော့်ဘဝမှာ ပထမဆုံး အကြိမ်အဖြစ် TNLA တပ်သားများနှင့် ဆုံစည်းရခြင်းဖြစ်သည်။ အမှန် အတိုင်း ဝန်ခံရလျှင်တော့ တွေ့တွေ့ခြင်း ကျွန်တော် ထိတ်လန့်သွားသည်။ ဝစ်လား၊ ဆေးလား၊ မေးလား၊ မြန်းလား လုပ်မည်လားဟု ကျွန်တော် ခွဲစိတ်မိသည်။ သူတို့က သေနတ်တွေလည်းကိုင်ထားသည်။ ဂုတ်တွင်း တံတား ခိုင်းခွဲသည့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်က သူတို့ 3B (TNLA= တအာင်း(ပလောင်) တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့=Ta'ang National Liberation Army) AA(ရခိုင်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့=Arakan

Army) MNDA(ကိုးကန့်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ = Myanmar National Democratic Alliance Army)အဖွဲ့ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဖန်ရေးသားထားသည်။ ရေးသည့်အတွက်တော့ နောင်တမရပါ။ မေးလျှင်လည်း ဟုတ်မှန်ကြောင်း၊ ပြည်သူ့ကိုထိ၍ ရေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရိုးရိုးသားသား ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဖြေမည်ဟု စိတ်ကူးထားလိုက်သည်။ စိုးရိမ်စိတ်တော့ရှိသည်။ သို့သော် စိတ်ကိုတော့ တင်းထားရသည်။

လက်တွေ့မှာတော့ အထင်နှင့် အမြင်က တခြားစီဖြစ်နေသည်။ TNLA တပ်ဖွဲ့ဝင်လေးတစ်ဦးက အံ့ဩစရာကောင်းလောက်အောင် ယဉ်မွန်ယဉ်ကျေးလွန်းလှသည်။

(၃)

ယင်းနေရာမှအပြန် ရွာတစ်ရွာကိုရောက်သည်။ ဗိုက်ကဆာနေသည် မို့ လိုက်ပို့သည့် ညီငယ်က ဆိုင်ကယ်ကို ရွာထိပ်စားသောက်ဆိုင် တစ်ဆိုင်ရှေ့မှာ ရပ်သည်။ သူက ဆိုင်ကယ်မောင်းပြီး ကျွန်တော်က သူ့နောက်က ထိုင်စီးခြင်းဖြစ်သည်။

သူ့ဆိုင်ကယ် ရပ်နေစဉ် ကျွန်တော်က ဆိုင်ထဲကို အရင်ဝင်သွားလိုက်သည်။ မြင်လိုက်ရသည့် မြင်ကွင်းကြောင့် ကျွန်တော့်ဆံပင်တွေ ထောင်သွားသည်။

TNLA တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ။ သူတို့ကလည်း ကျွန်တော့်ကို ကြည့်နေသည်။ နေကာမျက်မှန်တပ်၍ ကျောပိုးအိတ်လွယ်ထားသော ကျွန်တော်က သူတို့အတွက် လူစိမ်း။

စက္ကန့် အနည်းငယ်ကြာသည်အထိ သူတို့နှင့် ကျွန်တော် အပြန်အလှန် ကြည့်နေမိသည်။ သူတို့လက်ထဲမှာ သေနတ်တွေ။

ကျွန်တော်လှည့်ပြေးရမည်လားဟု စဉ်းစားမိနေသေးသည်။ သို့သော် လှည့်ပြေးလျှင် ပိုဆိုးမည်။ သူတို့ကိုလည်း ကြာကြာ မကြည့်ရဲတော့။ သူတို့

ခွက်ကွယ်က စားပွဲတစ်လုံးမှာ ကျွန်တော်ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။ ကြောက်စိတ်ကြောင့် လက်တွေ့တုန်နေ၏။ ဗိုက်ဆာသည်စိတ်ကလည်း ဘယ်ရောက်သွားပြီမသိတော့။

ဒီအဖွဲ့တွေက အစောက တွေ့ခဲ့သည့် TNLA တပ်ဖွဲ့ဝင်လေးကဲ့သို့ပင် မချော။ ရုပ်ကြမ်းကြီးတွေ။ ကြောက်စရာ။

ကျွန်တော့် စားပွဲကိုလာပြီး စစ်လား၊ ဆေးလား လုပ်မည်လား၊ နိုက်နက် ဖမ်းဆီးမည်လား၊ ကျွန်တော်တွေပူနေမိသည်။ စစ်လား ဆေးလား လုပ်လျှင်တော့ ကတ်ပြား ပြုပြီး သတင်းထောက်ဖြစ်ကြောင်း ပြောရမည်။ သို့အတွက် သတင်းထောက်ကတ်ကိုရှာသည်။ မတွေ့။ ကျောပိုးအိတ်မှာရှိသည့် အိတ်ကပ်တိုင်းကို လက်နှိုက်ပြီးရှာသည်။ သတင်းထောက်ကတ်ကို မတွေ့ပါ။ ဒီအချိန် သူတို့ ကျွန်တော့်နားရောက်လာလျှင်တော့ သေပြီ။ ဩယာခတ်နေတာတွေလျှင် ပို၍ မယုံသင်္ကာဖြစ်တော့မည်။ ဇောချွေးတွေ ပြန်လာ၏။

သတိရ၍ ဘောင်းဘီအိတ်ကတ်ထဲက ပိုက်ဆံအိတ်ကို ထုတ်လိုက်မိသည်။ သတင်းထောက်ကတ်က ပိုက်ဆံအိတ်ထဲမှာ။

စားပွဲမှာထိုင်ပြီး မိနစ် အနည်းငယ်ကြာသည်အထိ ကျွန်တော့်ကို လိုက်ပို့သည့် ညီငယ်လေးက ရောက်မလာ။ သူရောက်လာလျှင်တော့ ကျွန်တော်အားရှိမည်။ သူက ဒေသခံလည်းဖြစ်သည်ကိုး။

“ဘာမှာမလဲ” ဟု ဆိုင်ရှင်အမျိုးသမီးက မေးသည်။ သူလည်း TNLA တပ်ဖွဲ့ဝင်ဖြစ်နိုင်သည်။ ကျွန်တော့်ကိုများ သံသယစိတ်ဖြင့်ကြည့်နေသည်လား။

“ကော်ဖီတစ်ခွက်ပဲပေးပါ ခင်ဗျား”

ကော်ဖီမှာထားဆဲ သတင်းထောက်ကတ်ကို အဓိပ္ပာယ်မဲ့ ပွတ်သပ်ရင်း ကျီးကန်းတောင်းမှောက် ဆိုသလို ဆိုင်အနံ့ လျှောက်ကြည့်နေမိသည်။ သူနီဖောင်း အပြည့်အစုံ (ဦးထုပ်ပါဆောင်းထားသည်) ဝတ်ထားသည့် TNLA ဘင်သားတစ်ဦး ကျွန်တော်နှင့်အနီးဆုံးကောင်တာမှာ လာရပ်သည်။ ကျွန်တော်

သူ့ကို တစ်ချက်ကြည့်လိုက်သည်။ ကြာကြာလည်း မကြည့်ရဲ။ ကျွန်တော့်ကို တစ်ခုခုလုပ်မည်ကိုလည်း စိုးရိမ်သည်။ သို့အတွက် ဒုတိယအကြိမ် ကြည့်မိသည်။

သို့သော် ခိုးကြည့်ခြင်းသာဖြစ်သည်။ ခိုးကြည့်မှ လူမိသည်ဟု ဆိုရမည်လား။ ကျွန်တော်က သူ့ကို ခိုးကြည့်စဉ်၊ သူက ကျွန်တော့်ကိုပြုံးပြီး ကြည့်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ ကျွန်တော် ပြန်ပြီး ပြုံးပြလိုက်သည်။ ကြောက်ပြုံး ပြုံးခြင်းဖြစ်သည်။ ဆေးလိပ်ယူပြီး သူပြန်ထွက်သွားမှ ကျွန်တော် သက်ပြင်းချနိုင်တော့သည်။

“အစ်ကို...”

သက်ပြင်းချလို့မှ မဆုံးသေး။ ခေါ်သံတစ်ခုကြောင့် ထိတ်လန့်ရပြန်သည်။

ဆိုင်နောက်ဖက်က ဝင်လာသူတစ်ဦးက ကျွန်တော့်ကို ‘အစ်ကို’ ဟု လှမ်းခေါ်လိုက်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သူက ကျွန်တော့်ကို လိုက်ပို့သည့် ညီငယ်။

“အော်...”

“မင်းက အခုမှ ရောက်လာတယ်။ ငါ့မှာတော့ကြောက်လို့ သေတော့မယ်” ဟု စိတ်ထဲက ပြောလိုက်မိသည်။ သူက ဆိုင်နောက်ဘက်သို့သွား၍ ကျန်းမာရေးကိစ္စ ဖြေရှင်းခြင်းဖြစ်မည်ဟု ကျွန်တော်ထင်သည်။

“အစ်ကို ဗိုက်ဆာတယ်ဆို ဒီဆိုင်မှာ ရှမ်းခေါက်ဆွဲတော့ မရဘူး။ တရုတ်ကလာတဲ့ ဘူး ခေါက်ဆွဲတော့ရတယ်။ မှာလေ အစ်ကို။ အေးဆေးပေါ့” ကိုယ်က ကြောက်ပါတယ်ဆို သူက အေးဆေးပေါ့ ဟုပင် ဆိုနေသေးသည်။

“ရပြီ ညီလေး ။ ဒီမှာကော်ဖီမှာထားတယ်။ မုန့်လည်းရပြီ။ စားပြီး သွားကြတာပေါ့”

“ဟုတ် အစ်ကို၊ ကျွန်တော်လည်း ကော်ဖီပဲသောက်တော့မယ်”

(၄)

“ညီလေး ဆိုင်နောက်ဘက်ဝင်သွားတော့ သူတို့ (TNLA)နဲ့လည်း
တွေ့မှာပေါ့” ဆိုင်ကယ်ကနောက်က ထိုင်ရင်း ကျွန်တော်မေးလိုက်သည်။
ဆိုင်ကယ်ကို အရှိန်လျှော့သည်။ ပြီးမှ-

“တွေ့တယ် အစ်ကို။ ဘာမှတော့ မမေးဘူးဗျ။ တစ်ခုခု မသင်္ကာရင်
တော့ သူတို့ (TNLA)က ကျွန်တော့်ကို အရင်မေးမှာလေ။ ပလောင်
အချင်းချင်းဆိုတော့။ ဒါပေမယ့် အစ်ကိုက သူတို့အတွက် မျက်နှာစိမ်းဗျ။
တော်တော်လေး စိမ်း နေတယ်။ မျက်မှန်လည်းတပ်ထားတယ်လေ။ ကျွန်တော်
လည်း စိတ်ပူသွားတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ (TNLA) က အေးဆေးပါ။
အစ်ကို မြင်တဲ့အတိုင်းပဲလေ။ အရမ်း မလုပ်ပါဘူးဗျ။ မကြောက်ပါနဲ့”

လမ်းကြမ်း၍ ဆိုင်ကယ်က ခုန်နေသည်။ ဆိုင်ကယ်နှင့်အတူ
ကျွန်တော့်ရင်တွေလည်း ခုန်နေသည်။ ကြောက်၍ ခုန်သော ရင်။

ကျွန်တော် နောက်လှည့်ကြည့်မိသည်။ TNLA အဖွဲ့တွေများ
သိုက်လာမည်လား။ လိုက်တော့လိုက်လာသည်။ TNLA အဖွဲ့တွေတော့
မဟုတ်။ လှပသော တောင်တန်းများနှင့် စိမ်းလန်းသောတောအုပ်များ။

(၅)

စက်တင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့ နေ့လယ်မှာ နှင့်ဆန်က ထွက်လာသည်။
ဘေးရှိက သူငယ်ချင်းပေးထားသည့် ဆိုင်ကယ်လေးဖြင့် တစ်ဦးတည်း
သွက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

ညနေ သုံးနာရီခန့်မှာ သီပေါကိုရောက်သည်။ သီပေါမြို့မြောက်ဘက်၊
အတ်စုရပ် ကုန်းထိပ်နားမှာ သီပေါ ရဲစခန်းရှိသည်။ သီပေါရဲစခန်း အဆောက်
အအုံကြီးက ကျွန်တော့်ကို စောင့်ကြိုနေမည်လား ဟု ကျွန်တော်တွေးပူနေ
မိသည်။

သီပေါရဲစခန်းထဲက ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ ထွက်လာပြီး ကျွန်တော့်ဆိုင်ကယ်ကို တားမည်လား။

သို့သော်ထင်သလို မဟုတ်။ သီပေါရဲစခန်း တောင်ဘက်၊ သီပေါမြို့ထဲဘက်သို့သွားသည့် နှစ်ပေါချောင်းတံတားကို ကျော်လာသည်။

စိတ် အစဉ်က သီပေါရဲစခန်း အနောက်ဘက်ရှိ ဂန္ဓဝင် အဆောက်အအုံကြီးဆီ ရောက်သွားပြန်သည်။ သည်နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ သတင်းသမားညီအစ်ကိုတွေလည်း ယာယီ စံမြန်းခဲ့ရဖူးသည်။ အဆောက်အအုံအမည်ကို စိုးတထိတ်ထိတ်ဖြင့် ရေရွတ်လိုက်မိသည်။

“သီပေါ ထောင်”

(၆)

ဂုတ်တွင်း တံတားမှာ မြင်တွေ့ခဲ့ရသည့် မြန်မာ့တပ်မတော်မှ စစ်ဗိုလ်လေးက ယဉ်ကျေးသည်။ ပြည်သူ့ကိုလေးစားမှုရှိသည်။

နှမ့်ဆန်မြို့၊ အထင်ကရ နေရာတစ်ခုတွင် အမှတ် မထင်ဆုံစည်းခဲ့ရသည့် TNLA တပ်ဖွဲ့မှ ညီငယ်တစ်ဦးကလည်း သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်။ ပြည်သူ့ကို တန်ဖိုးထားသည်။

သတ္တိရှိသည်ဆိုသော၊ သတင်းစာသမား ကျွန်တော်က ထိတ်လန့်နေဆဲ။

ဘာကို ထိတ်လန့်နေမှန်းလည်း မသိ။ ။

**RCSS ၊ NCA ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး နှင့်
ပြည်သူ့အတွက် ပေးဆပ်ခြင်း**

စိုင်းမင်း (ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း)

(၁)

တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် (NCA = Nationwide Ceasefire Agreement) သက်တမ်း လေးနှစ် ပြည့်ခဲ့ပြီ။ စင်စစ် NCA စာချုပ်သည် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် နိုင်ငံရေးအာဏာ ရယူခြင်းလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် အကောင်းဆုံးသော အရင်းအနှီး ပင်ဖြစ်သည်။

(၂)

NCA စာချုပ်တွင် ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးသည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များသည် တရားဝင် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ဖြစ်လာသည်။ မတရားအသင်း မဟုတ်တော့။ သို့အတွက် ဒေသခံပြည်သူ

များနှင့် လက်ပွန်းတတီးဆက်ဆံခွင့်ရလာသည်။ ပြည်သူများဘက်ကလည်း NCA တွင် ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးထားသူများနှင့် လွတ်လပ်စွာ ပြောဆို ဆက်ဆံခွင့် ရရှိလာသည်။

NCA ထိုးထားသည့် အဖွဲ့များ၊ လက်နက်မပါဘဲ တစ်နိုင်ငံလုံးသို့ လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်ရှိသည်။ (ကန့်သတ်နယ်မြေများ မပါဝင်ပါ)။ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။ သတ္တုတူးဖော်ခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများကိုလည်း (သက်ဆိုင်ရာနှင့် ညှိနှိုင်း၍) လုပ်ဆောင်ခွင့်ရှိသည်။ ပြည်သူလူထု၏ လုပ်အားကို အဓမ္မတောင်းဆို ရယူပိုင်ခွင့်မရှိ။ သို့သော် ပြည်သူနှင့် လက်တွဲ၍ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(၃)

ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ရှမ်းပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကောင်စီ (RCSS=Restoration Council of Shan State)က NCA တွင် ပါဝင် လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည်။ RCSS တွင် တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား သောင်းဂဏန်း ထိရှိသည်ဟု သတင်းများအရ သိရသည်။ ယင်းသို့ထဲမှ တစ်ဝက်ခန့်ကို ပညာတတ်များဖြစ်အောင် သင်ကြားပေးပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ရှမ်းပြည်နယ်တွင် လုပ်ဆောင်စရာများစွာရှိသည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်း၊ မီဒီယာလုပ်ငန်း၊ ခရီးသွားလုပ်ငန်း၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး စသည်ဖြင့်။ ယင်း လုပ်ငန်းများအတွက် အဓိက လိုအပ်သည့်အရာမှာ ကျွမ်းကျင်လုပ်သား (တစ်နည်းအားဖြင့်) လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်ပင်ဖြစ်သည်။ ယင်း လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်များကို RCSS က မွေးထုတ်ပေးသင့်သည်။ ယင်းသို့ မွေးထုတ်ပေးနိုင်လျှင် ဒေသဖွံ့ဖြိုး လာမည်ဖြစ်သည့်အပြင် ပြည်သူကလည်း RCSS အပေါ် ယခုထက်ပို၍

ယုံကြည်အားကိုးလာမည်ဖြစ်သည်။

ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သည့်အခါ RCSS အနေဖြင့် (NCA စာချုပ်အရ) နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ အကူအညီကိုလည်း ရယူလုပ်ဆောင်ခွင့်ရှိသည်။

(၄)

၂၀၁၉၊ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက် က 3B (TNLA=တအာင်း(ပလောင်) တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့=Ta'ang National Liberation Army) AA(ရခိုင်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့=Arakan Army) MNDA (ကိုးကန့်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့=Myanmar National Democratic Alliance Army) အဖွဲ့၏ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း နောင်ချိုနှင့် ကျောက်မဲကြားရှိ ဂုတ်တွင်းတံတား ပျက်စီးခဲ့သည်။ ခရီးသွားများအနေဖြင့် နောင်ချို-ကျောက်ဂူ လမ်းမှတစ်ဆင့် ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းမြို့များဖြစ်သည့် ကျောက်မဲ-သီပေါ-လားရှိုး မြို့များသို့ သွားရောက်ရသည်။ ယင်းလမ်းအပိုင်း လုံခြုံရေးကို RCSS က တာဝန်ယူပေးသည်။

ခရီးသွားပြည်သူများရော၊ ဒေသခံပြည်သူများပါ RCSS ကို ကျေးဇူးတင်ကြသည်။ RCSS အတွက် ဂုဏ်ယူစရာကောင်းသည့် လုပ်ငန်းစဉ်လည်း ဖြစ်သည်။ RCSS အနေဖြင့် ပြည်သူလူထုအကျိုးကို လက်နက်မကိုင်ဘဲ ယခုထက်ပိုမို ထမ်းဆောင်၍ ရနိုင်သေးသည်။

(၅)

RCSS တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့် လူငယ်၊ လူရွယ်များကို ပညာတတ်များဖြစ်အောင် ပြုစုပျိုးထောင်ပြီး ဒေသတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်

နိုင်လျှင် ဒေသခံပြည်သူများက RCSS ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးပြီး ယုံကြည်အားကိုး လာကြမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နှင့်အတူ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည့်အခါ RCSS က တည်ထောင်သော (သို့မဟုတ်) RCSS နှင့်နီးစပ်သော ပါတီကို ပြည်သူများ (လူမျိုးဘာသာမရွေး) က မဲပေးကြပေလိမ့်မည်။

RCSS အနေဖြင့် လက်နက်မကိုင်ဘဲ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ပြည်သူ့ဘဝ တိုးတက်ရေးကို ဆောင်ရွက်နိုင်လျှင် နိုင်ငံတော်အစိုးရကလည်း RCSS ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို အသိအမှတ်ပြုလာလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ဆို လျှင် RCSS မှ ထူးချွန်ထက်မြက်သော လူငယ်များကို ရှမ်းပြည်နယ်ဝန်ကြီး ချုပ်ရာထူး ခန့်အပ်နိုင်ရေး အစိုးရထံ တောင်းဆိုနိုင်ဖွယ်ရှိသည်။

(၆)

အစိုးရက NCA မှ လမ်းကြောင်းမှတစ်ဆင့် ငြိမ်းချမ်းရေးပန်းတိုင် သို့ချီတက်မည်။ ယင်းမှတစ်ဆင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီစနစ် တည်ဆောင်မည် ဟု အခိုင်အမာပြောဆိုထားသည်။

NCA တွင် အားနည်းချက်များရှိသည်။ သို့သော် NCA ကို အရင်းတည်၍ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လျှင် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးကိုသာမက၊ နိုင်ငံ ရေးအာဏာရယူခြင်းကိုပါ လုပ်ဆောင်နိုင်မည်ကြောင်း ရေးသားတင်ပြလိုက်ရ ပါသည်။ ။

ရှောင်လွန်းသောဟု၊ လူ ဝါး ဦး
အသတ်ခံရသည့်နေရာ၊ တရုတ်ဆိုင်ကယ်နှင့်
သတင်းစာဆရာတစ်ယောက်

ညီသူ

(၁)

ကုံးမုံကျေးရွာ။

ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ သီပေါမြို့အရှေ့ဘက်၊ မန္တလေး-လားရှိုး ပြည်ထောင်စုလမ်းပေါ်တွင်ရှိသည့် ကျေးရွာတစ်ခုဖြစ်သည်။ သီပေါမြို့ အရှေ့ဘက် မိုင် ၂၀ ခန့်အကွာ၊ စဉ့်အင်ကျေးရွာနှင့် စံလောင်းကျေးရွာကြား တွင်ရှိသည့် ကျေးရွာဖြစ်သည်။ စဉ့်အင်တံတားရှိသည့် စဉ့်အင်ရွာနှင့် မိုင် ၁၀ ခန့်သာဝေးသည်။

ကုံးမုံကျေးရွာက နာမည်ဆိုးဖြင့် ကျော်ကြားသည်။ ပြီးခဲ့သည့် နှစ်ပတ်ခန့်အတွင်း ကျော်ကြားလာခြင်းဖြစ်သည်။ ကုံးမုံကျေးရွာအနီး ပြည်ထောင်စုလမ်း(ကားလမ်း)ဘေးတွင် အမျိုးသားငါးဦး အသတ်ခံရသဖြင့် ကုံးမုံရွာ နာမည်ကြီးလာခြင်းဖြစ်သည်။

မိုင်တိုင်အမှတ် ၁၄၈-၁၄၉ ကျွန်းစိုက်ခင်းအနီးတွင် ၂၈-၁၂-၂၀၁၉

ရက်နေ့က အမျိုးသား သုံးဦး၊ ၁၁-၁-၂၀၂၀ ရက်နေ့က အမျိုးသား နှစ်ဦး အသတ်ခံရသည်။ သေနတ်ဖြင့်ပစ်သတ်ခံကြရခြင်းဖြစ်သည်။ သတ်သူများကို ဖမ်းဆီးရမိခြင်းမရှိ။ မူးယစ်ဆေးဝါးမှုကြောင့် အသတ်ခံရခြင်းဖြစ်နိုင်သည် ဟု ဒေသခံများက ယူဆသည်။

ယင်းဖြစ်စဉ်များ မတိုင်ခင်ကလည်း ကုံးမုံရွာ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဓားပြဆန်ဆန် ငွေတောင်းခံရသည့်ဖြစ်စဉ်များ မကြာခဏ ဖြစ်လေ့ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ လူ ငါးဦး အသတ်ခံရသည့်ဖြစ်စဉ်ကြောင့် ဒေသခံများသာမက၊ ပြည်ထောင်စုလမ်းပေါ်တွင် မောင်းနှင်နေကြသည့် ယဉ်မောင်းများပါ ထိတ်လန့်နေကြရသည်။ ညအချိန် ကုံးမုံရွာနားသို့ ဖြတ်သန်းမောင်းနှင်ပါက မိုင်ကုန်တင်၍ မောင်းလေ့ရှိကြကြောင်း ယဉ်မောင်းများက ဆိုသည်။

“ကြောက်တယ်ဗျ။ တော်ကြာ လမ်းဘေးက ထွက်လာပြီး သေနတ်နဲ့ ပစ်သတ်လိုက်မှာကြောက်တယ်” ဟု ကားလေးမောင်းသူတစ်ဦးက ပြောသည်။

လူငါးဦး အသတ်ခံထားရသည့် ကုံးမုံကျေးရွာ ပတ်ဝန်းကျင်ကလည်း မည်းမှောင်သည်။ လူပြတ်သည်။ လမ်းဘေး ဝဲ၊ ယာမှာ သစ်ပင် မြင့်မြင့်ကြီး တွေရှိသည်။ မှောင်မိုက်သော လမိုက်ည အချိန်များတွင် ယင်းနေရာသည် ထိတ်လန့် ချောက်ခြားစရာကောင်းသော နေရာတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။

၁၄-၁-၂၀၂၀၊ ည ၈:၃၀ နာရီခန့်။

မှောင်မိုက်သော ည။

နှင်းတွေလည်း ကျနေသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကလည်း ထိတ်လန့်စရာ ကောင်းလှသည်။ လားရှိုးဘက်မှ သီပေါဘက်သို့ တရုတ်ဆိုင်ကယ်လေး စီးလာ သော ကျွန်တော်၊ ကုံးမုံရွာကို ဖြတ်ရတော့မည်။

(၂)

နံနက် လေး နာရီခန့် အိပ်ရာမှထ၊ လိုင်းကားဖြင့် မူဆယ်သွား။

မူဆယ်မှတစ်ဆင့် နယ်စပ်၊ တရုတ်နိုင်ငံ၊ ယူနန်ပြည်နယ်၊ ကျယ်ခေါင်ထဲ
 ဝင်၍ ဆိုင်ကယ်ဝယ်ရသည်။ ဝယ်ပြီးသည့်ဆိုင်ကယ်ကိုစီး၍ သီပေါပြန်ရသည်။
 သီပေါရောက်လာလျှင် ဆိုင်ကယ်ကို ပိုင်ရှင်ထံအပ်နှံရသည်။ မူဆယ်မှ သီပေါ
 အထိ ဆိုင်ကယ်စီးနင်းခအဖြစ် ကျပ်နှစ်သောင်းရသည်။ ယင်းသို့ အခကြေးငွေ
 ယူ၍ ဆိုင်ကယ်စီးနင်းသူများကို ဆိုင်ကယ် ကယ်ရီသမားများဟု ခေါ်သည်။
 ကယ်ရီသမားများထဲတွင် အမျိုးသမီးများလည်းပါသည်။ ဘွဲ့ရပညာတတ်
 များလည်းရှိသည်။ ကျွမ်းကျင်သူအချို့က ဆိုင်ကယ် တစ်စင်းအပေါ် နောက်
 တစ်စင်း ကန့်လန့်ပုံစံဖြင့်တင်၍ စီးသည်။ ထိုသို့ ဆိုင်ကယ် နှစ်စင်းထပ်
 စီးခြင်းကို 'ဝမ်း ဝမ်း' ဟု ခေါ်ကြသည်။ ယင်းအတွက် ဆိုင်ကယ် ကယ်ရီခ
 နှစ်ဆရသည်။ ဆိုင်ကယ်များကို လားရှိုး၊ သီပေါ၊ ကျောက်မဲ၊ ပြင်ဦးလွင်၊
 မန္တလေး၊ မိတ္ထီလာ၊ ကျောက်ဆည် စသည့် မြို့များသို့ ပို့ဆောင်ပေးခြင်း
 ဖြစ်သည်။ ခရီး အကွာအဝေးကိုလိုက်၍ ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီခ ပိုရလေ့ရှိသည်။

ယင်းနေ့က မူဆယ်မှတစ်ဆင့် တရုတ်ပြည် ကျယ်ခေါင်ထဲဝင်ဖို့
 စာအုပ်အနီလုပ်ရသည်။ သို့အတွက် တရုတ်ပြည်ထဲ ဝင်ချိန်နောက်ကျသည်။
 ဆိုင်ကယ်ယူပြီး မူဆယ်က ပြန်ထွက်တော့ ညနေ သုံးနာရီနီးပါးရှိပြီ။ ခါတိုင်းဆို
 နေ့လယ်နှစ်နာရီလောက်မှာ မူဆယ်က ထွက်နိုင်ပြီပဲလေ။ ဒီနေ့တော့
 နောက်ကျပြီ။

ဆိုင်ကယ်စီးဖော် သူငယ်ချင်းတွေက စောင့်၍ ခေါ်ပါသည်။ သို့သော်
 ကျွန်တော်က ဆိုင်ကယ်စီးတာ နှေးသည်။ သို့နှင့် သူငယ်ချင်းတွေနှင့်
 အဆက်ပြတ်သွားသည်။

အန္တရာယ်ဖြစ်မှာလည်း စိုးသည်။ ဆိုင်ကယ်မှောက်မှာလည်း
 ကြောက်သည်။ ဆိုင်ကယ်မှောက်၍ လူထိမည်ကို မကြောက်၊ ဆိုင်ကယ်ထိလျှင်
 လျော်ရမည်။ ဆိုင်ကယ်စီးနင်းခအဖြစ် ငွေကျပ်နှစ်သောင်း ရသည်ဆိုသော်
 လည်း သီပေါမှ မူဆယ်တက်သည့် လမ်းစရိတ်၊ စားသောက်စရိတ်၊ ဆိုင်ကယ်
 ဆီဖိုးတို့ကိုနှုတ်လျှင် ကျပ်တစ်သောင်းသာ ကျန်သည်။ ဒီငွေတစ်သောင်းက

ကျွန်တော်တို့ ဆိုင်ကယ် ကယ်ရီသမားများ၏ ချွေးနဲ့စာ။ အသက်ဖြင့်ရင်းရ သည့် ချွေးနဲ့စာ ဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။

ဆိုင်ကယ် ကယ်ရီမောင်းရင်း ဆိုင်ကယ်မှောက်၍၊ ကားနှင့်တိုက်မိ၍၊ လမ်းပေါ်ဖြတ်ပြေးသော ခွေးကိုဝင်တိုက်မိ၍ စသည့် ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် ထိခိုက် သေဆုံးရသူတွေလည်းရှိသည်။ ဆိုင်ကယ် ကယ်ရီသမားများ၏ ဘဝက ဆရာမြသန်းတင့် ဘာသာပြန်သည့် သုခမြို့တော် (The City Of Joy) စာအုပ်ထဲက ဇာတ်ကောင်များ ကဲ့သို့ပင်ဖြစ်သည်။

(၃)

စဉ့်အင်ရွာကို ဝင်ပြီ။ ရွာသည် တိတ်ဆိတ်နေသည်။ လမ်းဘေးက အိမ်အချို့မှာ လျှပ်စစ်မီးတွေ ထွန်းထားသည်။ ကားလမ်းပေါ်မှာ ယဉ် အသွား အလာပြတ်နေပြီ။ နောက်ထပ် တစ်မိနစ်ခန့်မောင်းလျှင် စဉ့်အင်တံတားကို ဖြတ်ရမည်။ တံတားကျော်ပြီး နောက်ထပ် နှစ်မိနစ်ခန့်ဆက်မောင်းလျှင် ကုံးမုံရွာကိုရောက်မည်။ ကုံးမုံ ရွာကိုဖြတ်ဖို့ ကျွန်တော် ထိတ်လန့်နေသည်။

စဉ့်အင်ရွာဆိုသည့် ဆိုင်းဘုတ်နားက လမ်းဘေးတစ်နေရာမှာ ဆိုင်ကယ်ကိုထိုးရပ်လိုက်၏။ ဆိုင်ကယ် နောက်ဖုံးကို ဖွင့်လိုက်သည်။ ဆီ တိုင်ကီအဖုံးကိုဖွင့်ပြီး ဓာတ်ဆီ ရှိ/မရှိ ကြည့်ဖို့ကြိုးစားမည်။ ဝတ်ထားသည့် အနွေးထည်ဘေးအိတ်ထဲမှ ဖုန်းကိုထုတ်လိုက်၏။ ဖုန်းက ဓာတ်မီးအလင်း ရောင်ဖြင့် ဓာတ်ဆီ ရှိ/မရှိ ကြည့်မည်။ ဖုန်းကိုပါဝါဖွင့်သည်။ မရ။ နောက်တစ်ကြိမ် ကြိုးစားကြည့်သည်။ မအောင်မြင်။ ခလုတ်ကို အတင်း နှိပ်လိုက်သည်။ အဆင်မပြေ။ အေး၍လားမသိ။ ကျွန်တော့်ဖုန်းလေး နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်သွားလေပြီ။ ဘယ်လိုမှ နှိုး၍ မရတော့။

ကျွန်တော့်ဖုန်းက အတော်လေးကို စုတ်ချာနေပြီ။ တစ်ခါတရံ သူ့အလိုလို သီချင်းတွေ ထပြည်နေတတ်သည်။ တစ်ခါတရံ ဖုန်းမျက်နှာပြင်ကို

လက်ဖြင့် ဆွဲ၍မရ။ အဝင်ဖုန်းတွေလာလျှင် ပြောမရ၊ ဆိုမရ ဖြစ်တတ်သည်။ အရေးအကြောင်းဆိုလျှင် ဖုန်းဖြင့် ဓာတ်ပုံရိုက်၍ မရတော့။ ကျွန်တော်ကလည်း ပိုက်ဆံရှိလျှင်စာအုပ်တွေချည်းဝယ်လေ့ရှိသည်။ ဖုန်းဝယ်ဖို့ သတ်မရ။ အခုတော့ ကျွန်တော်ဖုန်းလေးက ကျွန်တော့်ကို စိတ်ကောက်ပြီး အိပ်နေပြီကော။

“အိပ်ပါ ဖုန်းလေးရယ် . . . ငါ စိတ်မဆိုးပါဘူး။ မင်း ငါ့အပေါ်ကောင်းခဲ့တာတွေလည်း အများကြီးရှိခဲ့ပါတယ်ကွာ။ ငါက မင်းကို ပြစ်ထားမိတာကိုး။ အိပ်၊ အိပ်၊ နွေးနွေး ထွေးထွေးသာအိပ်” ပြောပြီး ဖုန်းလေးကို တယုတယ နမ်း၍ အိတ်ထဲပြန်ထည့်လိုက်သည်။

ဆိုင်ကယ်ကို ကျွန်တော် လှုပ်ရမ်းလိုက်ပြီး ဆီတိုင်ကီနားကပ်၍ နားစိုက်ထောင်လိုက်သည်။ ဆီသံ ကြားရသည်။ အိုကေ။ ဆီက ရှိသေးသည်။ ဒီလောက်ပမာဏဆို သီပေါသို့ ကောင်းမွန်စွာ ရောက်နိုင်ကြောင်း ကျွန်တော် သိသည်။ လမ်းမှာ ဆီပြတ်မှာကိုလည်း ကျွန်တော် တွေးပူသည်။ အထူးသဖြင့် ကုံးမုံရွာနား အဖြတ်မှာ ဆီပြတ်သွားမည်ကို ကျွန်တော်တွေးကြောက်နေမိသည်။ အခုတော့ ဆီ အတွက် စိတ်အေးရပြီ။

အကယ်၍ ဆီ နည်းသွားလျှင်လည်း ပြဿနာတော့ မရှိပါ။ ကျွန်တော့် ကျောပိုးအိတ်ထဲမှာ ရေသန့်တူးသေးလေးဖြင့် ထည့်ထားသည့် ဓာတ်ဆီပါသည်။ မူဆယ်အထွက် ဆီဆိုင်က ဝယ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ကျပ်ငါးရာဖိုးဖြစ်သည်။ လိုလိုမယ်မယ်ဟု သဘောထား၍ ဒီကျပ်ငါးရာဖိုးကို ဆိုင်ကယ်ထဲထည့်လိုက်၍ မဖြစ်။ ဆိုင်ကယ်က ကိုယ့်ဆိုင်ကယ် မဟုတ်။ သို့အတွက် ကိုယ့်ဆီငါးရာဖိုးတော့ အလကား အပါမခံနိုင်။ ကျွန်တော်က ဓာတ်ဆီ ငါးရာဖိုးကို နှမြောတတ်နေပြီ။ ဆိုင်ကယ် ကယ်ရီးခက ကျပ်တစ်သောင်းပဲ ရသည်မဟုတ်လား။

ဆိုင်ကယ်မပျက်ပါစေနဲ့ဟု ဆုတောင်းပြီး လားရှိုးဘက်မှ သီပေါဘက်သို့လာမည့် ကား (သို့မဟုတ်) ဆိုင်ကယ်များကို စောင့်နေပါသည်။ ကုံးမုံရွာကို ကျွန်တော် တစ်ယောက်ထဲ မဖြတ်ရဲ။ ဖြတ်သွားသော ကားတွေ ဆိုင်ကယ်

တွေ့နောက်ကနေ ကျွန်တော်လိုက်မည်။ ကံဆိုးခြင်တော့ ကားက ပြတ်သည်။ ဆိုင်ကယ်တွေကလည်း မလာ။

နှင်းတွေ ကျလာသည်။ ညသည် ပို၍ မည်းမှောင်လာသည်။ ထွန်းထားသည့် ဆိုင်ကယ်မီးအလင်းရောင်ဖြင့် လက်က နာရီကို ကြည့်လိုက်မိသည်။ ည ၈:၂၃ နာရီ။ နှင်းမှုန်ကြားမှာ ရှမ်းတောင်တန်းကြီးတွေလည်း အိပ်မောကျနေပြီ။

ငါးမိနစ် ကျော်ကျော်လောက်မှာ ကားတစ်စင်းဖြတ်လာသည်။ ဆိုင်ကယ်စက်နှိုးပြီး ကျွန်တော် သူ့နောက်က လိုက်သည်။ အဖော်ရပြီ။ ကားဆရာလည်း ကျွန်တော်ကိုစောင့်ခေါ်မည် ဟုထင်သည်။ သို့သော်။

(၄)

ကျွန်တော့်ရှေ့က မောင်းနေသည့် ကားက PAJERO အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ စဉ့်အင်တံတားကျော်သည်နှင့် ကားက အရှိန်တင်ပြီး ဝှီးခနဲ မောင်းသွားသည်။ ကျွန်တော်လည်း ကြောက်အားလန့်အားဖြင့် ကားကို အမိလိုက်သည်။ ဆိုင်ကယ်ကို မိုင်ကုန်တင်သည်။ သို့သော် မမီပါ။ အရှိန်ပြင်းလွန်း၍ ဆိုင်ကယ်က အနည်းငယ် ယိုင်သွားသည်။ လမ်းပေါ်မှာ ရေတွေ ရှိနေသည်ကို ဆိုင်ကယ်မီးရောင်ဖြင့် လှမ်းမြင်နေရသည်။ ကုန်တင်ကားကြီးတွေပေါ်က ကျလာသည့်ရေတွေဖြစ်သည်။ ကားဘီးရာတွေအတိုင်း လမ်းပေါ်မှာ ရေ စိုရွဲနေသည်။ ၎င်းရေက ကျွန်တော်တို့ ဆိုင်ကယ်သမားတွေကို ဒုက္ခပေးနိုင်သည်။ ထိုရေကြောင့် လမ်းချော်၍ ဆိုင်ကယ်မှောက်သူတွေ ရှိခဲ့ဖူးသည်ဟုလည်း သူငယ်ချင်းတွေကပြောဖူးသည်။

ကျွန်တော် ထိတ်လန့်နေသည်။ သို့အတွက် ဆိုင်ကယ် အရှိန်ကို လျှော့ချလိုက်ပါသည်။ ဘယ်ညာကို မကြည့်ဘဲ လမ်းကိုသာ တည့်တည့်ကြည့်၍ မောင်းမည်ဟု စိတ်ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ သို့သော် မျက်စိက သူ့အလိုလိုနေ

ရင်း လမ်းခွဲဘယ်ဘက်အခြမ်းကို ရောက်သွားသည်။ ဆိုင်ကယ်မီး အလင်း
ရောင်ကြောင့် လမ်းဘေးကဆိုင်းဘုတ်တစ်ခုကို မြင်ရသည်။ ဆိုင်းဘုတ်ပေါ်က
စာသားကို ဖတ်ဖြစ်အောင် ဖတ်လိုက်မိသည်။ အသည်းနှလုံးတွေ ဆတ်ဆတ်
ခုန်သွားသည်။

ကိုးမုံ ရွာ။

(၅)

“ဒါပဲ၊ ကိုးမုံရွာဆိုတာ။ ညပိုင်းဆို၊ လမ်းဘေးမှာ တစ်ခါတလေ
ဆေးသမားတွေ ရှိတတ်တယ်။ သူတို့က လမ်းပေါ်ထွက်ပြီး ဖြတ်သွားတဲ့
ကားတွေ ဆိုင်ကယ်တွေကို တား၊ ပိုက်ဆံတောင်းတာမျိုးတွေလည်း လုပ်တတ်
တယ်။ သူတို့မှာ ဝါးရှည်တွေ၊ ဘာတွေလည်း ပါတတ်တယ်။ ပိုက်ဆံပေးလည်း
ရန်ရှာချင်ရှာတတ်တယ်လေ။ သူတို့ ဆေးကြောင်နေပြီကိုး။ တိုက်ပွဲတွေ
ဖြစ်တုန်းကဆို သူတို့က ဒီနားမှာ ပိုက်ဆံတောင်းတာ၊ အချင်းချင်းသတ်
ဖြတ်တာတွေလုပ်လေ့ရှိတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ရက်ပိုင်းကလည်း ငါး ယောက်တောင်
အသတ်ခံရတယ်။ သေတဲ့သူတွေက ဘယ်သူတွေမှန်းမသိ။ သတ်သူတွေက
လည်း ဘယ်သူမှန်းမသိ။ ဘာကြောင့် အသတ်ခံရတယ်ဆိုတာလည်း မသိရ
ဘူး။ ကားသမားတွေ၊ ဆိုင်ကယ်သမားတွေက ဒီနေရာကို ဖြတ်ရမှာ တော်တော်
ကြောက်ကြတယ်။”

ပြီးခဲ့သည့် သုံးရက်ခန့်ကဖြစ်သည်။ သီပေါမှ သူငယ်ချင်းတစ်ဦးက
ကျွန်တော်ကိုခေါ်ပြီး လားရှိုးသို့သွားသည်။ သူကားလေးဖြင့် သွားခြင်းဖြစ်
သည်။ အလည်သွားခြင်းဖြစ်၏။ သီပေါပြန်တော့ ည ၈ နာရီ ထိုးပြီ။ ကိုးမုံရွာ
နားအဖြတ်မှာ သူက ကျွန်တော့်ကို ဒေသအခြေအနေအကြောင်း ရှင်းပြခဲ့
သည်။

ဆိုင်ကယ်မီးနေရင်း သူငယ်ချင်း ပြောပြခဲ့သည့် စကားသံတွေကို

ကြားယောင်လာသည်။ စိတ်တွေ ကစဉ့်ကလျား ဖြစ်လာသည်။ မျက်နှာခြင်း ဆိုင်ဘက်အခြမ်းမှ ကားတွေဖြတ်သွားလျှင်တော့ ကြောက်စိတ်တွေက ယာယီ လျော့နည်းသွားသည်။ သို့သော် ကားတွေကလည်း သိပ်မဖြတ်၊ သုံး လေး စင်းသာ ဖြတ်သည်။

လမ်းကိုပဲ ဦးတည်ကြည့်ပြီး မောင်းမည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သို့သော် ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ်မပိုင်။ ကိုယ့်စကားကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင် နားမထောင်။ လမ်းဘေး ဘယ်ညာကို ကြည့်မိပြန်သည်။

လမ်းဘေးကနေ သေနတ် (သို့မဟုတ်) ဓါးရှည်ကိုင်ထားသူတွေ ထွက်လာပြီး ကျွန်တော့်ဆိုင်ကယ်ကို တားမည်လား၊ သူတို့ဘားလျှင် ကျွန်တော်က ရပ်ပေးရမည်လား၊ မောင်းပြေးရမည်လား၊ ရပ်ပေးလိုက်တာကောင်းမည်ဟု ကျွန်တော်တွေးမိသည်။ မောင်းပြေးလျှင်ပို၍ အန္တရာယ်ရှိနိုင်သည်။ ရပ်ပေး၍ ပိုက်ဆံတောင်းလျှင်လည်း ပေးရမည်ပေါ့။ အနွေးထည် အိတ်ကတ်ထဲက ပိုက်ဆံအိတ်လေးထဲမှာ ကျွန်တော် ချွေးနံ့စာ တစ်ထောင်တန် အနွမ်းလေးတွေရှိသည်ပဲလေ။ အမှန်တော့ ကျွန်တော်က ဒီပိုက်ဆံကို မပေးချင်ပါ။ ဒီပိုက်ဆံလေးထဲက အချို့ကို ကျွန်တော်က လျှူဖို့ ရည်ရွယ်ထားသည်ပဲလေ။

ငွေပေးရပြီး လူကိုပါ သတ်ပြစ်လျှင်တော့လည်း မတတ်နိုင်။ ကျွန်တော့်ထိုက်နှင့် ကျွန်တော်ကံသာရှိတော့သည်ပေါ့။ ကျွန်တော် အသတ်ခံရလျှင်လည်း ကျွန်တော်ကတော့ သတ်သူတွေကို အပြစ်မတင်ပါ။ စနစ်ကိုသာ အပြစ်တင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အတွေးတွေက ဆိုင်ကယ်ဘီးတွေလို ချာချာလည်နေသည်။ သတိထားသော်လည်း စိုးရိမ်သောကလိင်းတွေက ပြင်းထန်နေသည်။ ဆိုင်ကယ်ကို သတိထားမောင်းသည်။ ဘုရားစာရွတ်သည်။ ကျွန်တော် ဘုရားမရှိခိုးတာကြာပြီ။ ဘုရားစာတွေကို ကျွန်တော် သိပ်မမှတ်မိတော့။ ရသလောက်တော့ ရွတ်သည်။

“ဗုဒ္ဓိ သရဏံ ဂတ်စာမိ၊ ဓမ္မံ သယဏံ ဂတ်စာမိ၊ သံပံသယဏံ

ဂတ်စာမိ၊ ဟေတုပစ္စယော၊ အရမဏ ပစ္စယော.....၊ အိန္ဒိယ ပစ္စယော
ဟောတိ။ အိ တိပိတော အညမည ပစ္စယော ...”
ဘုရားစာတွေက ရောထွေးကုန်သည်။ ခွင့်လွှတ်ပါ အရှင်ဘုရား။

ပါးစပ်က ဘုရားစာရွတ်၊ စိတ်က ဆိုင်ကယ်ဖြည်းဖြည်းမောင်းဖို့
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်ပေးနေသည်။ ဆိုင်ကယ် နှေးနေသည်ထင်၍ ဆိုင်ကယ်
အရှိန်တင်ဖို့ လီဘာပေါ်တင်ထားသည့်လက်ကို လှည့်လိုက်သည်။

ဆိုင်ကယ် အရှိန်တင်၍ မရတော့။ ကျွန်တော်က ဆိုင်ကယ်ကို
မိုင်ကုန် မောင်းနေမိပြီ။

(၆)

၁၅ မိနစ်ခန့်မောင်းပြီး၊ လမ်းဘယ်ဘက် အခြမ်းမှာ၊ စံလောင်းရွာ
ဆိုသည့် ဆိုင်းဘုတ်လေးကို ခပ်ရေးရေးမြင်ရပြီ။ စိတ်အနည်းငယ် အေးသွား
သည်။ စံလောင်းပြီးလျှင် ကုန်းသာ။ ကုန်းသာသည် သီပေါနှင့် ၁၂ မိုင်ခန့်
သာဝေးသည်။ သို့သော် စံလောင်းနှင့် ကုန်းသာက ကျွန်တော့်အထင် သုံးမိုင်
လောက်တော့ ဝေးသေးသည်။ လမ်းမှာ လူပြတ်သည်။ ကား အသွားအလာ
လည်းနည်းသည်။ စံလောင်းနှင့် ကုန်းသာကိုလည်း စိတ်ခြောက်ခြားစွာ
ဖြတ်သန်းရဦးမည်။ သို့သော် ငါးမိုင်ခန့်ရှိသည့် စဉ့်အင်နှင့် စံလောင်းကြား
ခရီးကဲ့သို့ စိတ်ပူပန်ရတာမျိုးတော့ မရှိ။ စဉ့်အင် အလွန် ဒီဘက်ပိုင်း(မန္တလေး
ဘက်သို့ သွားသည့်လမ်းပိုင်း) မှစ၍ သီပေါမြို့နယ် ပိုင်နက်ဖြစ်သည်။
ကျွန်တော်တို့နယ်။

ဆိုင်ကယ်ကို ပုံမှန်ပဲ မောင်းလာခဲ့သည်။

“ချက်၊ ချက်၊ ချက်” ဟူသော အသံကို ကြားရသည်။ ကျွန်တော့်
နောက် ဆိုင်ကယ်ခုံနေရာက ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် ခေါင်းကြီးသွားသည်။
ကုံးပုံရွာနားက ဝိညာဉ်တစ်ကောင် ကျွန်တော့်ဆိုင်ကယ်နောက်ခုံပေါ်တက်ထိုင်၍

လိုက်ပါလာသည်လား။

ဆိုင်ကယ်ကို အရှိန်တင်လိုက်၏။ ဘုရားစာ ရွတ်သည်။ အသံထွက်၍ ခပ်ကျယ်ကျယ်ရွတ်သည်။ “ချက်၊ ချက်” မြည်သံက ပျောက်မသွား။ ပို၍ ပင်ကျယ်လောင်လာသည်။ ဝိညာဉ်က ဖရိုဖရဲ ဖြစ်နေသော ကျွန်တော့်ဘုရားစာ ကို ပျက်ရယ် ပြုနေသည်လား။ ဆိုင်ကယ်ကိုလည်း မရပ်ရဲ။ မျက်နှာခြင်း ဆိုင်က ကားတွေလာလျှင်တော့ ကားမီးရောင်ကြောင့် အနည်းငယ် စိတ်သက် သာရာရသည်။ ကားတွေ ကျော်သွားလျှင်တော့ ကြောက်စိတ်က ခေါင်းထောင် လာလေ့ရှိသည်။

ဖရိုဖရဲဖြစ်နေသာ ဘုရားစာရွတ်သံ။

“ချက် ချက်” မြည်သံ။

နှင်းမှုန်တွေကြားက တိတ်ဆိတ်နေသော ည။

လမင်းသည် ကြောက်၍ ပုန်းနေသည်။

ကြောက်၍လား မသိ၊ ကြယ်လေးတွေကလည်း သူတို့ မျက်လုံးတွေ ကို ဖွင့်ချီ၊ ပိတ်ချီလုပ်နေသည်။ လမ်း၏ခပ်ဝေးဝေးနေရာကို လှမ်းမြင်နိုင်ဖို့ ဆိုင်ကယ်မီးကို အမြင့်နေရာသို့ရောက်အောင် မီးခလုတ်ကို ရွှေ့လိုက်သည်။ ဆိုင်ကယ်မီးက လမ်း ညာဘက်ခြမ်းကို ရောက်သွား၏။ ကြောက်စိတ်က ငယ်ထိပ်ထိတက်လာသည်။

လမ်းဘေးမှာ ရပ်နေသည်ဟု ထင်ရသော ဖြူ၊ ဖြူ၊ ရှည်ရှည် ကြီးတွေကို မြင်လိုက်ရ၍ဖြစ်သည်။

(၇)

ကြောက်စိတ်ရှိသော်လည်း ဖြူဖြူရှည်ရှည်တွေကို ကြည့်မိပြန်သည်။ သူ့ရဲဖြူတွေလား။ ဖြူဖြူရှည်ရှည် နှစ်ခုကြားမှာ ရေးထားသည့်စာကို မီးရောင် မှိန်မှိန်ဖြင့် ထင်းခနဲ မြင်လိုက်ရသည်။

“တောမီး မရှိရ”

အော် . . . ဆိုင်းဘုတ်တိုင်တွေကို ထုံးဖြူသုတ်ထားတာပဲ။
ဖြူဖြူရှည်ရှည် ဆိုင်းဘုတ်တိုင်တွေက ရုတ်တရက်ကြည့်လျှင် မကောင်းဆိုး
ဝါးဖြူဖြူကြီးတွေ ရပ်နေသကဲ့သို့ ထင်ရသည်ပဲလေ။

ကြောက်စိတ်က အနည်းငယ် လျော့သွားသည်။ ကျွန်တော့်နောက်
က “ချက်၊ ချက်” မြည်သံက ထွက်လာပြန်၏။ ကြောက်စိတ်က ဦးမော့
လာပြန်သည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကိုတောင်းပန်၍ ကပေါက်တံ၊ ကပေါက်ချာ
ဖြစ်နေသော ဘုရားစာကို အော်ရွတ်ပြီး ဆိုင်ကယ်ကို အရှိန်တင်လိုက်သည်။

(၈)

ကုန်းသာ ရွာထဲဝင်လာသည်။ လမ်းဘေး အိမ်အချို့ မီးလင်းနေ
သည်။ ဆိုင်ကယ်ရပ်ပြီး နောက်ကပါလာသည့် သူ့ရဲကောင်ကို မောင်းထုတ်မည်။
ဆိုင်ကယ်ကို ဘယ်နားရပ်ရမည် မသိ။ နေရာရှာမရ။ ကုန်းသာရွာ အထွက်
မှာ ဘုန်းကြီးကျောင်း မှစ်ဦးလေးကိုတွေ့သည်။ မှစ်ဦးနားမှာ မီးလင်းနေသော
လမ်းမီးတိုင်လေးလည်းရှိသည်။ လမ်းညာဘက်မှာဖြစ်သည်။ ဆိုင်ကယ်ကို
မှစ်ဦးနှင့်အနီးဆုံး မီးရောင်ရှိသည့်နေရာမှာ ရပ်လိုက်သည်။ ညင်ညင်သာသာ
ရပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

နောက်ကပါလာသည့် သူ့ရဲထက် ဆိုင်ကယ်ထိခိုက်ပွန်းပဲ့သွားမည်
ကို ကျွန်တော်က ပို၍ကြောက်လန့်နေသည်။ ဆိုင်ကယ်ကို ရပ်၊ ဆိုင်ကယ်
ပေါ်မှဆင်းလိုက်ပြီး နောက်ဘက်၊ ထိုင်ခုံနေရာကိုကြည့်ကာ “ဆင်းကွာ၊
မနောက်ယှက်နဲ့” ဟု အော်လိုက်မိသည်။

“ချက်၊ ချက်” အသံလည်း တိတ်သွားသည်။ ထိုင်ခုံကို လှန်ပြီး
စစ်ဆေးကြည့်သည်။

အိုး . . . ထိုင်ခုံက သူ့နေရာမှာသူ အံဝင်ခွင်ကျမှ ရှိမနေဘဲ။

ထိုင်ခုံနောက်ပိုင်း၊ အောက်ဘက်မှာရှိသည့် သံချောင်းလို အဘုလေးက သူ ရှိရမည်နေရာမှာ အံဝင်ခွင်ကျ မရှိဘဲ ဘေးချော်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုင်ခုံနေရာ မကျခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အသံ “ချက်၊ ချက်၊ ချက်” နှင့် မြည် သည်ကိုး။ စဉ်အင်ရွာမှာ ဆိုင်ကယ်ဆီ ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးပြီး၊ ဆိုင်ကယ်ခုံကို စနစ်ကျအောင် ကျွန်တော် သေချာစိစစ်လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်ပဲလေ။

(၉)

ကုန်းသာရွာကို ကျော်လာသည်။ “ချက်၊ ချက်” မြည်သံလည်း ပျောက်သွားသည်။ ရာသီဥတုက ပို၍ အေးလာသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်တွေ လည်း အေးငြိမ်းစ ပြုလာသည်။ ကိုးမိုင်လမ်းခွဲကျော်တော့ ပတ်ဝန်းကျင် ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေက တရားသံတွေကို ကြားရသည်။ ရင်သည် ပို၍ အေးငြိမ်းစပြုလာသည်။

ကျွန်တော်က အနွေးထည် နှစ်ထပ် ဝတ်ထားသည်။ အောက်ထပ် အနွေးထည်အင်္ကျီအိတ်ကတ်ထဲမှာ ကျွန်တော့် ဆိုင်ကယ်စီးခလေးတွေ ထည့်ထားသည်။ ဆိုင်ကယ်စီးရင်း ပိုက်ဆံအိတ်ကို စမ်းမိပြန်သည်။ ပိုက်ဆံ အိတ်က ရှိနေသေးသည်မို့ စိတ်အေးသွားသည်။ ကျွန်တော့်အသက်နှင့် ရင်းရ သော ချွေးနဲ့စာ ဆိုင်ကယ်စီးခလေးထဲက အချို့ကို လှူမည်။ ကျွန်တော့် အတွက် လှူခြင်းမဟုတ်။

မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းစစ်မှာ ကျဆုံးသွားသည့် လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အသီးသီးက ညီအစ်ကိုတွေအတွက် ရည်စူး၍ လှူဒါန်းမည်ဖြစ်သည်။ ပြီးလျှင် ဆုတောင်းမည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်အေးချမ်းပါစေ၊ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အသီးသီးက ခေါင်းဆောင်တွေလည်း တိုက်ပွဲတွေရပ်ပြီး၊ စားပွဲပိုင်းမှာ အောင်မြင်စွာ ဆွေးနွေးနိုင်ကြပါစေ။

(၁၀)

ရွှေသမင်တောင်ခြေနား ရောက်လာသည်။ လမ်းညာဘက်အခြမ်းမှာ နတ်စင်တစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ ဟွန်း သုံးချက်တီးလိုက်၏။ ရိုသေလေးစားခြင်း အထိမ်းအမှတ်ဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်နယ်၏ ဓလေ့ထုံးစံလည်းဖြစ်သည်။

ရွှေသမင်တောင်ခြေကို ကျော်လာသည်။ သီပေါမြို့ထဲ ဝင်တော့မည်။

တည်ငြိမ်နေသော ကျွန်တော့်စိတ်အစဉ်က တောင်စဉ်တောင်တန်း တွေကိုဖြတ်ပြီး၊ ရခိုင် စစ်ရှောင်ပြည်သူတွေဆီ ရောက်သွားသည်။ စစ်ရှောင် စခန်းက ရခိုင်သွေးချင်းတွေ နွေးထွေးစွာ အိပ်စက်နိုင်ပါစေဟု ကျွန်တော် ဆုတောင်းသည်။

လော့ဂျား အမျိုးအစား တရုတ်ဆိုင်ကယ်လေးက ကျွန်တော့်ကို သူ့ကျောပေါ်တင်ပြီး ခေါ်လာသည်။ တရုတ်ပြည်မှ မြန်မာပြည်အထိ ခေါ်လာ ခြင်းဖြစ်သည်။ လမ်းမှာ သူ ကျွန်တော့်ကို စိတ်အနှောက်အယှက်ဖြစ်အောင် ဘာတစ်ခုမှ မလုပ်ခဲ့ပါ။ သည့်အတွက် တရုတ်ဆိုင်ကယ်လေးကို ကျွန်တော်က လေးစားစွာ ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

ယခုလ (ဇန်နဝါရီ) ၁၇ ရက်နေ့တွင် တရုတ်သမ္မတကြီး ရှိကျင်းဖျင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်မည်ဖြစ်သည်။ တရုတ်ဆိုင်ကယ်လေးက ကျွန်တော့် ကို မြန်မာပြည်ထဲထိ အေးချမ်းစွာပို့ဆောင်ပေးသကဲ့သို့ တရုတ် သမ္မတကြီး ကလည်း မြန်မာပြည်အတွက် ငြိမ်းချမ်းရေးချိုးငှက်တွေ ဆောင်ယူပေးလာမည် ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ တရုတ်သမ္မတကြီး၏ ခရီးစဉ်ပြီးလျှင် ကျွန်တော်ချစ်သော ညီအစ်ကိုတော်များဖြစ်သည့် MNDA (ကိုးကန့်တိုင်းရင်းသား လက်နက် ကိုင်အဖွဲ့ = Myanmar National Democratic Alliance Army)၊ TNLA (တအာင်း(ပလောင်) တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ = Ta'ang National Liberation Army)၊ AA (ရခိုင်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့ = Arakan Army)၊ KIA (ကချင်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ =

Kachin Indenpendene Army) နှင့် ကျွန်တော်တို့ရွေးချယ်ထားသည့် ကျွန်တော်တို့လေးစားရသော အစိုးရကိုယ်စားလှယ်များ တရုတ်နိုင်ငံ ကူမင်းမြို့တွင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြဦးမည်ဟု သတင်းတွေမှာ ဖတ်ရပါသည်။ အောင်မြင်စွာ ဆွေးနွေးနိုင်ကြပါစေဟု ကျွန်တော် ဆုတောင်းပါသည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးရလျှင် ကုံးမုံရွာ ပတ်ဝန်းကျင်သည်လည်း လုံခြုံအေးချမ်းသည့်နေရာတစ်ခု ဖြစ်လာမည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်သည်။

(၁၁)

သီပေါတံတားအနီးက သိမ်တောင် ဆိုသည့် တောင်ခြေနားကို ရောက်လာပြီ။

ရခိုင်ပြည်နယ်အေးချမ်းပါစေ ဟု ကျွန်တော် ထပ်မံ၍ ဆုတောင်းမိပြန်ပါသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်၏ ဆောင်းညက တိတ်ဆိတ်နေသည်။ နှင်းမှုန်တွေကျပြီး ရာသီဥတုက ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် ချမ်းအေးနေသည်။

ရခိုင်စစ်ရှောင်စခန်းက ကလေးတွေကို မျက်စိထဲ မြင်ယောင်လာမိသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်လည်း ရှမ်းပြည်နယ်ကဲ့သို့ ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် ချမ်းအေးနေမည်လား။ ကလေးတွေရော နွေးထွေးစွာ အိပ်စက်နိုင်ပါမည်လား။ ကျွန်တော်စိတ်ပူမိသည်။

ဆိုင်ကယ်ရှေ့ ကားလမ်းမြင်ကွင်းက အနည်းငယ် ဝေးဝေးသွားသည်။ စိတ်ပူခြင်းနှင့်အတူ ကျွန်တော့် ပါးပြင်တွေလည်း ပူနွေးလာသည်။ ။

ကိုဗစ် ၊ ဆန် ရှစ်ပြည် ၊ TNLA ၊
တအာင်းတို့ဖြေနှင့် ဆိုင်ကယ်စီးယော
အကြွေပန်းတစ်ပွင့်

ညီသူ

(၁)

၈၊ ပြီ၊ ၂၀၂၀။ နေ့လယ် ၂:၃၀။

FOLLOW ME အမှတ်တံဆိပ်၊ အပြာရောင် တရုတ်ဆိုင်ကယ်
လေး တစ်စင်းသည် သီပေါမှ နမ့်ဆန်သို့ ဦးတည်မောင်းနှင်လာရာ လေလု
(လီလု) တံတားကိုပင် ကျော်လာပြီဖြစ်သည်။ တောင်တက်လမ်းဖြစ်သည်။
လမ်းဘယ်ဘက်မှာ မြင့်မားလွန်းသည့် တောင်နံရံများ၊ ညာဘက်မှာက
နက်ရှိုင်းလွန်းသော ချောက်။

အမြင့်ပေ ခြောက်ထောင်ကျော်သည့် နေရာကို ဖြတ်သန်းမောင်း
နှင်နေခြင်းဖြစ်သည်။ လမ်းသည် အကွေ့၊ အကောက် များလာသည်။
လမ်းကျဉ်းသည့် အပြင်အကွေ့နေရာတွေကလည်း ခပ်စိပ်စိပ်ဖြစ်လာသည်။

အကွေ့နေရာများတွင် တစ်ဖက်ကလာသည့် ယာဉ်များကို မမြင်
နိုင်။ ဆိုင်ကယ်မောင်းသူသည် သတိဖြင့် မောင်းနှင်နေသည်။ ဆိုင်ကယ်

အရှိန်က ခပ်နှေးနှေး။ အကွေ့နေရာများရောက်တိုင်း ဟွန်းတီးရသည်။
“တီ... တီ... တီ... တီ...”

(၂)

သီပေါသည် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ မန္တလေး-လားရှိုး ပြည်ထောင်စုလမ်းပေါ်ရှိ မြို့ငယ်လေးဖြစ်သည်။ မန္တလေးမြို့မှ မိုင် ၁၃၀ အကွာတွင်တည်ရှိသည်။ လားရှိုးသည် သီပေါအရှေ့ဘက် ၄၅ မိုင်အကွာတွင် တည်ရှိသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၏ မြို့တော်ဖြစ်သည်။

နမ့်ဆန်က သီပေါ အနောက်မြောက်ဘက် ၄၉ မိုင်အကွာတွင်ရှိသည့် တောင်ပေါ်မြို့ကလေးဖြစ်သည်။ သီပေါ မြောက်ဘက် ၁၈ မိုင်အကွာတွင် ပန်လုံဟူသည့် ရွာကလေးတစ်ရွာရှိသည်။ လမ်းဆုံဖြစ်သည်။ မြောက်ဘက် ၂၄ မိုင်သွားလျှင် နမ့်တူမြို့သို့ရောက်မည်။ အနောက်မြောက်ဘက် ၃၁ မိုင် ဆက်သွားလျှင် လက်ဖက်မြို့တော် နမ့်ဆန်သို့ရောက်မည်။ နမ့်ဆန် ဟူသည် ကား ရှမ်းအမည်ဖြစ်သည်။ ဗမာလိုဆိုပါက “ရေတုန်အောင်ချမ်း အေးသည့် မြို့” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ အမြင့်ပေ ၅၃၃၂ တွင် တည်ရှိသည့် မြို့ဖြစ်သည်။

၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအရ ပလောင်(တအာင်း) ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသတွင် မြို့နယ်နှစ်ခုပါဝင်သည်။ နမ့်ဆန်နှင့် မန်တုံမြို့တို့ဖြစ်သည်။ မန်တုံသည် နမ့်ဆန်မြို့ မြောက်ဘက် ၃၇ မိုင်အကွာတွင်ရှိသည့် မြို့ဖြစ်သည်။ ရပ်ကွက်သုံးခုသာရှိသည့် မြို့ငယ်လေးဖြစ်သည်။ မြို့ သက်တမ်း ၂၅ နှစ်သာ ရှိသေးသည်။

လေလုတံတားသည် သီပေါနှင့် နမ့်ဆန်ကြားတွင်ရှိသည်။ သီပေါမှ ၂၈ မိုင်ခန့်အကွာတွင်တည်ရှိသည်။ ကွန်ကရစ်တံတားဖြစ်သည်။ နမ့်တူမြစ် (နမ့်တူချောင်းဟုလည်းခေါ်သည်)ပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားသည့် တံတားဖြစ် သည်။ နမ့်တူမြစ်သည် သီပေါအထက်ပိုင်းနေရာတွင် နမ့်ချောင်းနှင့် ပေါင်းဆုံ

သည်။ ယင်းနေရာကို ချောင်းဆုံဟုခေါ်သည်။ နမ္မတူမြစ်နှင့် နမ္မချောင်း ပေါင်းဆုံပြီးနောက် ဒုဋ္ဌဝတီ မြစ်ဖြစ်လာသည်။ ဒုဋ္ဌဝတီ မြစ်သည် သီပေါမြို့ အရှေ့ဘက်မှ ကွေ့ပိုက်စီးဆင်းသည်။ အင်းဝမြို့အနီးတွင် ရောဝတီမြစ်ထဲ သို့စီးဝင်သည်။ ယင်းနေရာတွင် ဒုဋ္ဌဝတီ မြစ်ကို မြစ်ငယ်မြစ် ဟုခေါ်သည်။

(၃)

ကိုဗစ် ၁၉ ရောဂါသည် တစ်ကမ္ဘာလုံးကို ခြိမ်းခြောက်လာသည်။ (နောက်ဆုံးသတင်းအရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကိုဗစ် ၁၉ ရောဂါပိုးရှိသူ ၄၁ ဦး ကိုတွေ့ရှိထားသည်။ လေးဦး သေဆုံးခဲ့ပြီ။ နှစ်ဦး ပြန်လည်ကောင်းမွန်လာ သည်။)

ကိုဗစ် ၁၉ ရောဂါပိုးတွေ့ရှိသူများထဲတွင် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ ကျောက်မဲမြို့နယ်မှ အမျိုးသားတစ်ဦးလည်းပါဝင်သည်။ ၎င်းသည် လားရှိုး ပြည်နယ်ဆေးရုံကြီးတွင် ဆေးဝါးကုသမှုခံယူနေသည်။ ကျန်းမာရေးကောင်း မွန်သည်ဟုလည်း သတင်းများအရသိရသည်။

(၄)

တအာင်း(ပလောင်) တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ (TNLA= Ta'ang National Liberation Army) က ဧပြီလ၊ ၃ ရက်၊ ရက်စွဲဖြင့် ကြေညာချက်တစ်စောင် ထုတ်ပြန်သည်။ ကြေညာချက်တွင် ပွဲလမ်းသဘင်နှင့် လူစုလူဝေး မပြုလုပ်ရန်၊ ဧည့်သည်များလက်မခံရန်၊ ရပ်ဝေးနှင့်ပြည်ပမှ ပြန်လာသူများ ၁၄ ရက်နေထိုင်ရမည့် FQ (facility Quarantine) စခန်း များတွင် နေထိုင်ရန် ဟူသော အချက်လည်းပါဝင်သည်။

ကိုဗစ် ၁၉ ကို ကြိုတင်ကာကွယ်သည့် လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ များစွာ

ကြိုဆိုထောက်ခံရမည့် ကိစ္စဖြစ်သည်။ တအာင်း(ပလောင်) ဒေသတွင် FQ စခန်းမည်မျှထိရှိနေပါလဲ။ ယင်းစခန်းများတွင် မည်သည့်လိုအပ်ချက်များ ရှိနေပါလဲ။ ကျွန်တော် သိချင်မိသည်။ နမ့်ဆန်သွားဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

နမ့်ဆန်မြို့ခံ မိတ်ဆွေတစ်ဦးထံ ဆက်သွယ်မေးကြည့်မိရာ “လာလို့ ရပါတယ်” ဟု ၎င်းကဆိုသည်။ နမ့်ဆန်ရောက်တော့ ဘုန်းကြီးကျောင်း တစ်ခုမှာ တည်းသည်။ ဆရာတော်က ကောင်းမွန်စွာလက်ခံသည်။ ညနေပိုင်း မှာ ဆရာတော်က မိန့်သည်။

“ညွှန်သည် လက်မခံရဘူးလို့ ဆိုင်ရာက အမိန့်ထုတ်ထားတယ် ဒကာ။ ဘုန်းဘုန်းလည်း အခုမှ သတိရလို့”

နမ့်ဆန်မှာ တည်းခိုခန်း၊ ဟိုတယ်တွေ ပိတ်ထားပြီ။ နမ့်ဆန်မှာ အိပ်ဖို့ အခက်ကြုံမည်လား။ ဆရာတော်ပြောသည်ကလည်း အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်က လက်ခံသည်ဆိုဦးတော့၊ ပတ်ဝန်းကျင်က ရှိသေး သည်။ ကျွန်တော် တွေဝေ သွားသည်။

“ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တစ်ညတော့ တည်းလို့ရပါတယ် ဒကာ။ ဘုန်းဘုန်း ကြည့်ပြီးစီစဉ်ပါ့မယ်” ဟု ဆရာတော်က မိန့်သည်။

“တပည့်တော် နားလည်ပါတယ်ဘုရား။ တစ်ညတာ တည်းခိုခွင့် ပေးတာကိုပဲ ကျေးဇူးကြီးလှပါတယ်ဘုရား”

(၅)

တောင်ပေါ်မှ တောင်အောက်သို့ ဆင်းသည့်လမ်း။ လမ်းကျဉ်းသည်။ ဆိုင်ကယ်နှစ်စီး ရှောင်နိုင်ရုံသာရှိသည်။ တစ်ဖက်မှာ ချောက်၊ တစ်ဖက်မှာ နံရံ။

ဆိုင်ကယ်နောက်ကထိုင်ရင်း ကျွန်တော် စိတ်ပူနေသည်။ ဆိုင်ကယ် ချောက်ထဲ ကျသွားနိုင်သည်။ ချောက်ရဲ့ အောက်ခြေမှာ လက်ဖက်ပင်တွေ။

ကျွန်တော်တို့သည် နှစ်ဆန်မြို့တောင်ဘက် လေး မိုင်ခန့်အကွာရှိ ကျောက်ဖြူ ကျေးရွာကိုသွားနေခြင်းဖြစ်သည်။ လိုက်ပို့သည့် ကျွန်တော်မိတ်ဆွေက ကျောက်ဖြူမှာ ပြည်ပကပြန်လာသူတွေကို ၁၄ ရက်ထားတဲ့ FQ စခန်းရှိတယ် ဆရာဟုပြောသည်။ စခန်းကို ကျွန်တော်သွားရောက်လေ့လာချင်သည်။ စခန်းမှာ TNLA အဖွဲ့ဝင်တွေလည်းရှိနိုင်သည်။ ကိုဗစ် ၁၉ ရောဂါဖြစ်ပွားမှုမရှိစေရန် တအာင်း(ပလောင်) တိုင်းရင်းသားများအပါဝင် ဒေသခံများကို ကူညီစစ်ဆေး ပေးနေသည့် TNLA တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ ဓာတ်ပုံများကိုလိုင်းပေါ်မှာ မြင်နေရ သည်။

TNLA က AA (ARAKANARMY) ၏ ညီနောင် မဟာမိတ် အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ AA နှင့် ဆက်သွယ်သည်ဆိုကာ ကျွန်တော်တို့ သတင်းသမား တွေကို အစိုးရက ဖမ်းဆီးနေသည်။ ကျွန်တော်လည်း စိုးရိမ်နေရသည်။ သို့သော် မတတ်နိုင်။ TNLA က ကောင်းတာလုပ်လျှင် ကောင်းသည့် အကြောင်းရေးရမည်။ TNLA က ဒေသခံများကို ကျန်းမာရေး စစ်ဆေးပေး ခြင်းသည် အစိုးရကို ကူညီခြင်းပဲ မဟုတ်ပါလား။

“မတ်စောက်တယ်နော်ဆရာ၊ လမ်းလည်းကျဉ်းတယ်။ လန့်စရာကြီး ဗျ” ဟု ကျွန်တော်ပြောလိုက်သည်။

ဆိုင်ကယ်ကို သတိထားမောင်းနှင်နေသည့် မိတ်ဆွေက -

“ဒီအဆင်းပြီးရင်၊ အတက်လမ်းလာမယ်ဆရာ”

ငါးမိနစ်ခန့်မောင်းပြီး အတက်လမ်းစသည်။ ကျွန်တော် လန့်နေသည်။ လမ်း ဘယ်ဘက်ခြမ်းက ချောက်သည် ပို၍ နက်ရှိုင်းသည်။ ပြုတ်ကျလျှင် အရိုးတခြား အသားတခြား ဖြစ်သွားနိုင်သည်။

“ကျွန်တော် ဆင်းလိုက်ရမလား ဆရာ”

အသံတုန်တုန်ဖြင့် ကျွန်တော်မေးသည်။

မိတ်ဆွေက

“ရတယ်ဆရာ၊ ဒါက ကျွန်တော်လာနေကျလမ်း။ ဒီရွာမှာ ကျွန်တော်

အမျိုးတွေရှိတယ်ဆရာ။ တစ်ခါတလေ မိသားစုလိုက်တောင်လာတယ်ဆရာ။
ဇနီးနဲ့ ကလေးငယ် နှစ်ယောက်ကို ဆိုင်ကယ်ပေါ်တင်ပြီးလာတာ ဆရာ။
အေးဆေးပါ ဆရာ၊ မစိုးရိမ်ပါနဲ့”

မိတ်ဆွေ၏ စကားသံသည် နားထဲ ဝင်တစ်ချက်၊ မဝင် တစ်ချက်။
စိုးရိမ်မှုရှိသည်။ သို့အတွက် တည်ငြိမ်အောင်ကြိုးစားသည်။ လမ်းဘေးက
ချောက် နက်နက်ထဲကိုလည်း ငုံ့ကြည့်ချင်မိသည်။ ကြည့်လည်း မကြည့်ရဲ။
စိတ်အချရဆုံးအလုပ်ကို လုပ်လိုက်မိသည်။ မျက်စိမှိတ်ပြီး ဘုရားစာရွတ်နေ
လိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

(၆)

“အစစ အရာရာ အဆင်ပြေပါတယ်။ ဒီမှာက ၁၁ ယောက်လေ။
ဘုန်းကြီးတစ်ပါးလည်းပါတာပေါ့။ လူ ၁၀ ယောက်ပေါ့။ မိန်းကလေး ၈
ယောက်၊ ယောက်ျားလေး နှစ်ယောက်။ သမီးက တရုတ်ပြည်က ပြန်လာတာ။
အသက်က ၂၄ နှစ်။ မူဆယ် ဟိုဘက်၊ ရွှေလီ အကျော်လေးပေါ့။ မူဆယ်
ကနေဆို နှစ် နာရီလောက် သွားရသေးတယ်။ အဲဒီမှာအလုပ်သွားလုပ်တာ။
ဂိမ်းဆိုင်လေ။ ဗမာငွေ တစ်လ သုံးလေးသိန်းရပါတယ်။ သူတို့မောင်းထုတ်တာ
မဟုတ်ပါဘူး။ ဗမာပြည်ထဲ ပြန်လို့ မရတော့မှာ၊ တရုတ်ပြည်က ဗမာတွေ
ပြန်လာခွင့်မပေးတော့မှာကြောက်လို့ ပြန်လာတာပါ။ စခန်းရောက်တာ
တစ်ပတ် ရှိပြီလေ။ စားဖို့ သောက်ဖို့ကတော့ အိမ်ကလာပို့တယ်။ ဒီရွာက
သမီးရွာလေ။ မိဘတွေရှိတယ်။ ဒီမှာက နှာခေါင်းစည်း (MASK) တွေ
အလုံအလောက်ရှိပါတယ်။ အလျား ၆ ပေ၊ အနံ ပေ ၃၀ လောက်ရှိတဲ့
အခန်း၊ အခန်းဆိုတာက စာသင်ခုံတွေကို ကန့်ထားတာပေါ့။ အဲဒီအခန်းထဲမှာ
နေရတယ်။ တချို့က နှစ်ယောက်၊ တချို့က သုံးယောက်။ လိုအပ်တာက
တော့ လက်ဆေးဖို့ပေါ့။ ဆပ်ပြာ ဘာညာ သိပ်အဆင်မပြေဘူး။ လက်သန့်

ဆေးရည်လည်းမရှိဘူး။ လက်ဆေးဖို့ နည်းနည်းခက်နေတယ်။ ကျန်တာ အဆင်ပြေပါတယ်။ စိတ်ထဲမှာ ဘယ်လိုခံစားရလဲ ဟုတ်လား ဆရာ။ အင်း ဘယ်လို ပြောရမလဲ။ စိုးရိမ်တာပေါ့။ စိုးရိမ်စိတ်ရှိတာပေါ့။ ငါ့မှာ ကိုဗစ် ရောဂါများ ဖြစ်နေမလားလို့ စိုးရိမ်စိတ်ရှိနေတယ်။ ကျန်းမာရေးကလား။ လာတယ်လေဆရာ။ ဒီရွာက သူနာပြုဆရာမလေး လာတယ်။ တစ်ရက် နှစ်ကြိမ်လာတယ်။ အဖျားတိုင်းပေးတယ်။ ကိုယ့်အိမ်မှာနေရတာလောက်တော့ ဘယ်အဆင်ပြေမလဲ။ ဒါပေမယ့် နေသင့်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကျန်းမာရေးအတွက် ပဲလေ။ နောက် ကိုယ့်မိသားစု၊ ကိုယ့် ပတ်ဝန်းကျင်အတွက်ရောပေါ့”

ကျောက်ဖြူ ကျေးရွာ FQ စခန်းကို ကျေးရွာအလယ်တန်းကျောင်း (ခွဲ)တွင် ဖွင့်ထားသည်။ စခန်းမှာနေသည့် သမီးငယ် တစ်ယောက်ကို ကျွန်တော် မေးကြည့်နေသည်။ ကျောင်းရှေ့ ကွင်းပြင်မှာရပ်ရင်း သူ့ကို မေးကြည့်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

သူ နှင့် ကျွန်တော် အနည်းဆုံး ၈ ပေလောက်တော့ ကွာခြားနေ သည်။ သို့အတွက် အော်ပြောနေရသည်။ သူရော ကျွန်တော်ပါ နှာခေါင်း စည်းတပ်ထားသည်။ သူ့အသံသည် ရှင်းသည်။ ပြတ်သည်။ သို့သော် ယဉ်ကျေးမှုရှိသည်။ လေးစားမှုရှိသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတင်းသမားဖြစ်ကြောင်း မိတ်ဆက်ပြီး သူနားလည်အောင် ရိုရိုသေသေ လေးလေးစားစား ရှင်းပြခဲ့သည်ပဲလေ။

စခန်းတာဝန်ခံကို နှုတ်ဆက်ပြီး။ စခန်းကထွက်တော့ နေ့လယ် ၁၁ နာရီရှိပြီ။ စခန်းတာဝန်ခံသည် ကျွန်တော်သိလိုသမျှကို စိတ်ရှည် လက်ရှည် ဖြေကြားပေးသည့်အပြင် စခန်းထဲက သမီးငယ်နှင့် အင်တာဗျူးနိုင်အောင် လည်း စီစဉ်ပေးခဲ့သည်ပဲ။ ကျွန်တော်သူ့ကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောလိုက် သည်။

ကိုဗစ် ၁၉ ကာကွယ်ရေးအတွက် TNLA အဖွဲ့က နိုင်သလောက် လုပ်နေသည်။ သူတို့တာတွေ လုပ်နေသည်လဲ။ သူတို့နှင့်တွေ့ပြီး မေးမြန်းကြည့်

ချင်မိသည်။ သို့သော် TNLA အဖွဲ့က ညီအစ်ကိုများနှင့် တွေ့ခွင့်မရခဲ့ပါ။

(၇)

မိတ်ဆွေက နမ့်ဆန်မြို့ရှိ ဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာ နေ့လယ်စာကျွေးသည်။ ထမင်းဆိုင်လေးက ဆိုင်မှာ ထိုင်စားခြင်းကို ခွင့်ပြုထားဆဲ။ ထမင်းစားပြီး ပြန်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်ပြောသည်။ မိတ်ဆွေက ဧည့်ဝတ်မကျေသကဲ့သို့ဖြစ်သွားလျှင် တောင်းပန်ပါကြောင်း၊ အခြေအနေအရ ဧည့်ဝတ်မကျေသည်ကို နားလည်ပေးစေလိုကြောင်းပြောသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း နားလည်ပါကြောင်း၊ ယခုလို အချိန်မျိုးတွင် နမ့်ဆန်သို့လာရောက်ခွင့်ပေးခြင်းက အကြီးမားဆုံးဆုလာဘ်ဖြစ်ကြောင်းပြောသည်။

“လျှောက်သွားနေလို့ ကျွန်တော့်ကို အပြစ်တင်နေသူတွေရှိတယ်။ သူတို့ကို ကျွန်တော် စိတ်မဆိုးပါဘူးဗျာ။ နားလည်ပေးရမှာပေါ့။ ကျွန်တော်တို့က သတင်းသမားလေဗျာ။ အများအတွက် အလုပ်လုပ်တဲ့သူပေါ့။ သို့သော် အများစုရဲ့ ခံစားချက်၊ စိုးရိမ်မှုကိုလည်းနားလည်ပေးရမှာပေါ့။” ဟု ကျွန်တော်ပြောသည်။

နေ့လယ် ၁၂:၃၀ နာရီခန့်တွင် ထမင်းဆိုင်က ထွက်လာခဲ့သည်။ မိတ်ဆွေကို နှုတ်ဆက်၊ တည်းခိုရာဘုန်းကြီးကျောင်းသို့သွား၊ ဆရာတော်ကို ရှိခိုးကန်တော့သည်။ ပြီးနောက် ကျောပိုးအိတ်ကိုလွယ်ပြီး ဆိုင်ကယ်စီး၍ ထွက်လာခဲ့သည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းက အထွက်လမ်းပေါ်မှာ နောက်ထပ် ဒေသခံ အမျိုးသားတစ်ဦးနှင့်ဆုံသည်။ သူသည် နမ့်ဆန်မှာ လူသိများသူ။ တအာင်း(ပလောင်)တိုင်းရင်းသား။ ကျွန်တော့်စာဖတ်ပရိတ်သတ်။ နမ့်ဆန်ရောက်တိုင်း သူနှင့်ကျွန်တော် စကားပြောလေ့ရှိသည်။ နိုင်ငံရေးအကြောင်း၊ စာပေအကြောင်း။ သူက ကျွန်တော့်ကို ကိုညီဟုခေါ်လေ့ရှိပြီး၊ ကျွန်တော်က သူ့ကို ဆရာ ဟု ခေါ်သည်။

“ပြန်တော့မှာလား ကိုညီ”

သူနှင့် ကျွန်တော် မျက်နှာခြင်းဆိုင်ဆုံခြင်းဖြစ်သည်။ သူက ဆိုင်ကယ်ကိုရပ်ပြီး နှုတ်ဆက်သည်။ သူသည် MASK ကို တပ်ဆင်ထားသည်။ ကျွန်တော်က MASK မတပ်ရသေး။ ဆိုင်ကယ်ကို လမ်းဘေးသို့ ထိုးရပ်လိုက်သည်။

“ပြန်တော့မယ်ဆရာ၊ ဘာများရှိသေးလဲ ဗျ” ဟု ကျွန်တော် ပြောသည်။ သူက ဆိုင်ကယ်ကို ကျွန်တော်နှင့် အနီးဆုံးနေရာသို့ တွန်းရွေလာသည်။ အနားရောက်တော့ ဆိုင်ကယ်ကိုရပ်ပြီး ခပ်တိုးတိုးပြောသည်။

“အရေးတကြီးကိစ္စ တိုင်ပင်စရာရှိလို့ ဗျ”

(၈)

ကျွန်တော့်ဆံပင်တွေ ထောင်သွားသည် . . . ။ စိုးရိမ်စိတ်သည် ရင်ထဲမှာ တလိတ်လိတ်။ သူနှင့် ကျွန်တော်သည် လေးပေခန့် ကွာနေသည်။ သူက စကားကို တိုးတိုးညင်းညင်း ပြောသည်။ လမ်းသွားလမ်းလာများ ကြားမည်ကိုလည်း သူစိုးရိမ်ပုံရသည်။

နမ့်ဆန်မြို့နယ်ထဲက ကျေးရွာတစ်ရွာတွင် အသက်ရွယ်ကြီးရင့်နေသော အမျိုးသားတစ်ဦးနေထိုင်ကြောင်း၊ မိသားစုနှင့် နေထိုင်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ တရုတ်ပြည်က ပြန်လာသူဖြစ်ကြောင်း၊ သို့သော် ယင်း ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဖျားနေကြောင်း၊ ဆေးရုံ ဆေးခန်းသို့လည်း သွားရောက် ပြသမှုမရှိကြောင်း၊ ကိုဗစ် ၁၉ ရောဂါဖြစ်နေမည်ကို စိုးရိမ်ကြောင်း ဆရာကပြောသည်။

“ဆရာက ဘယ်လိုသိတာလဲ၊ အဲဒီ လူအကြောင်း”

“သူ့မိသားစုက ကျွန်တော်နဲ့ ရင်းနှီးတယ်လေ”

“သူ့မိသားစုက ဘာကြောင့်၊ ဖျားနေတဲ့လူကို ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း မပြတာလဲ”

“မိသားစုလေး ကွဲသွားမှာ။ ၁၄ ရက် ခွဲနေရမှာ ကြောက်တယ် တဲ့လေ”

“ဒါဆို ဆရာကရော၊ ဖျားနေတဲ့လူ ရှိတယ်ဆိုတာ သက်ဆိုင်ရာကို ဘာကြောင့် သတင်းမပို့တာလဲ”

“ကျွန်တော့်ကြောင့် သူများမိသားစုလေး ပြိုကွဲသွားမှာစိုးလို့ပါ ကိုညီ”

“ဟာ ဗျာ၊ ဆရာလုပ်တာက ပိုဆိုးနေတယ်။ မတော်တဆ အခု ဖျားနေတဲ့လူမှာ ကိုဗစ် ၁၉ ရောဂါဖြစ်နေရင် သူ့မိသားစုပါ ဒုက္ခရောက်မှာ ဗျ”

ကျွန်တော့် စိတ်ပူသွားသည်။ သို့သော် စိတ်ကိုလျှော့သည်။ စိတ် အေးအေးထားပြီး သူ့ကိုရှင်းပြသည်။ ဖတ်ထား၊ မှတ်ထားတာတွေရော၊ လက်တွေ့ ကွင်းဆင်းရင်း သိခဲ့ရသည့် အချက်အလက်တွေကိုပါ ရှင်းပြရ သည်။ အဓိကထား လုပ်ဆောင်ရမည်မှာ ဖျားနေသူကို ဆေးရုံ ဆေးခန်းတင် ပို့နိုင်ရေးဖြစ်သည်။ မိတ်ဆွေဖြစ်သူက ကျွန်တော့်စကားကို နားထောင်ပါသည်။

“ဘာဆက်လုပ်ရမလဲ” ဟုလည်း မေးသည်။

“မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကို သိတယ်မလား” ဟု ကျွန်တော်မေး သည်။

“သူ့လူတွေနဲ့ ပိုပြီး ရင်းနှီးတယ်”

“ဒါဆို သူတို့ကိုဖုန်းဆက်ဗျာ။ ဖြစ်ကြောင်းကုန်စင်ကိုပြောပြ။ လူနာကို ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းပို့နိုင်အောင် အမြန်စီစဉ်ခိုင်းဗျာ။ အချိန်ဆွဲလို့ မဖြစ်ဘူးနော်ဆရာ”

“ဟုတ်၊ ကိုညီ၊ အခုပဲ ဆက်မယ်”

သူ ကျွန်တော့်ကို ကျောခိုင်းသည်။ ခပ်လှမ်းလှမ်းတစ်နေရာကို သွားပြီး ဖုန်းပြောနေသည်။ တအာင်း(ပလောင်) လို ပြောသည်။ တစ်ခါတရံ ဗမာလိုပြောသည်။ လူနာနှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်တွေကို သူ ကျွန်တော့်ကိုလည်း သိစေချင်ပုံမရ။ ကျွန်တော် နားလည်လက်ခံပါသည်။

သူဖုန်းပြောသည်ကို ကျွန်တော်က ဥပေက္ခာပြုထားလိုက်သည်။ သူကြုံတွေ့ရသည့် ဖြစ်စဉ်မျိုးက အခြားဒေသတွေမှာလည်း ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ပြဿနာဖြစ်သည်။

တောင်ပေါ်လေက အေးမြသည်။ သို့သော် တောင်ပေါ်နေကတော့ ပူပြင်းလွန်းလှသည်။ နေမင်း၏ အပူက ကျွန်တော့်ရင်ထဲက အပူကို မမီ။

ခဏအကြာမှာ သူ ကျွန်တော့်နား ရောက်လာသည်။

“ပြောလိုက်ပြီ ကိုညီ။ ခဏနေ သူတို့သွားလိမ့်မယ်။ လူနာနဲ့ လူနာရှင်ကမေးရင် ကျွန်တော့်ဆီက သတင်းရတယ်လို့ မပြောဖို့လည်း မှာလိုက်တယ်”

လူနာနှင့် မိသားစုဝင်တွေကို ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေက အားနာစိတ်ရှိနေသေးသည်ပဲ။

“ဒီလိုလူတွေ ဘယ်လောက်တောင် ရှိနေလဲမသိဘူးနော် ဆရာ။ မကျန်းမာသူတွေရှိရင် ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းပြဖို့ ဆရာလည်း တတ်နိုင်သလောက် ပြောပေးစေလိုပါတယ်ဗျာ။ ချောင်းဆိုးတာ၊ ဖျားပြီး အပူချိန်တက်တာ၊ လည်ချောင်းနာတာ၊ အားအင်ကုန်ခမ်းတာ၊ ကိုယ်လက်နာကျင်ကိုက်ခဲတာ၊ အသက်ရှူကျပ်တာ စတဲ့ လက္ခဏာတွေက ကိုဗစ် ၁၉ လို့ သံသယဖြစ်စေနိုင်တဲ့ လက္ခဏာတွေပဲလို့ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန ထုတ်ဝေတဲ့ လက်ကမ်းစာစောင်တွေမှာ ဖော်ပြထားတယ်ဆရာ”

သူက လေးလေးစားစား နားထောင်သည်။

“ပေါ့ဆလို့ မဖြစ်ဘူးဆရာ။ အားနာလို့လည်း မဖြစ်ဘူး။ အားလုံးကံကောင်းကြပါစေ ဗျာ” ဟု ပြောပြီး ကျွန်တော်ထွက်လာခဲ့သည်။

(၉)

“မသိဘူးဗျ။ ကြားလည်း မကြားဘူး။ ကျွန်တော်တို့က အလုပ်ပဲ လုပ်နေရတာလေ၊ ဘာမှကို မသိတာ။ ရရင်တော့ ကောင်းတာပေါ့ဆရာရယ်။

ကျွန်တော်တို့လည်း အဆင်မှမပြေတာ”

နင့်ဆန်နှင့် သီပေါကြားမှာ ၁၃ မိုင်၊ ၁၃ မိုင်ဟု အမည်ပေးထားသော စခန်းများရှိသည်။ လမ်းပြင်သည့် အလုပ်သမားတွေ နေထိုင်သည့်စခန်းများ ဖြစ်သည်။ စခန်းနှင့် မနီးမဝေးမှာ လမ်းလုပ်သားတွေ လမ်းပြင်နေသည်။ ၁၃ မိုင် စခန်းအနီးမှာတော့ ကျောက်ထုတ်ရေးစခန်းတစ်ခုရှိသည်။ လမ်းညာ ဘက်က ကျောက်တောင်ကြီးများကို ဖြိုဖျက်ပြီး လမ်းခင်းကျောက်များ ထုတ်ယူ နေခြင်းဖြစ်သည်။ စက်အား၊ လူအား အသုံးပြု၍ ကျောက်ထုတ်လုပ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆိုင်ကယ်ရပ်ပြီး အလုပ်လုပ်နေသူတွေကို မေးကြည့်မိသည်။ သူတို့က ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ရောဝတီတိုင်း ကြိုခင်းမြို့နယ်တို့မှ လာရောက် အလုပ်လုပ်သည့် အမျိုးသားများဖြစ်သည်။ အစိုးရက ဆန် ၈ ပြည် အပါအဝင် ပစ္စည်းငါးမျိုးကို အခမဲ့ ပေးဝေမည့် အကြောင်းသိပါသလား ဟု ကျွန်တော် မေးကြည့်မိသည်။ အသက် ၅၀ ကျော် အရွယ်ရှိမည်ဟုထင်ရသော အမျိုးသား ကြီးတစ်ဦးက ဆန်ဝေမည့် ကိစ္စကို မသိရကြောင်းပြောသည်။

“အခြေခံလူတန်းစားတွေကို အခမဲ့ ဝေမှာဗျာ။ ဦးလေးတို့ အစ်ကို တို့ သိလား၊ ရရောရမှာလား” ဟု ကျွန်တော်က အားမလို၊ အားမရစိတ်ဖြင့် ထပ်မေးမိသည်။ အားလုံးက ခေါင်းခါသည်။

“ဦးလေးတို့ အစ်ကိုတို့ ဆန်ရအောင် ကျွန်တော်တတ်နိုင်သလောက် ကြိုးစားကြည့်မယ် ဗျာ” ဟု ပြောပြီး ဆိုင်ကယ်ကိုမောင်းထွက်လာခဲ့သည်။

၁၃ မိုင်စခန်းအနီး၊ လမ်းဘေးတဲ မှာနေထိုင်သည့် အမျိုးသမီး တစ်ဦးကို တွေ့ပြန်သည်။

သူသည် ရှမ်းတိုင်းရင်းသားဖြစ်မည်။ အသားဖြူသည်။ စကားဝဲ သည်။ ကျွန်တော်က သူ့ကိုလည်း အစိုးရကပေးမည့် ဆန်ရှစ်ပြည်အကြောင်း မေးကြည့်မိသည်။

သူ့အဖြေက စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းသည်။

“သိတယ်ရှင့်။ မြို့ကလူတွေ နဲ့ ဖုန်းပြောတယ်လေ။ ဗမာပြည်က လူတွေပဲ ရတယ်ထင်နေတာ”

ကျွန်တော် စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားသည်။

“ဒါလည်း ဗမာပြည်ပဲလေ။ အားလုံး ရရမှာပေါ့။ အစ်မတို့လည်း အခြေခံလူတန်းစားလေ။ နေဦး၊ အစ်မတို့က နမ့်ဆန်မြို့နယ်ထဲပါတော့၊ နမ့်ဆန် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းက ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေတွေကို ပြောပေးကြည့်မယ်နော်။ ရမ ရတော့ သေချာ မသိဘူးဗျ”

“ရအောင် ပြောပေးနော်၊ ကျွန်မတို့လည်း အဆင်မပြေဘူး။ ကလေးတွေလည်း ရှိတယ် ရှင့်”

“ဟုတ်ကဲ့ အစ်မ” ဟု ကျွန်တော်ပြောလိုက်သည်။ ဒီအကြောင်း ကျွန်တော်လိုင်းပေါ်တင်မည်။ နမ့်ဆန်က ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေတွေကိုလည်း ပြောမည်။

(၁၀)

နေစောင်းစမှာ လေလု(လီလု) တံတားကို ရောက်လာသည်။ လီလု တံတားထိပ် (နမ့်ဆန်ဖက်အခြမ်း)မှာ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေကြီး ဦးကျွန်ကျောင်း၏ စားသောက်ဆိုင်လေးရှိသည်။ မနေ့က နမ့်ဆန်သွားတော့ ကျွန်တော် သူ့ဆိုင်မှာဝင်နားသည်။ ကော်ဖီသောက်သည်။ သူက ကော်ဖီဖိုးပင်မယူ။ လေလု တံတားပေါ်မှာ ဓာတ်ပုံရိုက်သည်။ လေလုတံတားနားမှာ ဗြူးအုတ် ရိုက်သည့် ကလေးမလေးတစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို ဓါတ်ပုံရိုက်ပေးသည်။

“သုံး လေးရက် ကြာမယ်ဆို”

ကော်ဖီသောက်နေသည့် စားပွဲမှာလာထိုင်ရင်း ဦးကျွန်ကျောင်းက မေးသည်။

“အိမ်ရှင်တွေ အားနာလို့ ချက်ခြင်းပြန်လာတာ။ ရောဂါကြောက်

တယ်လေဗျာ”

“ကျွန်တော့်ဆိုင်မှာ အိပ်ပါလား၊ ဒီည။ ပတ်ဝန်းကျင်ရှုခင်းတွေ လေ့လာသွားပေါ့”

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဦးကျွန်ကျောင်းရယ်၊ ဒီ ကိုဗစ်ရောဂါကြီး ပျောက်သွားမှပဲ အေးအေးဆေးဆေးလာလည်ပါ့မယ်”

ကျွန်တော်တို့ စကားကောင်းနေစဉ် ကလေးမ တစ်ယောက်က ဦးကျွန်ကျောင်း ဆိုင်ထဲက ထွက်လာသည်။ ဆိုင်ကယ်တွန်း၍ ထွက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

“ညဉ့်ဆိုင်ကယ် မကောင်းဘူးထင်တယ်၊ ငါ့ဆိုင်ကယ်ယူသွားလေ။ လမ်းမှာပျက်နေလို့ သီပေါ မရောက်ဘဲနေဦးမယ်”

ဆိုင်ကယ်တွန်းနေသောကလေးမကို ဦးကျွန်ကျောင်းက လှမ်းပြော သည်။

“ဦးလေး ဆိုင်ကယ်က သမီးဆိုင်ကယ်ထက် ပိုစုတ်တယ်။ ရတယ်။ သမီးဆိုင်ကယ်ပဲ ယူသွားမယ်”

ပြောပြီး ကလေးမက ဆိုင်ကယ်စီး၍ ထွက်သွားသည်။ သီပေါဘက် ကို သွားခြင်းဖြစ်သည်။

ဦးကျောင်းကျန်၏ နှမလား၊ တူမလား။ သီပေါသည် သူသွားနေကျ ခရီးဖြစ်မည်။ လမ်းခရီးကတော့ စိတ်ချရသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရှမ်းပြည် နယ်မြောက်ပိုင်းမှာ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေများသည်။ သို့သော် ဘယ် လက်နက် ကိုင်အဖွဲ့ကမှ လမ်းသွား၊ လမ်းလာ အမျိုးသမီးငယ်များကို တမင်တကာ နှောက်ယှက်ခြင်းမရှိ။

လေလုတံတားနှင့် သီပေါသည် ၂၈ မိုင် ကွာဝေးသည်။ လမ်းကျဉ်း သည်၊ လူပြတ်သည်။ သို့ပေမယ့် သွားနေကျသူများအဖို့ ဤခရီးသည် ချောမွေ့ သောခရီး။ ကလေးမသည် သီပေါနှင့် လေလုတံတားကို အိမ်ဦးနှင့် ကြမ်းပြင်ကဲ့ သို့ သွားလာနေသူဖြစ်မည်။

အလင်းရောင်ရှိတုန်း ကျွန်တော်လည်း ခရီးဆက်ရမည်။ ဦးကျွန်
ကျောင်းကို နှုတ်ဆက်ပြီး ထွက်လာခဲ့သည်။

(၁၁)

ကျွန်တော်ကပဲ ဆိုင်ကယ် အမောင်းကြမ်း၍လား။ ဦးကျွန်ကျောင်း
ဆိုင်ထဲက ထွက်လာသည့် ကလေးမကပဲ ဆိုင်ကယ်စီးတာ နှေး၍လားမသိ။
၁၀ မိနစ်လောက် မောင်းပြီးနောက် ကောင်မလေးကို ကျွန်တော်မိလာသည်။
လမ်းကျဉ်းကျဉ်းမှာ မျက်နှာခြင်းဆိုင်ကလာသည့် ကုန်တင်ကားသုံးစင်းကို
လည်း ရှောင်ရသေးသည်။

“သမီး ဖြည်းဖြည်းမောင်းနော်”

လမ်းဘယ်ဘက်ခြမ်းကနေ ကောင်မလေး ဆိုင်ကယ်ကို ကျော်လိုက်
သည်။ ဆိုင်ကယ်ဦးထုပ် ရှေ့မှန်ကာဘာကို တင်လိုက်၏။ သူ့ဆိုင်ကယ်နှင့်
အနီးဆုံးသို့ကပ်သွားပြီး (ဆိုင်ကယ်မောင်းရင်း) ကျွန်တော်ပြောလိုက်သည်။
ကောင်မလေးက ဆိုင်ကယ်ကို ဂရုတစိုက်မောင်းရင်း “ဟုတ်ကဲ့ ရှင့်” ဟု
ပြုံး၍ ဆိုသည်။

သူ့ပါးပြင်သည် သနပ်ခါးတို့ ထုံမွမ်းထားသည်။ သနပ်ခါးရနံ့သည်
နှမ်းလျှနေသော ကျွန်တော့်စိတ် အစဉ်ကို ကြည်နူးချမ်းမြေ့စေသည်။ သူ့
အပြုံးသည် တောင်တန်းတွေကိုပင် အေးမြစေနိုင်သော အပြုံးမျိုးဖြစ်သည်။
ဂျင်း ဘောင်းဘီအပြာကို ဝတ်ထားသည်။ အင်းကီအဖြူ လက်ရှည်ကို
လုံလုံခြုံခြုံ သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဝတ်ထား၏။ ဆိုင်ကယ် ဦးထုပ်မပါ။ MASK
မတပ်။ ဆံပင်ရှည်ရှည်တွေကို စုချည်ထားသည်။ ဆိုင်ကယ်စီးနေသော်လည်း
ဆံနွယ်တွေ လွှင့်ပုံ့နေတာမျိုးမရှိ။ သူ့ဆိုင်ကယ်ကိုကျော်ပြီး အရှိန်တင်လိုက်
၏။

ဆိုင်ကယ်စီးနေရင်း အတွေးတစ်ခုဝင်လာသည်။ ဆိုင်ကယ်ကို အရှိန်

လျှော့လိုက်သည်။ ကလေးမ ဆိုင်ကယ်က ကျွန်တော့်ကို မိလာသည်။ ဆိုင်ကယ်စီးနေရင်း ဘယ်ဘက်လက်ကို လွှတ်လိုက်သည်။ ကျော်တက်ဖို့ ကျွန်တော်က ကလေးမကို လက်ဖြင့် အချက်ပြလိုက်၏။ ကလေးမ ဆိုင်ကယ် က ကျွန်တော့်ကိုကျော်သွားသည်။ ကျွန်တော် သူ့နောက်က ကပ်ပြီး လိုက်လာခဲ့ သည်။

(၁၂)

လမ်းပေါ်မှာ သူနှင့် ကျွန်တော် နှစ်ယောက်တည်း။ လူပြတ်သည်။ ယာဉ်တွေ မလာ။ သူ့ဆိုင်ကယ် လမ်းမှာ တစ်ခုခု ဖြစ်မည်ကို ကျွန်တော်က စိုးရိမ်သည်။ သည့်အတွက် သူ့နောက်က ကပ်လိုက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့် စိတ်ထဲမှာတော့ သူသည် ကျွန်တော့် သမီးအရင်း။

သူနှင့်ကျွန်တော်သည် ယခုမှ တွေ့ဖူးသည်။ စကားပင် မပြောဖူး။ ကျွန်တော်သည် ဦးကျန်းကျောင်းမိတ်ဆွေဖြစ်ကြောင်း ကလေးမ သိမည်ဟု ထင်သည်။ သို့သော် သူနှင့် ကျွန်တော်က ပီဘီသူစိမ်းတွေ။

လူပြတ်သည့် လမ်းပေါ်မှာ ကျွန်တော် သူ့နောက်က ကပ်ပြီးလိုက် နေသည်။ ကျွန်တော် လူဆိုးဖြစ်မည်လား။ သူ့အပေါ် မရိုးမသား လုပ်မည်လား ဟုလည်း ကလေးမက တွေးကောင်း၊ တွေးနိုင်သည်။ ထိုသို့ တွေးမိလျှင် သူ ဆိုင်ကယ်ကို ရပ်မည်။ ပြီးလျှင် ကျွန်တော့်ကို တစ်ခုခုပြောမည်။ ယင်းသို့ ပြောလျှင် ကျွန်တော်က လိုက်နာဖို့ အဆင်သင့်ရှိသည်။ သူ မနှစ်သက်လျှင် ကျွန်တော်က သူ့နောက်က လိုက်စရာ အကြောင်းမရှိ။ ကျွန်တော်ကလည်း ကိုယ့်သိက္ခာနှင့် ကိုယ်ပဲလေ။

ကလေးမက ကျွန်တော့် စေတနာကို အရောင်ဆိုးကောင်း ဆိုးနိုင် သည်။ ယင်းသို့ အရောင်ဆိုးခံရလျှင် ကျွန်တော် သည်းခံမည်ဟု ဆုံးဖြတ် ထားသည်။

(၁၃)

ဆိုင်ကယ် နှစ်စင်းလမ်းပေါ်မှာ ပုံမှန် မောင်းနှင်သည်။ ကလေးမသည် တစ်ချက်တစ်ချက် ဆိုင်ကယ် အရှိန်ကို လျှော့သည်။ သူ ဆိုင်ကယ် အရှိန်လျှော့လျှင် ကျွန်တော် စိုးရိမ်စိတ်ဝင်လာလေ့ရှိသည်။ ရပ်ပြီး တစ်ခုခု ပြောဖို့ စီစဉ်သည်ဟု ကျွန်တော်ထင်သည်။

သူ ဘာပဲပြောပြော သည်းခံဖို့ ကျွန်တော်ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ သို့သော် ကျွန်တော့်ဘုရားသိက္ခာကို ထိခိုက်စေသည့် စကားများ လွန်လွန်ကျူးကျူး ပြောလာလျှင် ကျွန်တော် သည်းခံနိုင်စွမ်းရှိပါမည်လား။

ကလေးမသည် ဆိုင်ကယ်ကို မကြာခဏ အရှိန်လျှော့သည်။ သို့သော် မရပ်။

(၁၄)

ပန်လုံ လမ်းဆုံကိုကျော်လာသည်။ ညာဘက်လမ်းအတိုင်း နောက်ထပ် ၁၈ မိုင်မောင်းလျှင် သီပေါရောက်မည်။ ပန်လုံ-သီပေါကြားတွင် ရွာစဉ် မပြတ်။ လူ၊ ယဉ် အသွားအလာ မပြတ်။ ကလေးမ ဆိုင်ကယ်ကို ကျော်၍ မောင်းသွားရမည်လားဟု ကျွန်တော် စဉ်းစားမိသည်။ လူပြတ်သည့် လမ်းမှာတောင် သူ့ကို ကျွန်တော် စောင့်ရှောက်ပေးခဲ့သည်။ သူလည်း နားလည်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်ထင်သည်။

ကလေးမ နောက်ကလိုက်ရင်း ဆိုင်ကယ်ကို ဖြည်းညင်းစွာ မောင်းနှင်လာခဲ့သည်။ အတွေးထဲမှာတော့ ကိုဗစ် ၁၉ အကြောင်း၊ ရခိုင်စစ်ပွဲအကြောင်း၊ ကိုဗစ် ၁၉ ကြောင့် အခက်ကြုံနေရရှာသည့် အမေရိကန်ပြည်သူတွေ အကြောင်း။

(၁၅)

မိုးတေ တံတားအဆင်း။

လမ်းသည် ဘယ်ဘက်ကို ကွေ့ဆင်းသွားသည်။ ခိုင်နာကား တစ်စင်း တက်လာသည်။ ကားသည် ကွေ့သည်၊ တက်သည်။ ကလေးမသည် အဆင်း လမ်းထိပ်မှာ ဆိုင်ကယ်ကိုရပ်သည်။ လမ်းဘေးချ၍ ရပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်လည်း ကလေးမနောက်နားက ကပ်၍ ဆိုင်ကယ်ကို လမ်းဘေးမှာ ရပ်လိုက်၏။

ကားကျော်သွားသည်။ ကလေးမသည် ဆိုင်ကယ်ကိုချက်ခြင်း မမောင်း။ ကျွန်တော့်ကို လှည့်ကြည့်သည်။ မနှစ်မြို့သော အကြည့်ဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။ ခဏအကြာမှာ နှစ်ဦးစလုံး အဆင်းလမ်းအတိုင်း မိုးတေတံတားဆီ ဦးတည်မောင်းလာခဲ့ကြသည်။ မိုးတေ တံတား၏ ဒီဘက်ခြမ်းသည် နမ္မတူ မြို့နယ်။ ဟိုဘက်ခြမ်းသည် သီပေါမြို့နယ်။ မိုးတေတံတား ကျော်လျှင်၊ မိုးတေရွာ။ မိုးတေရွာနှင့် သီပေါသည် ၁၀ မိုင်ခန့်ရှိမည်ဟု ကျွန်တော်ထင်သည်။

မိုးတေ တံတားပေါ်ကိုဖြတ်ပြီ။ တံတား အလယ်မှာ ကလေးမက ဆိုင်ကယ်ကိုရပ်သည်။ တံတား ညာဘက်ခြမ်းနေရာတွင်ကပ်၍ ရပ်ခြင်းဖြစ် သည်။

ဆိုင်ကယ်ရပ်ပြီး ကျွန်တော့်ကို လှည့်ကြည့်သည်။ ကျွန်တော် စိတ်ပူသွားသည်။ ကျွန်တော့်ကို နင်ပဲ ငဆ ပြောတော့မည်လား။

သာယာရွှင်ပျူမှု မရှိသော မျက်နှာဖြင့်ကြည့်ပြီး သူ ကျွန်တော့်ကို ပြောသည်။

(၁၆)

“အစ်ကိုကြီး သမီးဆိုင်ကယ် ရှေ့ဘီးပေါက်သွားပြီ”

မိုးတေရွာရောက်ခါနီးမှာ ဘီးပေါက်၍ တော်သေးသည်။ ရွာထဲမှာ ဆိုင်ကယ်ပြင်ဆိုင်တွေရှိမည်။

“ရော့ သမီး၊ မင်း ကိုယ့်ဆိုင်ကယ်စီး၊ ကိုယ်က မင်းဆိုင်ကယ်ကို တွန်းမယ်” ဟု ပြောဖို့ ကျွန်တော်စိတ်ကူးလိုက်သည်။

“ဆိုင်ကယ် ပြင်ဆိုင်ရောက်တဲ့အထိ ထိန်းပြီးမောင်းသွားလိုက်မယ်” ဟုပြောပြီး သူက ဆိုင်ကယ်ကိုထိန်းပြီး မောင်းသွားသည်။

မိုးတေရွာ အထွက်မှာ ဆိုင်ကယ်ပြင်ဆိုင်လေးတစ်ခုကိုတွေ့သည်။ ဆိုင်ကယ်ဆိုင်ထဲဝင်လိုက်သည်။ ကျွန်တော်လည်း သူ့နောက်ကလိုက်ဝင်သည်။

“မောင်လေး၊ ကျွတ်လဲမယ်နော်” ဆိုင်က ကောင်လေးတစ်ယောက် ကို သူပြောသည်။ “ဆိုင်ကယ်က ကျွတ် မကောင်းတော့တာပါပဲ” ဟု ကျွန်တော်တွေ့မိသည်။ “ဘယ်လောက်တန်လဲ အမ၊ သုံးထောင်ရှိတယ်။ လေးထောင်ရှိတယ်” ဟု ကောင်လေးကပြောသည်။

“လေးထောင်တန် လဲပေးလိုက်တော့” ဟု သူပြောသည်။ ကောင်လေးက သူ့ဆိုင်ကယ်ကို တွန်းယူသွားသည်။ ဆိုင်ဝင်းထဲကနေရာ လွတ်တစ်ခုမှာ ကျွန်တော့်ဆိုင်ကယ်ကို ရပ်လိုက်သည်။ သူ့ကျွန်တော်နား ကပ်လာသည်။

“အစ်ကိုကြီးကို ဦးကျန်ကျောင်းဆိုင်မှာကတည်းက တွေ့တယ်။ လမ်းမှာ ညီမကို ကူညီတဲ့အတွက်လည်း ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ရှင်။ မနေ့ကလည်း ကိုကြီးကို ညီမက တံတားပေါ်မှာ ဓာတ်ပုံရိုက်ပေးတယ်လေ”

“အိုး၊ ဓာတ်ပုံရိုက်ပေးတာ ညည်းလား။ ရုတ်တရက်ဆိုတော့ ကိုယ် က မမှတ်မိဘူးရယ်”

သူပြုံးသည်။ အပြုံးကြောင့် သူ့အလှက ပို၍ ပေါ်လွင်လာသည်။

“အစ်ကိုကြီး ဒီနားမှာကော်ဖီဆိုင်ရှိတယ်။ လာ ညီမ ကော်ဖီတိုက် မယ်” ပြောပြီး သူက ကော်ဖီဆိုင်ရှိရာကို ဦးတည်လျှောက်သည်။

“အစ်မ ခဏလေး၊ ဆိုင်ကယ်က တာယာပါလဲရမှာ၊ တာယာ

ကွဲနေတယ်” ဆိုင်ဝန်ထမ်းကောင်လေး ထွက်လာပြီး ပြောသည်။ ကလေးမ မျက်နှာပျက်သွားသည်ကို ကျွန်တော်သတိပြုမိသည်။ တာယာက ဘယ်လောက် လဲဟု သူမေးသည်။

“တစ်သောင်း နှစ်ထောင် အမ၊ ကျွတ်ရော တာယာရောလဲမှ အဆင်ပြေမှာ။ နောက် ဘရိတ်လည်း မကောင်းဘူး။ ဘရိတ်ရှူး လဲရမယ်၊ ဘရိတ်ရှူး လဲမယ်ဆို နှစ်ထောင့်ငါးရာလောက် ကျမယ်”

ကလေးမ က ချက်ခြင်း အဖြေမပေး။ မျက်လုံးလေး ကလှယ် ကလှယ်ဖြင့် ဟိုကြည့်၊ သည်ကြည့် လုပ်နေသည်။ ပါးပြင်ပေါ်က အပြုံး တွေလည်းပျောက်ကွယ်သွားပြီ။ ခေါင်းကုတ်သည်။ စဉ်းစားနေဟန်တူသည်။

“ဟေ့... သမီး။ လဲလိုက်။ ဘာမှမထူးဘူး။ နောင်လည်း လဲရမယ့် အတူတူ၊ လဲ လိုက်တော့။ ပိုက်ဆံ မလောက်ရင်၊ အစ်ကိုကြီး ချေးပေးမယ်၊ လဲလိုက်”

သူ ကျွန်တော့်ကိုကြည့်သည်။ အားနာလွန်းသော အကြည့်။

“လဲလိုက် ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ ကိုယ့်မှာ ပိုက်ဆံပါတယ်” ဟု ကျွန်တော် ထပ်ပြောသည်။ သူက ကောင်လေးဘက်လှည့်ပြီး “အားလုံး လဲမယ် မောင်လေး” ဟု ပြောလိုက်၏။

(၁၇)

“လေလုတံတား ဘေးနားမှာ အုတ်ရိုက်တယ်။ ဗြဲနိုးအုတ်ပေါ့။ နေတော့ ဦးကျန်ကျောင်းတို့ မိသားစုနဲ့နေတယ်။ သီပေါမှာလည်း အိမ်ရှိတယ်။ အမေထားခဲ့ပေးတဲ့ အိမ်လေး။ အိမ်ပိုင်လေးပေါ့။ ညီမတို့က ဗမာ။ မောင်နှမ လေးယောက် အစ်ကိုတစ်ယောက်၊ အစ်မ တစ်ယောက်။ သူတို့ နှစ်ယောက် မန္တလေးမှာ အိမ်ထောင်ကျတယ်။ ညီမအောက်မှာ ညီမလေးတစ်ယောက်ရှိ သေးတယ်။ အခု သီပေါအိမ် ခဏပြန်မလို့။ အုတ်ရိုက်တာက တစ်ရက်ကို

ပိုက်ဆံ ခြောက်ထောင်၊ ခုနှစ်ထောင်လောက်တော့ရတယ်။ စက်က နှစ်ယောက် ရိုက်ရတဲ့ စက်မို့လို့ တစ်ယောက်တည်း ရိုက်လို့ရတဲ့စက်ဆိုရင် တစ်ရက်ကို တစ်သောင်းလောက်ရတယ်။ အုတ်ရိုက်ရတဲ့ဝင်ငွေက မိသားစု စားလောက်ပါ တယ်။ မိသားစု သုံးယောက်ရှိတယ်။ ညီမပါဆို။ လေးယောက်။ သမီးက ငါးတန်း၊ သားက ငါးနှစ် ကေဂျီ၊ ညီမလေးက ၁၀ တန်း၊ ဒီနှစ် မဖြေလိုက် ရဘူး။ အဆင်မပြေလို့ ကျောင်းထုတ်ထားရတာ ညီမလေးကို။ လာမယ့် နှစ်ကျောင်းဖွင့်ရာသီမှာ ပြန်ထားမယ်လေ။

ယောက်ျားလား၊ ကွဲသွားပြီ အစ်ကိုကြီးရဲ့။ ငါးနှစ်လောက်ရှိပြီ။ သီပေါမှာပဲ။ ဘာလို့ ကွဲသွားလဲဆိုတော့ သူက အရက်သောက်တယ်လေ။ အလုပ် မလုပ်ဘူး။ ညီမကိုလည်း နှိပ်စက်တယ်။ ညီမတို့ အိမ်ထောင်ကျတော့ အမေတို့အိမ်နားမှာပဲ ငှားနေတယ်။ ယောက်ျားက ညီမကို နှိပ်စက်တာ မျိုးလုပ်တော့ အမေက စိတ်ဆင်းရဲရတာပေါ့။ တစ်ရက် ညီမတို့လင်မယား ရန်ဖြစ်တော့ အမေက ညီမကိုလာခေါ်တယ်။ အမေမှာ သွေးတိုးနဲ့ နှလုံးရောဂါ တွေရှိတယ်။ ညီမကို လာခေါ်ရင်း လမ်းမှာ မူးလဲတယ်လေ။ ဆေးရုံရောက် တော့ ဆုံးတာပဲ။ ယောက်ျားကိုလည်း အရမ်းစိတ်နာသွားတယ်။ အဲဒါနဲ့ ကွဲ လိုက်တာ။ ညီမက ငါးတန်းထိ ကျောင်းနေဖူးတယ်။

အသက်လား ၂၈ နှစ်။ နောက်အိမ်ထောင်ပြုဖို့တော့ မစဉ်းစားတော့ ပါဘူး။ သားသမီးတွေရှိတယ်လေ။ အခုလိုလေးပဲ ကောင်းပါတယ်။ အုတ်ရိုက် တာလား၊ ပင်ပန်းတာပေါ့ အစ်ကိုကြီးရဲ့။ ဒါပေမယ့် မတတ်နိုင်ဘူးလေ။ အလုပ်မှ မရှိတာ။ သီပေါမှာ အလုပ်မကောင်းလို့ လေလုတ်တားမှာ သွားလုပ် ရတာပေါ့။

ဦးကျန်ကျောင်းတို့က အလုပ်ရှင်လေ။ စိတ်ရင်းကောင်းကြတယ်။ သူတို့မိသားစုအားလုံး။ ညီမကိုလည်း သူတို့ သားသမီးလို သဘောထားပါ တယ်။ အုတ်ရိုက်တော့ အရိပ်ထဲပဲ။ ရိုက်ပြီး အုတ်တွေ နေလှန်းရင်တော့ နေပူထဲ ထွက်ရတာပေါ့။ လုပ်နိုင်ပါတယ်။

အရင်တုန်းကလား။ ရန်ကုန် ဆင်း၊ ငပိ၊ ငခြောက်၊ ပုဇွန်ခြောက်တွေ ဝယ်။ သီပေါမှာပြန်ရောင်း၊ အကြွေးပေါ့။ နောက်တော့ အကြွေးယူသူတွေ အကြွေးမပေးနိုင်လို့ ညီမလည်း အရင်းပြုတ်တာပေါ့။ အစုံပါပဲ၊ အလုပ် ကတော့။ သမ္မာအာဇီဝ အကုန်လုပ်တယ်။ အခုတော့ အုတ်ရိုက်နေတယ်။ မိုးတွင်းဆိုရင်တော့ အလုပ်ဘယ်ဖြစ်မလဲ။ တခြားကြိုရာလုပ်ရမှာပေါ့။ အခု ဖြစ်တဲ့ရောဂါလား။ သိတယ်လေ။ ဝူဟန် မလား။ တရုတ်က စဖြစ်တာ။ လူတွေ အများကြီးသေတယ်လေ။

နာခေါင်းစည်းလား။ မတပ်ပါဘူး အစ်ကိုကြီးရယ်။ မွန်တယ်လေ။ သေခါမှ သေရော။ ဘယ်တတ်နိုင်မလဲ။ အလုပ် မလုပ်ရင် ဘယ်သူတွေ ကျွေးမလဲ။ ဆန်ရှစ်ပြည် ရတယ်ဆိုတာ ဦးကျန်ကျောင်းတို့ပြောလို့သိရတယ်။ ညီမတို့ရော ရမလား။ မသိဘူးလေ။ အိမ်မှာကျန်ခဲ့တဲ့ ညီမလေးတော့ ဘာမှ မပြောဘူးရယ်။ အိမ်ရောက်မှ ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သွားမေးကြည့်လိုက် ဦးမယ်။

ရောဂါက သိပ်မဆိုးဘူးလို့ထင်တယ်။ ညီမတို့ မြန်မာပြည်မှာတော့ သိပ်မဖြစ်ဘူးမဟုတ်လား။ ဖြစ်လည်း မတတ်နိုင်ဘူး။ ထမင်းစားဖို့မှ မရှိတာ။ အလုပ်တော့လုပ်ရမှာပဲလေ”

မှာထားသော ကော်ဖီ နှစ်ခွက်က အပူရှိန်လျော့ပြီ။ သူနှင့် ကျွန်တော် စားပွဲတစ်ခုထဲမှာထိုင်ရင်း စကားပြောနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ နှစ်ယောက် အကွာ အဝေးက သုံးပေတော့မရှိ။ သမီး အရွယ်ဟု ကျွန်တော်က ထင်ထားခဲ့သည်။ တကယ်တော့ နှမ အရွယ်။

ဘေးကစားပွဲဝိုင်းမှာလည်း လူငယ် သုံးဦး။ ဘီယာသောက်နေကြ ခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး စနောက်နေသည်။ သူတို့လည်း တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် သုံးပေ အကွာမှာ ရှိကြသည်တော့ မဟုတ်။

ကလေးမက စကားကို တည်တည် တံ့တံ့ပြောသည်။ တစ်ခါတလေ မာန်ပါသည်။ တစ်ခါတရံ လွမ်းဆွတ်မှု၊ တစ်ခါတရံ သတိရမှုတွေက သူ့

စကားသံတွေထဲ ကပ်ငြိလာသည်ကို မြင်ရသည်။

အိမ်ထောင်ရေးပြိုကွဲခဲ့သူ။ သို့သော် သူက သူ့အသိုက်အမြွှာကိုတော့ ခက်ခက်ခဲခဲ တည်ဆောက်နေဆဲ။ သူ့မှာ မျှော်လင့်ချက်တွေရှိသည်။ အားတွေ၊ မာန်တွေရှိသည်။

သူသည် အကြွေပန်း။ သို့သော် မွေးမြူဆဲ၊ လှပဆဲ၊ ဆူးခက်ကြားက ပန်းနှင်းဆီ။

(၁၈)

ကော်ဖီဖိုးကို သူရှင်းသည်။ ကျွန်တော်က လက်မခံ။ “အင်တာဗျူးဖြေပေးလို့ ကော်ဖီတိုက်တာ” ဟု ကျွန်တော်ပြောသည်။ သူပြုံးသည်။ လှပသော၊ သစ်လွင်သော၊ မြင်ရသူကို ခွန်အားဖြစ်စေသော အပြုံး။ ပါးပြင်က သနပ်ခါးတို့ ပျယ်လွင့်စပြုပြီ။ ဝိုးတဝါး၊ ကြိုးကြားသနပ်ခါး အဆင်း၊ အကြားလေးတွေကြောင့် သူသည်ပို၍ပင် လှပနေသည်။

ကော်ဖီဖိုးရှင်းပြီး ကျွန်တော်က သူ့ကို ပိုက်ဆံထုတ်ပေးသည်။ ဆိုင်ကယ်ပြင်စရိတ်၏ တစ်ဝက်ကျော်ကျော်ရှိသည့် ငွေကြေး ပမာဏ။ ကျွန်တော် စုဆောင်းထားသည့် စာမူခလေးဖြစ်သည်။

သူ ငြင်းသည်။
“ရတယ်ရှင့်၊ ပါ ပါတယ်”

အားနာ၍ ငြင်းမှန်း ကျွန်တော်သိသည်။ မျက်နှာတော့ မကောင်း။ သူ ဘာတွေ တွေးနေမည်လဲ။

“သမီး၊ ဒါ အစ်ကိုကြီးက မင်းကိုချေးတာနော်။ ပေးတာ မဟုတ်ဘူး။ နောက်ပြီး ဘာမျှော်လင့်ချက်နဲ့မှ ချေးတာ မဟုတ်ဘူး။ မထင်မှတ်ဘဲ ချေးဖြစ်သွားတာ။ သမီးသိပါတယ်။ ယူပါ။ နောက် အဆင်ပြေတော့ ပြန်ပေး။ ဟုတ်ပြီလား။ အတိုးပါပေးရမှာနော်။ အတိုး များများပေးရမယ်”

သူ စိတ်ပျော်အောင် ကျွန်တော်က စသည်။ သူက မဝံ့ မရဲ ဖြစ်နေဆဲ။

“ပါတယ်... ရှင့်” ဟု ဆိုပြန်သည်။

“အတိုးလိုချင်လို့ ချေးတာ ဟော့၊ နောက်တစ်ပတ်လောက်ဆို လေလု တံတားပြန်လာပြီး အကြွေးတောင်းမယ်” ကျွန်တော် ခပ်ရွှင်ရွှင်ပြောသည်။ သူစိတ်ပြောင်းသွားသည်။

“ဒါဆို တကယ် ပြန်လာယူနော်” ဟုပြောသည်။

ကျွန်တော်က လေလုတံတားသို့ သွားရန် အကြောင်းမရှိတော့ပါ။

“အိုး၊ လာယူမှာပေါ့၊ ဦးကျန်ကျောင်းဆီ လာရင်းနဲ့ လာယူမယ်၊

စိတ်ချ”

ကျွန်တော်ပေးသော ငွေကို သူ လှမ်းယူသည်။

အကြွေပန်းလေး ခပ်ယဲ့ယဲ့ ပြုံးသည်။ သူ့ အပြုံးက ကျွန်တော့်

ရင်ကို အေးမြစေသည်။

(၁၉)

ကိုဗစ် ၁၉ ကြောင့် တစ်ကမ္ဘာလုံး ဒုက္ခရောက်ရသည်။ အခြေခံ လူတန်းစားတွေလည်း ဒုက္ခရောက်ရသည်။ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က စစ်ပွဲတွေရပ်ပြီး ကိုဗစ် ၁၉ ကို ဝိုင်းဝန်းကာကွယ်ကြဖို့ပြောသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ တွင် အခြေစိုက်သည့် ပြည်ပသံရုံးများကလည်း စစ်ပွဲတွေရပ်ပြီး ကိုဗစ် ၁၉ ရောဂါကို လက်တွဲကာကွယ်ကြဖို့ ကြေညာချက်ထုတ်သည်။ သို့သော် ရခိုင်မှာ တော့ စစ်ပွဲတွေက ပြင်းထန်ဆဲ၊ အပြစ်မဲ့ပြည်သူတွေလည်း သေဆုံးနေဆဲ။

ကျွန်တော်တို့ ရှမ်းမြောက်မှာတော့ စစ်ပွဲတွေ ရပ်တန့်နေသည်။ အစိမ်း (SSPP = Shan State Progress Party)၊ အကြား (RCSS = Restoration Council of Shan State) အဖွဲ့တွေက သေနတ်ချပြီး

ပြည်သူတွေ ကိုဗစ်-၁၉ ဘေးမှ ကင်းဝေးစေရန် ပိုင်းဝန်းကူညီပေးနေသည်ကို ကြည်နူးစွာ မြင်တွေ့နေရသည်။

TNLA က AA ၏ ညီနောင်အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ရခိုင်မှာ စစ်ပွဲတွေ ပြင်းထန်နေသည်။ AA ကို အစိုးရကတိုက်လျှင် သူ့ညီနောင် နှစ်ဖွဲ့ဖြစ်သော TNLA နှင့် MNDA (ကိုးကန့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ = Myanmar National Democratic Alliance Army) တို့ကလည်း အစိုးရကို ပြန်တိုက်တာမျိုးရှိသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် တိုက်ပွဲ ဖော်၍ တိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုဗစ် ၁၉ အကျပ်အတည်းရှိနေချိန်၊ ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းမှာ တိုက်ပွဲတွေဖြစ်လာမည်ကို ကျွန်တော်စိုးရိမ်မိသည်။

သို့သော် TNLA ကလည်း သေနတ်ဘေးချိုပြီး၊ အပူချိန်တိုင်း ကရိယာကို ကောက်ကိုင်ပါသည်။ ပြည်သူတွေကို လက်ဆေးနည်း သင်ကြား ပြသပေးနေသည်။ TNLA သည် လက်ရှိမှာတော့ အစိုးရကို မတိုက်။ ကိုဗစ် ၁၉ ကို တိုက်ပြီ။ ကျွန်တော်က ဒီစစ်ပွဲမှာတော့ TNLA ဘက်က ရှိသည်။ လိုအပ်လျှင် သူတို့ကို ကူညီမည်။

အစိုးရကလည်း ကိုဗစ် ၁၉ ရန်ကို ခုခံကာကွယ်နေရသည်။ အခက် အခဲတွေက ဒုနှင့်ဒေ။ ကျွန်တော်က သတင်းသမား။ သို့အတွက် လမ်းပေါ် ထွက်ရသည်။ အောက်ခြေက အခက်အခဲတွေ၊ အကျပ်အတည်းတွေ၊ အဆင်မ ပြေမှုတွေ၊ ထိတ်လန့်မှုတွေကို မြင်တွေ့၊ ကြားသိရသည်။ ဒါက ပြဿနာ မဟုတ်။ အမေရိကန်လို နိုင်ငံမျိုးမှာလည်း အခက်အခဲတွေရှိသည်။ ပြည်သူတွေ စိုးရိမ်ထိတ်လန့်မှုရှိသည်။

(၂၀)

“တိ . . . တိ”

ဆိုင်ကယ် တစ်စီးက ဟွန်းတီးပြီး ကျွန်တော်တို့ကို ကျော်သွားသည်။

ကျွန်တော်သည် ဆိုင်ကယ်စီးရင်း ကိုဗစ် ၁၉ အကြောင်း စဉ်းစားနေမိခြင်း ဖြစ်သည်။

ဟွန်းသံကြောင့် အတွေးတို့ ရပ်တန့်သွားသည်။ သီပေါ အဝင်က တံစဉ်ရွာကိုရောက်ပြီပဲ။

ရှေ့က မောင်းနေသော အကြွေပန်းလေး၏ ဆိုင်ကယ်သည် လမ်းဘေးမှာ ထိုးရပ်လိုက်သည်။ ဆိုင်ကယ်ရပ်ပြီး သူ စကားပြောနေသည်။ လမ်းဘေးမှာရပ်နေသည့် သူ့သူငယ်ချင်းဟု ယူဆရသော မိန်းကလေးများနှင့် စကားပြောနေခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က သူ့ဆိုင်ကယ်ကို ကျော်လိုက်ပါ သည်။ သူ့ကျွန်တော့်ကိုကြည့်ပြီး လက်ပြသည်။ ကျွန်တော်လည်း ပြန်၍ လက်ပြလိုက်သည်။

(၂၁)

ကိုဗစ် ၁၉ နှင့် တိုက်ရသည့်စစ်ပွဲမှာ ကမ္ဘာကြီးလည်း အနိုင်ရပါစေ။ မြန်မာအစိုးရလည်း အောင်မြင်ပါစေ။ TNLA နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက် ကိုင်အဖွဲ့များလည်း အောင်မြင်ပါစေ။ ဗမာ အပါအဝင် တိုင်းရင်းသားအားလုံး လည်း ယခုထက်ပို၍ အသိပညာတွေ ကြွယ်ဝနိုင်ပါစေ။ နှင့်ဆန်မြို့နယ်ထဲက လမ်းလုပ်သားကြီးများလည်း ဆန်ရှစ်ပြည်နှင့် အစိုးရ၏ကူညီမှုများ ရကြပါစေ ဟု ကျွန်တော် ဆုတောင်းပေးနေပါသည်။

ထို့နှင့်အတူ အခက်အခဲတွေကို စိန်ခေါ်ရင်း အားနှင့် မာန်နှင့် လှုပ်ရှားရုန်းကန်နေသော အကြွေပန်းလေးလည်း ထာဝရ ဖွေးမြဲ လန်းဆန်းနိုင် ပါစေဟု ကျွန်တော် ဆန္ဒပြုပါသည်။

(၂၂)

ကျွန်တော်က လမ်းပေါ်မှာ လျှောက်သွားနေသူဖြစ်သည်။ သတင်း သမားဖြစ်၍ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ် လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် လက်ရှိကာလမှာ

တော့ တိုင်းပြည်အပေါ်၊ ပြည်သူအပေါ် စေတနာထား၍ အလုပ်လုပ်ပါသည်။ ကိုဗစ် ၁၉ သည် ခန့်မှန်းရခက်သည့် မကောင်းဆိုးဝါးတစ်ကောင် မဟုတ်လား။

သူငယ်ချင်းတွေ၊ သံယောဇဉ်ရှိသူတွေ ကျွန်တော့်ကို စိတ်ပူနေကြသည်။ ဘယ်သွားသွား MASK တပ်ပါ။ လက်သန့်ဆေးရည်ဆောင်ပါ။ အစားများများ စားပါ။ အိပ်ရေး ဝဝအိပ်ပါ ဟု သတိပေးနေကြသည်။

ကျွန်တော့်မှာ ကိုဗစ် ၁၉ ဖြစ်လျှင် ကျွန်တော့်နှင့် ပတ်သက်သူတွေ ကိုလည်း ထိခိုက်မှုရှိမည်။ ကျွန်တော့်ကြောင့် သူတစ်ပါးထိခိုက်မည်ကို စိုးရိမ်သည်။ သို့သော် တစ်ခါတရံ MASK မတပ်မိ၊ လက် မဆေးမိ၊ လူတွေ နှင့် ခြောက်ပေ အကွာမှာ မရပ်မိ၊ ကောင်းကောင်း မအိပ်၊ ကောင်းကောင်း မစား။

(၂)

ကလေးငယ်က မိခင်ရင်ခွင်ထဲ တိုးဝှေ့ ဝင်ရောက်လာသကဲ့သို့ ကျွန်တော်စီးလာသော ဆိုင်ကယ်လေးသည် သီပေါမြို့လေး၏ ရင်ခွင်ထဲသို့ ဝမ်းပန်းတသာဖြင့် တိုးဝှေ့ ဝင်ရောက်လာသည်။ ကျွန်တော်လည်း ပပ်ပန်းနေပြီ။ ကလေးငယ်က မိခင်ရင်ခွင်မှာ ခိုနားသကဲ့သို့ ကျွန်တော်လည်း သီပေါမြို့လေး ၏ ရင်ခွင်မှာ ခဏတာမျှ ခိုနားရဦးမည်ပဲ။

ဆိုင်ကယ်သည် နှင့်ပေါ့ချောင်းတံတားပေါ် ရောက်လာသည်။ နေဝင်ပြီ။ သီပေါခွေသည် အေးမြမြ။

တံတားပေါ်မှာ ဆိုင်ကယ်စီးရင်း အရှေ့ဖက်ကို လှမ်းမျှော်ကြည့်မိသည်။ ဒုဋ္ဌဝတီ မြစ်သည် ညည်းညည်း ညူညူဖြင့် စီဆင်းနေသည်။ ရေနည်းနေပြီ မဟုတ်လား။

တံတား အလယ်ရောက်မှာ ဆိုင်ကယ်ကို ထိုးရပ်လိုက်ရသည်။ တံတား ညာဘက်နားကပ်၍ ရပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆိုင်ကယ် ဦးထုပ်ကို ချွတ်လိုက်သည်။
 အပြင်း အထန် နှာချေသည်။
 ချောင်းဆိုးသည်။
 လည်ချောင်းနာသည်။
 ချမ်းတုန်လာသည်။ ကိုယ်လက် မအီ မသာ ဖြစ်လာသည်။
 မျက်ရည်ပူတွေ ကျလာသည်။
 အသက်ရှူ မဝသလို ခံစားလာရ၏။
 ကျွန်တော် မောနေပြီ။ ။

၂၂) ဒီကိုမရောက်ခင်မှာဖြစ်ခဲ့တာ၊ ကားပေါ်ပါလာတဲ့စစ်သားတွေနဲ့ ပြဿနာ ဖြစ်ပြီး ဒရိုင်ဘာ မောင်ဖုန်းက မကျေနပ်လို့ ကားကိုချောက်ထဲ မောင်းချလိုက် ဘာလို့ သိရတယ်၊ အဖြစ်အပျက်ကို အတိအကျ ပြောပြနိုင်မယ့်သူကတော့ မသိလောက်တော့ဘူး။ ကျွန်တော်တောင် အသက် ၈၅ နှစ်ရှိပြီလေ။ အဲဒီကိစ္စ ဖြစ်တုန်းက (နာမည် မမှတ်မိတော့တဲ့) ဂေါ်ရခါး စစ်တပ်တစ်တပ်ပဲ မောင်ဖုန်း တောင်နဲ့ အနီးဆုံးမှာ ခေတ္တစခန်းထိုင်ထားတာရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီတပ် သည်း ဘယ်ကိုပြောင်းသွားမှန်းမသိတော့ဘူး” လို့ ဦးလွန်းဖေကဆိုပါတယ်။

ရမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းက ပြည်သူ့အများစုကလည်း မောင်ဖုန်း တောင် သမိုင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အဘ ဦးဘစောနဲ့ အဘ ဦးလွန်းဖေ တို့ ပြောသလို ပြောပြကြပါတယ်။ အဖြစ်မှန်ကို တိတိကျကျ ပြောဆိုနိုင်သူတွေက တော့ ဘယ်ဆီကိုရောက်လို့ ရောက်နေမှန်း မသိရတော့ပါဘူး။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မောင်ဖုန်းတောင် သမိုင်းကတော့ လွမ်းစရာတွေ ပြည့်နှက်နေတယ်လို့ ဆိုရမှာဖြစ်ပါတယ်။

(၄)

မောင်ဖုန်းတောင် အနားတိုက်မှာတော့ ယာဉ်မတော်တဆမှုတွေက ကြားခံလာဆိုသလို ဖြစ်ပေါ်နေခဲ့ပါ။ ဒါကြောင့် ယာဉ်မောင်းတွေက မောင်ဖုန်း တောင်နားရောက်တဲ့အခါ ပိုပြီးတော့ သတိထားမောင်းနှင်ကြလေ့ရှိပါတယ်။

၂၀၁၅-၂၀၁၆ ကာလမှာတော့ မောင်ဖုန်းတောင် အတက် အဆင်း လမ်းတွေကို ခွဲထွင်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အရင်ကထက်ပိုပြီး လွယ်ကူစွာ သွားလာနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ သို့ပေမယ့်လည်း ၂၀၁၇ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၂ ရက်နေ့ မတော့ စာသုံးဆီပုံးတွေ မုန့်ပုံးတွေနဲ့ တခြားကုန်စည်တွေ တင်ဆောင်လာတဲ့ ဝန်ထုပ်ယာဉ်တစ်စင်း မောင်ဖုန်းတောင် အဆင်း(ကျောက်မဲဘက်မှ သီပေါဘက်သို့)မှာ ချောက်ထဲပြုတ်ကျခဲ့ပါသေးတယ်။ ဒီဖြစ်စဉ်ကြောင့် လူ